

**การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาน้ำไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542
โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ**

**A FOLLOW UP STUDY OF THE GRADUATES OF VOCATIONAL
EDUCATION IN ELECTRICAL POWER DIPLOMA BANGKAPI
TECHNOLOGY SCHOOL ACADEMIC YEAR 1994-1999**

**นันทวัน ชักขุจันทร
NUNTAWAN CHUKKUCHAN**

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2545**

ISBN 974-648-839-2

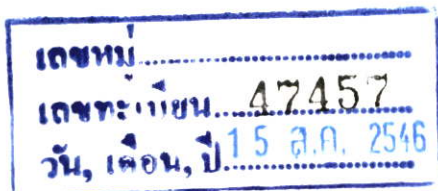
สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542
โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

A FOLLOW UP STUDY OF THE GRADUATES OF VOCATIONAL
EDUCATION IN ELECTRICAL POWER DIPLOMA BANGKAPI
TECHNOLOGY SCHOOL ACADEMIC YEAR 1994-1999

นันทวัน จักขุจันทร

NUNTAWAN CHUKKUCHAN



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-839-2

**A FOLLOW UP STUDY OF THE GRADUATES OF VOCATIONAL
EDUCATION IN ELECTRICAL POWER DIPLOMA BANGKAPI
TECHNOLOGY SCHOOL ACADEMIC YEAR 1994-1999**

NUNTAWAN CHUKKUCHAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-839-2

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

พ.ศ.

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง
ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

นางสาว นันทวัน จักจุจันทร์

40064102

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

การบริหารอาชีวศึกษา

2545

อาจารย์ ไพรัตน์ พิภน้อย

ดร. พงนา ว่องตระกูล

ดร.ณรงค์ พิมสาร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านภาวะการทำงาน การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน ความรู้สึก ประสพผลสำเร็จในการทำงาน ปัญหาในการทำงาน และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ด้านความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านกิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถติดตามได้ ปีการศึกษา 2537 ถึงปีการศึกษา 2542 จำนวน 248 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้ จำนวน 102 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น 2 ชุด ชุดที่หนึ่งใช้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ชุดที่สองใช้สำหรับผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 248 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี และได้ทำงานทันทีพร้อมกับศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างานและผู้ช่วยหัวหน้าแผนก ในบริษัทเอกชนมีอัตราเงินเดือนมากกว่า 10,000 บาท นอกจากนั้นยังได้ทำงานตรงตามสาขาที่เรียน

3. ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้หมวดวิชาพื้นฐานและหมวดวิชาชีพไปใช้ในการทำงาน และศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก มีความรู้ลึกประสบผลสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับมาก ส่วน ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อย

4. ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน มีกิจนิสัยในการปฏิบัติงานทั้งกิจนิสัยทั่วไป และกิจนิสัยเชิงช่าง มีบุคลิกภาพ และ มนุษยสัมพันธ์ ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

Thesis Title	A Follow Up Study of the Graduates of Vocational Education in Electrical Power Diploma Bangkok Technology School Academic year 1994-1999	
Student	Miss. Nuntawan Chukkuchan	
Student ID.	40064102	
Degree	Master of Industrial Education	
Programme	Vocational Administration	
Year	2002	
Thesis Advisor	Mrs. Pairat	Phaknoi
Thesis Co-Advisor	Dr. Pojana	Wongtrakool
	Dr.Narong	Pimsarn

ABSTRACT

The purpose of this research was to follow up the graduates in diploma program of electrical power from Bangkok Technology School in academic years of B.E. 2537-2542. The attitudes of graduates were examined in the areas of employment status, knowledge application to the jobs, job satisfaction, and working problems. The graduates employers' opinions were examined in the areas of graduates' competencies, working habit, personalities, and human relationship.

Sample were 248 graduates of the B.E. 2537-2542 of educational years, and 102 employers.

The research instruments were two sets of questionnaire. The first one was for graduates and the second one was for employers. The data were analyzed by the SPSS for windows with percentage, mean and standard deviation.

The research findings were :

1. The 248 graduates were mainly 26-30 years of age, immediately got jobs, including pursued higher studies.
2. Most of graduates got jobs in the positions of heads and assistant heads in private enterprises. They got higher than 10,000 baht for a month. Furthermore, they got jobs as they had studies.

3. Graduates used the knowledge from fundamental and vocational subjects for working and studying at the most levels as well as impressions for job achievement. Whereas problems in working were at the least levels.

4. The immediate bosses had opinions on graduates that the graduates had knowledge and capabilities for working, working habit, industrial habit, personality, human relationship for working were at the most levels.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.พจนา ว่องตระกูล อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามผลการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.อำนาจ แสงโนรี ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม คุณศรีสมบัติ ศิริโรจน์ คุณประเสริฐ ลิ้มสุขวัฒน์ คุณทำนอง นาคสวัสดิ์ คุณจำเริญ ดั่งด้อย ที่ผู้วิจัยเชิญมาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อเสนอแนะ เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย รศ.ดร.สมพร ไชยะ ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร์ ดร.ณรงค์ พิมสาร และดร.ฉันทนา โหมดมณี ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทาง ให้คำแนะนำ งานวิจัยลุล่วงตามเป้าหมายทุกประการ ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษาของ โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ และผู้บังคับบัญชาโดยตรง ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นนทวัน จักขุจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 การอาชีวศึกษา.....	9
2.2 การบริหารงาน โรงเรียนเอกชน.....	13
2.3 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา.....	26
2.4 เนื้อหาสาระในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	60
3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	60
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	96
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	96
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	96
5.4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	99
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้.....	106
5.6 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	107
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	115
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	128
ประวัติผู้เขียน.....	143

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดต่อกันได้ จำแนกตามปีการศึกษา 2537-2542	58
4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปีการศึกษา จำแนกตามอายุ.....	65
4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปีการศึกษา จำแนกตามการศึกษาต่อ..	66
4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสาขาที่ศึกษาต่อ.....	66
4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	67
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามเหตุผลที่ศึกษาต่อ.....	68
4.6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอุปสรรค.....	69
4.7 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอุปสรรคในการศึกษาต่อ.....	70
4.8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.....	71
4.9 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการทำงานครั้งแรก.....	72
4.10 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการที่ทำงานครั้งแรก จำแนกตามจังหวัดที่ทำงาน.....	72
4.11 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงงาน.....	73
4.12 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการทำงานในปัจจุบัน.....	74
4.13 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามอาชีพ.....	75
4.14 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	76
4.15 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามสาขางาน.....	77
4.16 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน.....	78
4.17 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามอัตราเงินเดือน.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามความมั่นคง ของงาน.....	80
4.19 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงาน จำแนกตามเหตุผลที่ว่างงาน.....	81
4.20 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงาน จำแนกตามสิ่งที่ต้องการทำ ระหว่างว่างงาน.....	82
4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายวิชาที่สำคัญ ในหมวดวิชาพื้นฐาน.....	83
4.22 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายวิชาที่สำคัญ ในหมวดวิชาชีพ.....	84
4.23 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา.....	85
4.24 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา.....	86
4.25 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา.....	87
4.26 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้บังคับบัญชาโดยตรง จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ และจำนวนปีที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา.....	88
4.27 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จ การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง.....	90
4.28 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ด้านทัศนคติทั่วไป.....	91
4.29 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ด้านทัศนคติเชิงช่าง.....	92
4.30 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง ในภาพรวม.....	93
4.31 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง.....	93
4.32 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.33 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ในภาพรวม.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ.....	16
2.2 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2536 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	18
2.3 แสดงการจัดอัตราส่วนระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติของหลักสูตรช่างอุตสาหกรรม ระดับช่างเทคนิค.....	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการแรงงานมากขึ้น ซึ่งหมายถึง การมุ่งเน้นการส่งเสริมการกระจายตัวของอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้และทักษะในแต่ละสาขาวิชาชีพให้พร้อม เพื่อการทำงานให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยียุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งต้องปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และสังคม คุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งจะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการขยายตัว ด้านอุตสาหกรรมของประเทศได้เป็นอย่างดี

จากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจไทยและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเศรษฐกิจและการผลิต มีผลกระทบอย่างมากต่อทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์จัดได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนกำหนดการเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวของเศรษฐกิจจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้มีการเปลี่ยนปรัชญาการพัฒนาที่สำคัญ จากการมุ่งเน้นความเจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย มาสู่การเน้น “การพัฒนาคน” โดยยึดหลักการที่จะให้คนเป็นศูนย์กลางและเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศโดยมีการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือรองรับการพัฒนาคน และคุณภาพชีวิตของคนเท่านั้น ในการพัฒนาบุคลากร ทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้มีคุณภาพซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพของช่างฝีมือระดับกลางในสถานประกอบการ

ในการจ้างงานของสถานประกอบการมีแนวโน้มด้านความต้องการแรงงานฝีมือที่มีความรู้และทักษะเฉพาะสาขามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานไฟฟ้าซึ่งจัดเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมงานท่อ อุตสาหกรรมต่อเรือ สาขาไฟฟ้าไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะเรื่องของเครื่องใช้ไฟฟ้าเท่านั้น แต่จะครอบคลุมงานที่ยกตัวอย่างข้างต้นด้วย

คนไทยเพิ่งจะรู้จักไฟฟ้าไม่นาน เพิ่งเริ่มมีไฟฟ้าใช้ครั้งแรกเมื่อปี 2436 ครั้งนั้นใช้งานในกลุ่มเล็ก ๆ เมื่อแพร่ขยายและเห็นประโยชน์ของมันมากขึ้น ก็ขยายกิจการออกไปเพื่อบริการแก่ประชาชนให้ทั่วถึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาเพื่อให้มีการวิวัฒนาการสิ่งที่เป็นอยู่ให้

ดีขึ้น รู้จักการใช้งานให้เหมาะสม รู้จักการซ่อมบำรุงและสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ การเรียนรู้หาความชัดเจนในทางปฏิบัติ (ส่ง สุขदानนท์, วัฒนา เชียงกุล และ พงษ์ศักดิ์ ศิวภัทรกำพล. 2532 : 1)

ในปัจจุบันไฟฟ้าจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญและแทรกเข้าไปทุกวงการ ทั้งนี้เนื่องจากการดำรงอยู่ของสังคมต้องอาศัยวัตถุในรูปปัจจัยสี่และสิ่งที่มาช่วยผ่อนแรงมนุษย์ เพื่อให้ปัจจัยสี่พร้อมที่จะบริโภคและอุปโภค ก็คือ พลังงาน ไฟฟ้าจัดได้ว่าเป็นพลังงานที่เกือบจะเรียกว่าสะดวกที่สุดที่จะส่งถ่ายและแปรรูปเป็นพลังงานในรูปอื่น ๆ ประโยชน์ของไฟฟ้าในงานด้านต่าง ๆ เช่น งานด้านอุตสาหกรรมทางการเกษตร ทางด้านแสงสว่างและอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน ทางด้านการสื่อสารและคมนาคม งานด้านการแพทย์ งานด้านพลศึกษากรรม (ส่ง สุขदानนท์, วัฒนา เชียงกุล และ พงษ์ศักดิ์ ศิวภัทรกำพล. 2532 : 2)

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านไฟฟ้าที่มีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ยังมีการค้นพบระบบอุปกรณ์และกรรมวิธีใหม่ ๆ มากขึ้นเพียงใดความต้องการเกี่ยวกับด้านกำลังคนที่จะสามารถใช้งานซ่อมบำรุงและวางแผนพัฒนาที่มีความจำเป็นมากขึ้น ในปัจจุบันสาขาช่างไฟฟ้าจัดได้ว่าเป็นสาขาที่สำคัญเพราะวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไฟฟ้ามีทั้งประโยชน์และโทษ การให้การศึกษานั้นต้องจัดให้เหมาะสมกับระดับความรู้และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาช่างไฟฟ้า (ส่ง สุขदानนท์, วัฒนา เชียงกุล และ พงษ์ศักดิ์ ศิวภัทรกำพล. 2532 : 8)

จากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาช่างอุตสาหกรรม ก็มีความสำคัญมากขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ต่างมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาเอกชนจึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของภาครัฐบาลทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของสังคม มีนโยบายจัดการศึกษาอย่างชัดเจนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในภาคเอกชนค่อนข้างจะมีความคล่องตัวในการจัดการและสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนได้ตามความต้องการโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ การจัดซื้อเป็นไปค่อนข้างสะดวก จึงเป็นผลดีต่อการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านอุตสาหกรรมเข้ามาใช้ในระบบการเรียนการสอนเป็นอย่างดี

การผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงานนั้นจะต้องมุ่งให้คนมีอาชีพ ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของบุคคลและประเทศ นอกจากนี้แล้วผลิตคนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชน เมื่อตรงตามต้องการแล้ว ยังเน้นหรือส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพสุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในสังคมได้

ดังนั้น โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เปิดทำการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใน 2 ประเภทวิชา คือ ประเภทช่าง

อุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ซึ่งสาขาช่างไฟฟ้าก็เป็นหลักสูตรซึ่งเปิดทำการสอนซึ่งอยู่ในประเภทช่างอุตสาหกรรม

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2524 ซึ่งในขณะนั้นประเทศชาติกำลังพัฒนาสู่ความเป็นนิคมหรือภาคอุตสาหกรรมแทนภาคเกษตรกรรม ทางโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญนี้โดยประเทศที่เป็นผู้นำทางเทคโนโลยีได้พัฒนาประเทศโดยภาคอุตสาหกรรมเกือบทั้งสิ้น

ความเจริญก้าวหน้าของช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับบุคลากรจะต้องมีความรู้ ความสามารถมีทักษะและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ซึ่งปัญหาเรื่องขาดจำนวนบุคลากรและขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ (ลลิตา ฤกษ์สำราญ. 2534 : 59) ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและอีกปัญหาคือ ผู้สำเร็จการศึกษามากเกินความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งเป็นการยากที่จะควบคุมสถานศึกษาที่ทำการสอนและยากที่จะควบคุมปริมาณและคุณภาพ สำหรับโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาของเอกชนก็กำลังแก้ปัญหาโดยการกำหนดมาตรฐานหรือทำโรงเรียนมาตรฐานเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นของสถานศึกษาและเป็นนโยบายเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สถานศึกษามีความคิดเห็นว่าควรจะมีการ ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อจะทำให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษเป็นอย่างไร หลังจากสำเร็จการศึกษาบางครั้ง หลักสูตรสามารถชี้แนะให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ที่จริงของผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อออกไปปฏิบัติงาน

การได้ทราบผลปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานับว่าเป็นผลดี เพราะสถานประกอบการหรือผู้ว่าจ้างจะเป็นตัวชี้แนะคุณภาพหลักสูตร และผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำตามสายงานที่เรียนมาหรือไม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญต่อผลผลิต โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิได้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นจำนวนมากไปปฏิบัติงานในสถานที่ต่าง ๆ หลายหน่วยงานและนับว่าเป็นเวลานานพอสมควรที่จะต้องประเมินผล โดยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษเป็นไปตามความมุ่งหมายของสถานศึกษา เพราะการติดตามผลเป็นสิ่งที่ดีเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรและจะรู้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานตรงสาขาที่ศึกษามาหรือไม่ ผู้สำเร็จการศึกษามีความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด

การติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบันและยังเป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษอีกด้วย นอกจากนี้ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษายังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันการศึกษาที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้รับจากการติดตามผลจะเป็นเครื่องช่วยให้สถาบันการศึกษามีความรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่ง

จะช่วยให้มองเห็นข้อดี ข้อบกพร่อง และความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ (สำราญจิตมณี. 2539 : 6)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิได้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาออกไปสู่ตลาดแรงงานเป็นเวลานาน แต่ยังไม่มีการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาย่างเป็นระบบ เพราะผู้วิจัยเห็นว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาคือสิ่งที่สำคัญ จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 เพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอน และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนรุ่นต่อไปในสาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาคือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีของ Benjamin S.Bloom (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 9-10) กล่าวคือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มีความรู้ในวิชาเฉพาะสาขาและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
3. ด้านจิตตพิสัย (Affective Domain) มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ เช่น ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดี

ดังนั้น ผู้วิจัยได้ใช้ แนวความคิดดังกล่าวข้างต้นในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาคือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ โดยมีกรอบแนวความคิด ดังนี้

1.3.1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย

1. ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านลักษณะงานที่ทำ ตำแหน่งงานรวมทั้งความก้าวหน้าในงาน
2. ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน
3. ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน

4. ปัญหาในการทำงาน

1.3.2 กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา จากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ได้มีการศึกษาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย

1. ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา
2. กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ กิจนิสัยทั่วไปและ กิจนิสัยเชิงช่าง
3. บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
4. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542 รวม 6 รุ่น จำนวน 391 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจและธุรกิจ เอกชนต่าง ๆ และกลุ่มที่เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร คือ

- 1) ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ในปีการศึกษา 2537-2542 รวม 6 รุ่น จำนวน 391 คน
- 2) ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ

- 1) ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542 ที่ติดต่อได้ จำนวน 248 คน
- 2) ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดต่อได้

จำนวน 102 คน

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542

1.4.2.1 ตัวแปรที่ศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษา คือ

- 1) ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านลักษณะงานที่ทำ ตำแหน่งงานรวมทั้งความก้าวหน้า

- 2) ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน
- 3) ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการทำงาน
- 4) ปัญหาในการทำงาน

1.4.2.2 ตัวแปรที่ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือ

- 1) ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา
- 2) กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ กิจนิสัยทั่วไป และกิจนิสัยเชิงช่าง
- 3) บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
- 4) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

1.4.3 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ จึงได้นิยามคำศัพท์ดังนี้คือ

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542 ที่ติดต่อได้

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมายถึง หลักสูตรที่จัดการศึกษาต่อจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (หลักสูตร 3 ปี) โดยใช้เวลาในการศึกษาตามหลักสูตร 2 ปี เป็นหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2536 สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง

3. การติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ภาวะการมีงานทำ หมายถึง สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ อยู่ในภาวะมีงานทำในปัจจุบัน

3.2 ความรู้ ความสามารถ หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ สามารถนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพในการปฏิบัติงาน

3.3 ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง ความพึงพอใจที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น

3.4 ปัญหาในการทำงาน หมายถึง ข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

4. ผลการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามทักษะของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

5. ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หมายถึง ผู้ที่เป็นหัวหน้างานที่กำกับดูแลผู้สำเร็จการศึกษา โดยตรงที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการอยู่ในปัจจุบัน

6. กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลนั้น ประกอบด้วย

6.1 กิจนิสัยทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติตนโดยทั่วไป

6.2 กิจนิสัยเชิงช่าง หมายถึง การปฏิบัติตนที่เน้นถึงความเป็นช่าง มีระบบของการทำงาน เป็นไปตามขั้นตอนของการทำงานนั้น ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

2.1 การอาชีวศึกษา

2.1.1 ความหมายของอาชีวศึกษา

2.1.2 หลักการอาชีวศึกษา

2.2 การบริหารงาน โรงเรียนเอกชน

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

2.2.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

2.2.3 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2536

2.2.4 โปรแกรมการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้า

กำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

2.3 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

2.3.1 ความหมายของการติดตามผล

2.3.2 ความสำคัญของการติดตามผล

2.3.3 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

2.3.4 วิธีการดำเนินการติดตามผล

2.4 เนื้อหาสาระในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

2.4.1 ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านลักษณะงานที่ทำ ตำแหน่งงาน รวมทั้งความก้าวหน้าในงาน

2.4.2 ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน

2.4.3 ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

2.4.4 ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 การอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาโดยในเชิงปรัชญาการศึกษาแล้ว เป็นการศึกษเพื่อเตรียมคนให้มีความรู้ และทักษะรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นเพียงพอต่อการที่จะประกอบอาชีพในสาขาที่ได้ฝึกฝนเล่าเรียนมา ไม่ว่าจะเป็นอาชีพที่ทำงานกับหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน หรือการประกอบอาชีพอิสระก็ตาม (วีรัช กุมพมาศ. 2528 : 93)

โดยปกติแล้วหลักสูตรอาชีวศึกษานับผลผลิตหรือผู้สำเร็จ การจัดการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการจัดให้นักศึกษาได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลผลิตสุดท้าย (Outcome) นั้นยิ่งใหญ่มากกว่าขบวนการศึกษา (Process) ความสำเร็จสุดยอดของหลักสูตรอาชีวศึกษา ไม่เพียงแต่วัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาเท่านั้น แต่วัดได้จากผลของผลสัมฤทธิ์ นั่นคือวัดการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในโลกของงาน ดังนั้นหลักสูตรอาชีวศึกษาจึงเอนเข้าสู่ขบวนการ คือ ประสบการณ์และกิจกรรมภายในสถาบันและผลผลิตคือ ผลของประสบการณ์และกิจกรรมเหล่านี้ ต่อผู้สำเร็จการศึกษา นอกจากนี้จุดเน้นของหลักสูตรอาชีวศึกษาจะไม่จำกัดเพียงการพัฒนาความรู้ ในสาขาเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น หากแต่ต้องพัฒนานักศึกษาโดยตรง โดยครอบคลุมทั้ง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม ซึ่งในที่สุดจะมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีความสามารถในการทำงาน (Employability) สิ่งแวดล้อมของการเรียนอาชีวศึกษาจะทำให้นักศึกษาพัฒนาในสิ่งที่กล่าวมาแล้ว รวมทั้งประสมประสานกันเพื่อให้ประยุกต์ทำงานจริงได้ (วีระพันธ์ สิทธิพงษ์. 2541 : 43-44)

2.1.1 ความหมายของอาชีวศึกษา

Carter V. Good (อ้างใน เมธี ปิณฑนานนท์. 2533 : 47) ได้ให้ความหมายว่า เป็น โครงการการศึกษา ที่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเตรียมให้ผู้เรียนพร้อมและสมบูรณ์ ที่จะเข้าสู่การประกอบอาชีพที่ตนเลือกสรรไว้เฉพาะตน หรือเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถให้กับ พนักงานที่มีงานทำอยู่แล้ว

Chester W. Harris (อ้างใน เมธี ปิณฑนานนท์. 2533 : 47) ได้ให้ความหมายว่า การ อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่องานทุกชนิด ซึ่งบุคคลถูกใจในงานนั้น และเป็นความต้องการของ สังคม การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาพิเศษเฉพาะซึ่งแตกต่างกับการศึกษาทั่วไป ที่จัดเพื่อพัฒนา ทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ เจตคติ อุปนิสัยที่ดีในการทำงาน และความซาบซึ้งอันเป็นความ ต้องการจำเป็นที่คนทำงานอาชีพต้องมีเพื่อจะได้เจริญก้าวหน้าและสร้างผลผลิตได้ดี เมื่อได้รับการ บรรจุเข้าทำงานหรือประกอบอาชีพของตนแล้ว

ภิญญา สาร (2526 : 31) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไป ประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษา และครูเป็นผู้สอน มีรัฐบาล สนับสนุน และควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน เพื่อมิให้การลงทุน การศึกษาเปล่าประโยชน์

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) ให้แนวคิดว่าการอาชีวศึกษาคือการใช้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคมและเหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ซึ่งไม่แตกต่าง จากการ พงศ์ หรดาลดี (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมอาชีพในสาขากว้าง ทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาเพื่อที่จะให้ออกไปประกอบอาชีพ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 25) กล่าวไว้ว่า การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิต จะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบโรงเรียน และนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น แต่ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 : เอกสารอัดสำเนา) กล่าวว่า

...การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใด วิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียน สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของการเรียนและทักษะความรู้ใหม่ ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือวิศวกร หรือนักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานฝีมือ...

การอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความพร้อมและความสมบูรณ์เพื่องานอาชีพ ซึ่งเมื่อตำแหน่งงานว่างลง หน่วยงานในสังคมนั้น ๆ ก็จะมีความต้องการกำลังคน และบุคคลที่จะได้รับการบรรจุ เข้าทำงานก็จะถือว่า บุคคลมีประโยชน์เท่าๆ กับผลผลิต ที่ต้องการเช่นกัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นบุคคลที่เป็นกำลังงานนั้น จะต้องได้รับความสุข ความพอใจ ถูกใจในการทำงาน ที่ได้รับการบรรจุในตำแหน่งงานด้วย การอาชีวศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการฝึกการสอนนั้น มักเป็นไปในด้าน เกษตรกรรม การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม คหกรรมศาสตร์ ธุรกิจ เป็นต้น แต่ในความจริงแล้ว ไร่จะครอบคลุมถึงการเรียนการสอนและฝึกฝน จึงสรุปความหมายของการอาชีวศึกษา ไว้คือ

อาชีวศึกษา คือการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการ สำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติจะเน้น การฝึกภาคปฏิบัติ (เมธี ปิณฑนานนท์. 2533 : 48) จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า

...การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อผลิตกำลังคน ด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ...

2.1.2 หลักการอาชีวศึกษา

แนวคิด ความเชื่อ และหลักในการมองคุณค่าของการอาชีวศึกษา มักจะแตกต่างกันทั้งในด้าน เจตคติ ค่านิยม หรือความลำเอียงต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นได้เสมือนนอกเหนือจากนั้น ปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและทางการเมืองก็มักจะผลทำให้ ความหมาย ความมุ่งหมาย และหลักการอาชีวศึกษาแตกต่างกันไปอีกด้วย แม้จะมีหลักการอาชีวศึกษายึดถือปฏิบัติต่าง ๆ กันไป แต่ในที่นี้ขอยกหลักการอาชีวศึกษาที่น่าสนใจมากกล่าวไว้คือ (เมธี ปิณฑนานนท์. 2533 : 131-133)

1. การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมบุคลากรเข้าสู่อาชีพ และทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จ
2. เป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ
3. การอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมและวุฒิภาวะของนักศึกษา
4. การอาชีวศึกษาจัดให้ผู้สำเร็จสามารถร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม
5. การอาชีวศึกษาจัดให้นักศึกษา มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพได้
6. แต่ละบุคคลที่มีสิทธิจะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้
7. รัฐมีหน้าที่จะจัดให้รายบุคคลได้รับการฝึกเพื่อประกอบอาชีพได้ตามที่แต่ละบุคคลได้ตั้งเป้าหมายไว้
8. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูงถ้าจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้รับการฝึกโดยจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมือนสภาพเมื่อจะไปทำงานจริง
9. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผล เมื่องานฝึกกระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริง นั่นคือ ใช้ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือและเครื่องจักรเช่นเดียวกับที่ใช้ในการทำงานจริงในอาชีพนั้น
10. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูง เมื่อได้จัดให้ผู้เรียนเป็นบุคคลให้ได้ใช้ความสนใจ นิสัย ความถนัด และมันสมองของผู้เรียนอย่างเต็มที่
11. การฝึกอาชีพที่มีประสิทธิผลของแต่ละอาชีพ ช่าง หรือ งานก็ต่อเมื่อได้จัดให้แก่กลุ่มที่ต้องการ และได้รับประโยชน์จากการฝึกเท่านั้น

12. การฝึกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านหลายครั้งเพื่อสร้างนิสัยที่ถูกต้องในการทำและการคิด จนกระทั่งนิสัยที่ต้องการได้พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการหางานทำ

13. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นอยู่กับครูฝึก ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์วิชาชีพในการประยุกต์ทักษะ และความรู้ในการปฏิบัติงานและขบวนการ การทำงานของสิ่งที่คนสอน

14. สำหรับแต่ละอาชีพผู้ฝึกจะต้องมีความสามารถในการผลิตชิ้นต่ำระดับหนึ่งเพื่อที่จะทำงานและรักษาตำแหน่งงานไว้ได้ ถ้าการอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดได้ถึงขั้นนี้แล้ว ก็จะไม่มีประสิทธิภาพทั้งสำหรับรายบุคคลและสำหรับสังคม

15. การสร้างนิสัยการปฏิบัติงานจะได้ผลต่อเมื่อผู้ฝึกได้ทำงานจริงไม่ใช่ทำแบบฝึกหัดหรือทำงานปลอม

16. แหล่งของเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ของการฝึกเฉพาะแต่ละอาชีพ มาจากแหล่งเดียวเท่านั้นคือ จากประสบการณ์ของผู้ชำนาญงานของอาชีพนั้น

17. สำหรับแต่ละอาชีพจะมีเนื้อหาอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นของอาชีพนั้น โดยเฉพาะและไม่มีความสำคัญในทางปฏิบัติสำหรับอาชีพอื่น

18. การอาชีวศึกษาจะบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเมื่อสามารถบริการในเรื่องที่มีคนต้องการและผู้ต้องการได้ประโยชน์มากที่สุด

19. การอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะแปรผันตามวิธีการสอน และความสัมพันธ์กับผู้เรียน จึงควรพิถีพิถันพิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มที่เรียนและผู้สอนด้วย

20. การบริหารอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อมีการจัดการในลักษณะยืดหยุ่นแทนการมีมาตรฐานที่ตายตัวเกินไป

21. ขณะที่ควรพยายามลดค่าใช้จ่ายต่อหัว แต่ก็ต้องใช้งบประมาณขั้นต่ำจำนวนหนึ่งซึ่งถ้าจ่ายต่ำกว่านี้แล้ว จะไม่สามารถจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้และถ้าไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณขั้นต่ำนี้แล้ว ก็ไม่สมควรที่จะจัดให้มีระบบอาชีวศึกษา

หลักการการอาชีวศึกษาที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นการฝึกฝนและศึกษาเพื่ออาชีพ นั่นคือ จัดให้มีสมรรถนะในการเข้าสู่อาชีพ ก้าวหน้าในอาชีพและปรับตัวให้ทันต่อกาลสมัยและสภาพที่เป็นจริง

หลักการอาชีวศึกษาในอดีต (รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535 : 15) และปัจจุบันมีความแตกต่างอันเนื่องมาจากแนวคิดความเชื่อและหลักในการมองคุณค่าของการอาชีวศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ในสภาพปัจจุบันเศรษฐกิจมีการขยายตัวเกิดการแข่งขันทางด้านแรงงาน และได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในระบบแรงงานมากขึ้น อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่า การอาชีวศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การดำเนินการทางด้านอาชีวศึกษา ที่ผ่านมา จะต้องยึดหลักการตามวัตถุประสงค์ของ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณภาพ จริยธรรมและการปลูกฝังนิสัยใน การทำงานเพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริม การวิเคราะห์วิจัย การบริการวิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม

แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้จะมุ่งเน้นแก้ปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมาและเร่งรัดผลิตกำลังคนใน สาขาขาดแคลนที่ยังมิได้รับการตอบสนองในระดับกลาง ระดับสูงและระดับกึ่งฝีมือในหลายสาขา วิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขยายการศึกษาอาชีพให้กว้างขวางและสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและจัดรูปแบบการให้การศึกษาฝึกอบรมวิชาชีพท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมิ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษา เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การอาชีวศึกษา จะต้องเตรียมคนจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ระดับ High Technology (Hi- tech) เพื่อรับการความต้องการพัฒนาเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมแปโดเคมีคอล การพลังงาน การสื่อสาร โดยใช้เครือข่ายดาวเทียมและวิทยาการทางการแพทย์

แต่นักวิเคราะห์หลายท่านกล่าวว่าประเทศไทยคงจัดเข้าเป็นกลุ่ม Nice เร็ว ๆ นี้คงยังไม่ ได้เพราะยังขาดความพร้อมเรื่องคนที่มีความรู้พื้นฐานพอสมควรเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรม และสงครามทางการค้าจะทวีความรุนแรง ขึ้น (การจำกัดสิทธิสินค้าของประเทศไทยเข้าประเทศคู่ค้าของเรา) ดังนั้นประเทศไทยจะต้อง คงสภาพประเทศเกษตรและพัฒนาให้เป็นประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร Newly Agro – industrialized Countries (Nacs) ให้ได้ก่อนและการดำเนินการตามแนวคิดนี้ต้องดำเนินการให้ครบ วงจร (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2533 : 59)

2.2 การบริหารงานโรงเรียนเอกชน

การบริหารงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีการจัดการบริหารงานขึ้นอยู่กับเจ้าของ ซึ่งอาจจะเป็นหุ้นส่วน หรือเจ้าของคนเดียวไม่เหมือนกันในแต่ละโรงเรียน ตามกฎหมายการจัดตั้ง โรงเรียนเอกชน ต้องมีผู้รับใบอนุญาตและต้องเป็นนิติบุคคล

ในการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทช่างอุตสาหกรรมมีการจัดการเรียน การสอนการใช้หลักสูตร จาก 2 สถาบันด้วยกัน คือใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา และ หลักสูตร จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในการบริหารงานโรงเรียนมีระเบียบ มีขั้นตอนที่สะดวกและ รวดเร็วไม่ล่าช้า การตัดสินใจค่อนข้างจะรวดเร็วซึ่งทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีความทันสมัย

ในเรื่องของเทคโนโลยี เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน ครู มีส่วนร่วมในการบริหารงานในระดับล่าง ผู้บริหารจะเป็นผู้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ และอนุมัติโครงการต่าง ๆ โดยผู้บริหารทั้งสิ้น ภาวะเทียบเคียงงวด ในการปฏิบัติงานสอนนักเรียน มีการจัดการนิเทศครู อาจารย์ทุกภาคเรียน เนื่องจากต้องมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การแต่งกายครู อาจารย์ มีการแต่งกายเป็นเครื่องแบบของทางโรงเรียนที่จัดหาให้ ซึ่งทำให้ดูมีระเบียบ การทำงานความมีอิสระการทำงานค่อนข้างจะเคร่งครัด จะมีการจัดการประชุมติดตามผลงานตลอดเวลา จึงทำให้ได้ผลงานรวดเร็ว ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลาไม่ล่าช้า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะมีลักษณะเหมือนกับการทำงานขององค์กรในภาคเอกชนทั่วไป ดังนั้นครูทุกคนต้องทำงานหนัก และกระตือรือร้นตลอดเวลา ต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเสมอ เนื่องจากโรงเรียนอาชีวศึกษา ต้องทำการสอนเพื่อที่จะผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับที่รัฐบาลทำอยู่ (กาญจนา บุญภักดี. 2544 : 9)

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2524 ซึ่งในขณะนั้นประเทศชาติกำลังพัฒนาสู่ความเป็นนิคมหรืออุตสาหกรรมแทนภาคเกษตรกรรม ทางโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญนี้ โดยประเทศที่เป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ได้พัฒนาประเทศโดยภาคอุตสาหกรรมเกือบทั้งสิ้น

ด้วยความมุ่งมั่นที่จะช่วยชาติบ้านเมืองให้พัฒนายิ่งขึ้น เราได้ผลิตทรัพยากรบุคคลจากเยาวชนของชาติ เพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรม โรงงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายจนถึงปัจจุบันกว่า 10 ปีมาแล้ว เราเปิดดำเนินการมีนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วกว่า 7,000 คน และเข้ารับการทำงานตามโรงงานประกอบการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน สมดังความมุ่งมั่นของเรา

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ เปิดทำการเรียนการสอนเป็นเวลากว่า 17 ปี แล้ว โรงเรียนดำเนินการมีนักศึกษา ที่สำเร็จไปแล้วกว่า 7,000 คน และเข้าทำงานตามโรงงาน สถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมากมาย สมดังความมุ่งมั่นของผู้บริหาร

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาในการกำกับดูแลของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่เลขที่ 190/1 ซ.รามคำแหง 68 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10240 ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 8 ไร่ 300 ตารางวา มีอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก 4 ชั้น 2 หลัง 3 ชั้น 1 หลัง 1 ชั้น 1 หลัง อาคารประกอบคอนกรีตเสริมเหล็ก 1 ชั้น 1 หลัง และอาคารคอนกรีต 2 หลัง ใช้เป็นโรงฝึกงาน

ปรัชญาของโรงเรียน (SCHOOL PHILOSOPHY)

โลกปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่า โลกแห่งข่าวสารข้อมูลนับว่าเป็นโลกแห่งการรับรู้ความเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ปราศจากความปิดกั้นความรู้ วิทยาศาสตร์ และความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ได้ทั้งสิ้นจะนำพาชีวิตของตนไปสู่ความสำเร็จสอดคล้องและอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นั้น ความรู้อย่างเดียวยังไม่สามารถจะเป็นแนวทางนำชีวิตให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ความสามารถในการทำงาน ทักษะประสบการณ์ ตลอดจนการเข้าใจและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องจะเป็นปัจจัยควบคู่กันสำคัญ ที่เป็นแนวทางนำพาชีวิตให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพปรัชญาของโรงเรียนจึงเป็นตัวกำหนดทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งหลักการและวิธีการต่าง ๆ ในทางนี้จะนำพาชีวิตให้ไปสู่ความสำเร็จอันสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ คู่คุณธรรม

ทางโรงเรียนจึงได้กำหนดปรัชญาของโรงเรียนไว้ว่า “ความรู้ คู่คุณธรรม”

คำขวัญ “ส่งเสริมวิชาการ ชำนาญเชิงช่าง เด่นดังทางกีฬา”

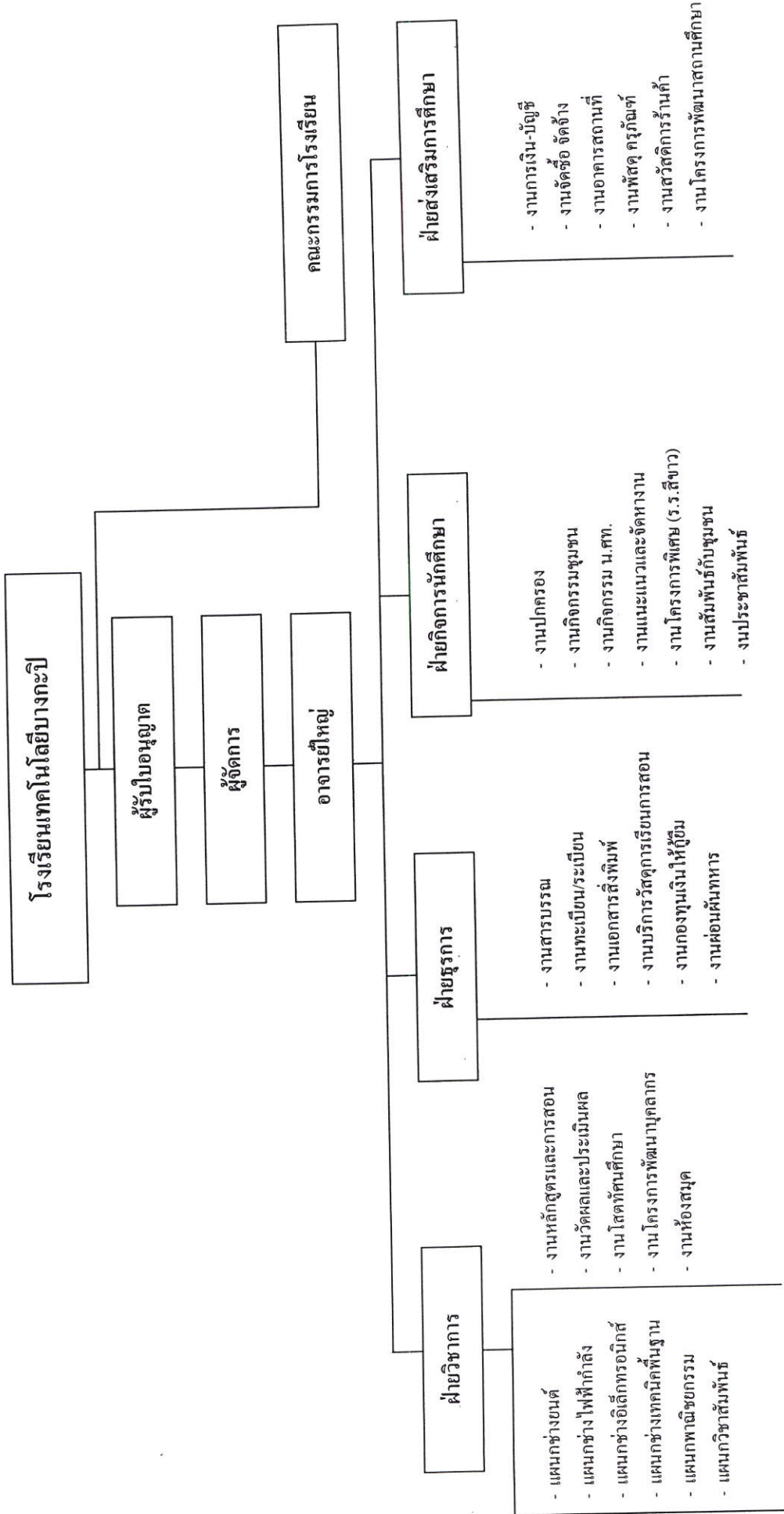
โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ได้จัดทำธรรมนูญโรงเรียนปี 2542 – 2544 และแผนปฏิบัติการปี 2542 เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อสนองนโยบายของรัฐ เรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ (Vision) ในการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียน การจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา นอกจากการมุ่งพัฒนาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการแล้วยังปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาการ การดำเนินชีวิตตามระบบของประชาธิปไตย

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิจัดการศึกษาเพื่อมุ่งหวังให้นักเรียน – นักศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นเลิศทางวิชาการและเชิงปฏิบัติการจริง สามารถสื่อการสอนด้วย Computer และ Internet ให้ทันสมัยกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่พัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม กล้าทำ กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ตามระบบประชาธิปไตย มีความรู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับสูง มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพในยุคโลกาภิวัตน์

แผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ



ภาพที่ 2.1 แผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

ที่มา : เทคโนโลยีบางกะปิ

2.2.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิได้จัดการศึกษา 2 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทั้งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดังนี้

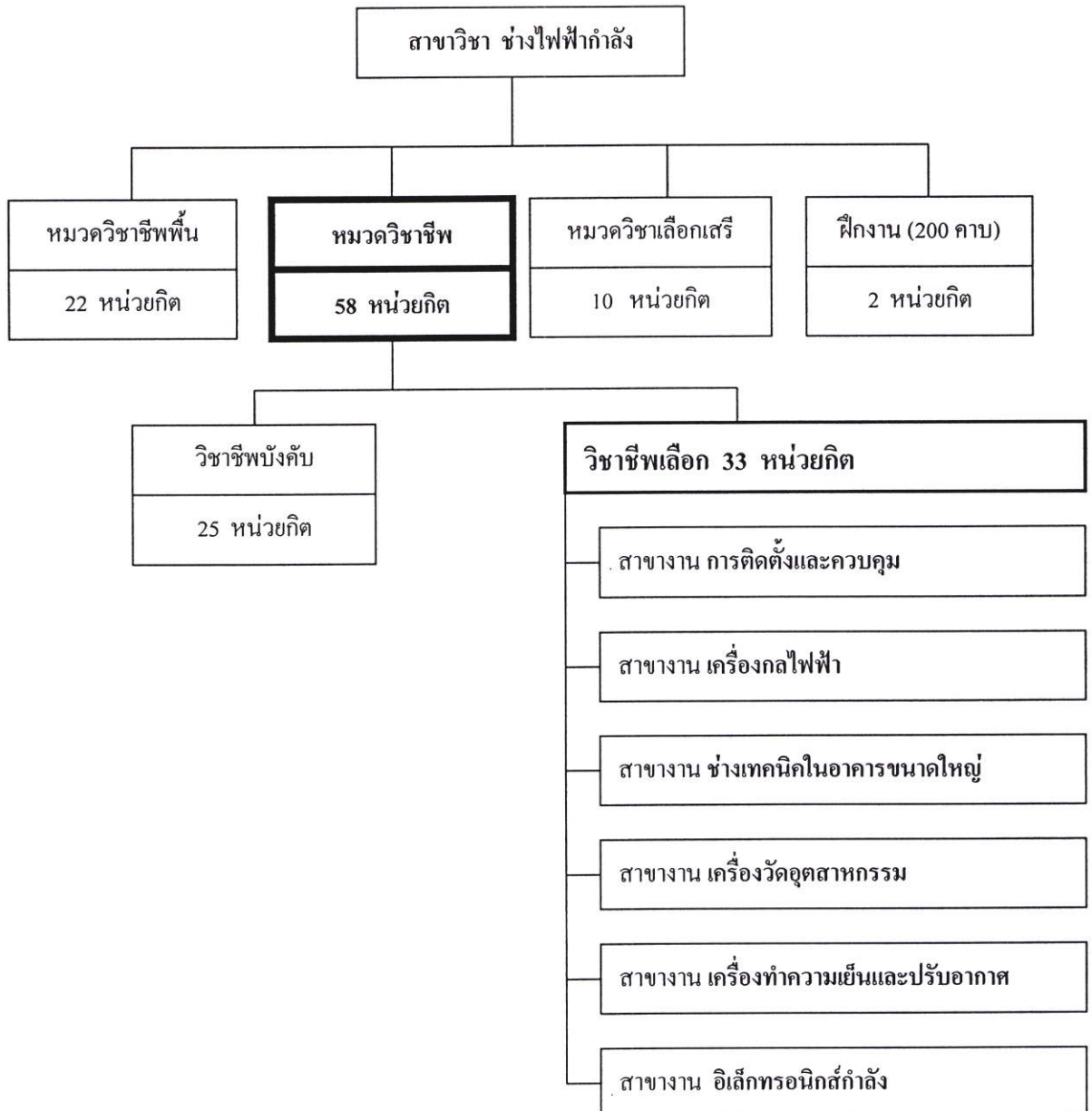
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมทั้งหลักสูตร ปวช. และ ปวส. ประกอบด้วย สาขาช่างยนต์ สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง และสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทั้งหลักสูตร ปวช. และ ปวส. ประกอบด้วย สาขาบัญชี สาขาการขาย สาขาการตลาด

โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปัจจุบันมีผู้บริหาร ครู – อาจารย์ เจ้าหน้าที่จำนวน 53 คน และมีจำนวนนักเรียน นักศึกษา ปัจจุบันจำนวน 1,237 คน ซึ่งสามารถจำแนกตามแผนกดังนี้

1. ผู้บริหาร	จำนวน	6	คน
2. จำแนกครูตามแผนกช่างยนต์	จำนวน	7	คน
3. จำแนกครูแผนกตามช่างไฟฟ้ากำลัง	จำนวน	7	คน
4. จำแนกครูแผนกตามช่างอิเล็กทรอนิกส์	จำนวน	5	คน
5. จำแนกครูแผนกตามช่างเทคนิคพื้นฐาน	จำนวน	2	คน
6. จำแนกครูตามแผนกสามัญ – พณิชยกรรม	จำนวน	7	คน
7. งานพัสดุช่างอุตสาหกรรม	จำนวน	2	คน
8. เจ้าหน้าที่	จำนวน	14	คน
9. หัวหน้างานปกครอง	จำนวน	3	คน
10. อาจารย์พิเศษ	จำนวน	7	คน

2.2.3 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2536 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม



ภาพที่ 2.2 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2536 ประเภทช่างอุตสาหกรรม

แนวปฏิบัติในการจัดแผนการเรียน

การจัดแผนการเรียน ควรพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและครู – อาจารย์ที่มีความรู้/ประสบการณ์ เป็นกรรมการในการจัดแผนการเรียนของแต่ละสาขาวิชา จะต้องศึกษาข้อมูลหลายด้าน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำโดยเฉพาะข้อมูลตลาดแรงงานแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความต้องการของชุมชน ความพร้อมของสถานศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องจัดแผนการเรียนตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของหลักสูตร รวมทั้งเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายของกรมอาชีวศึกษาด้วย การจัดแผนการเรียนจึงควรจัดตามหลักการ ดังนี้

1. จัดรายวิชาให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร จะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร แต่ละสาขาวิชาซึ่งประกอบด้วย

ก. หมวดวิชาพื้นฐาน รายวิชาในหมวดวิชานี้เป็นรายวิชาบังคับจะต้องจัดลงในแผนการเรียนให้ครบทุกรายวิชา เนื่องจากแต่ละสาขาวิชามีวิชาที่บังคับไม่เหมือนกัน ฉะนั้นจะต้องจัดแผนการเรียนโดยยึดโครงสร้างเป็นรายสาขาวิชา

ข. หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาชีพแบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีข้อกำหนดให้จัดแผนการเรียนคือ

1. วิชาบังคับ เป็นส่วนที่บังคับจะต้องจัดให้ครบทุกรายวิชา
2. วิชาชีพเลือก ในหลักสูตร ปวส. 2536 ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม สาขาต่าง ๆ ยังอาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม โดยมีเงื่อนไขดังนี้

2.1 สาขาวิชาที่ไม่มีสาขางาน จำนวนหน่วยกิตที่จัดไว้มีมากกว่าหน่วยกิตที่บังคับให้เรียน สามารถเลือกเรียนได้ตามความเหมาะสมแต่จะต้องจัดรายวิชาให้ได้จำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าหน่วยกิตที่กำหนดไว้

2.2 สาขาวิชาที่มีสาขางาน สถานศึกษาจะต้องเลือกสาขางานใดสาขางานหนึ่งและจัดรายวิชาให้ได้จำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าหน่วยกิตต่ำสุดที่กำหนดไว้ ส่วนจำนวนหน่วยกิตที่เหลือจะต้องเลือกจากรายวิชาของสาขาอื่นในสาขาวิชาเดียวกันหรือจากรายวิชาของสาขางานเดิมจนได้หน่วยกิตรวมไม่ต่ำกว่าหน่วยกิตที่กำหนดไว้

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี หมวดวิชานี้เปิดโอกาสให้เลือกทุกรายวิชา ในหลักสูตร ปวส. 2536 ทุกประเภทวิชาไม่ต่ำกว่า 10 หน่วยกิตแต่มีเงื่อนไขว่ารายวิชาที่จัดให้สาขาอื่นเรียน (สอX 5YYY) สาขาวิชาที่จัดให้จะเลือกเรียนไม่ได้

ง. ฝึกงาน สถานศึกษาจะต้องส่งนักเรียนออกฝึกงานไม่น้อยกว่า 200 คาบ ระยะเวลาที่ควรส่งนักศึกษาออกฝึกงานคือ “ช่วงปิดภาคฤดูร้อนของปลายปีการศึกษาที่ 1”

แผนการเรียนที่จัดไว้จะต้องมีหน่วยกิตรวมไม่ต่ำกว่า 92 หน่วยกิต และตรงตามข้อกำหนดของแต่ละสาขาวิชา สถานศึกษาจะต้องศึกษาและติดตามความเคลื่อนไหวความเปลี่ยนแปลง

แปลงทางด้านแรงงานเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม ตลอดเวลาและปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น แผนการเรียนที่จัดนี้ไม่ควรให้มีหน่วยกิตเกินกว่าที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรมากนักเพราะอาจเป็นปัญหาในการจบหลักสูตรของผู้เรียนและปัญหาในเรื่องค่าลงทะเบียนรวมถึงต้องใช้เวลาเรียนนาน แต่ถ้าเป็นความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาอาจพิจารณาเป็นกรณีพิเศษได้ตามความเหมาะสม

2. จัดให้ศึกษาจบภายในเวลา 2 ปี แผนการเรียนสำหรับผู้เรียนภาคปกติควรจัดไว้ให้เรียนจบในเวลา 2 ปีการศึกษาหรือ 4 ภาคเรียนปกติ ส่วนแผนการเรียนสำหรับผู้เรียนภาคนอกเวลา จัดตามความเหมาะสมแต่ควรจัดไว้ให้จบภายในเวลา 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียนปกติ

3. จัดเวลาเรียนไม่เกินสัปดาห์ละ 36 คาบ เกณฑ์การใช้หลักสูตรระบุไว้ว่า เวลาเรียนแต่ละสัปดาห์ไม่เกิน 36 คาบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ร่วมกิจกรรมและมีเวลาสำหรับเข้าห้องสมุดศึกษา/ทำงานตามที่ผู้สอนมอบไว้ในแต่ละภาคเรียนไม่ควรจัดเกิน 23 หน่วยกิต (ส่วนการฝึกงานจัดในกลุ่มภาคฤดูร้อน)

4. จัดรายวิชาให้ต่อเนื่องกัน การจัดแผนการเรียนควรจัดรายวิชาตามลำดับจากง่ายไปหายากจากรายวิชาที่เป็นพื้นฐานไปยังวิชาที่สูงกว่า ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง เรียนได้สะดวก สถานศึกษาควรทำแผนภูมิความต่อเนื่องของรายวิชาเป็นรายสาขาวิชาไว้ จะช่วยให้จัดแผนการเรียนสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ความต่อเนื่องของรายวิชาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีแนวทางพิจารณาได้ดังนี้

4.1 กำหนดโดยหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตรบางรายวิชาจะกำหนดความต่อเนื่องไว้โดยระบุว่าจะต้องเรียนวิชาใดก่อนและหลัง ถ้าจัดแผนการเรียนสลับที่กันจะมีปัญหาต่อผู้เรียน โดยเฉพาะปัญหาการจบหลักสูตร จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักสูตรอย่างรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน เป็นพิเศษ

4.2 กำหนดโดยเลขและลำดับท้ายรายวิชา วิชาที่มีชื่อเหมือนกันและมีเลขลำดับท้ายรายวิชาให้อ่อน โลมจัดวิชาที่มีเลขน้อยให้เรียนก่อนแล้วจึงค่อยจัดรายวิชาถัดไปตามลำดับ แต่ถ้าสถานศึกษาพิจารณาว่าเนื้อหาของรายวิชาไม่มีความสัมพันธ์กันก็อนุโลมให้จัดสลับที่กันได้

4.3 วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ วิชาที่มีชื่อเดียวกันแต่แยกเป็นวิชาทฤษฎี และปฏิบัติ ควรจัดไว้ในภาคเรียนเดียวกันเพื่อให้ความรู้และทักษะช่วยเสริมซึ่งกันและกัน สาเหตุที่แยกออกเป็นวิชาทฤษฎีและปฏิบัติก็เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้หน่วยกิตในแต่ละวิชามากเกินไปและที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็เพื่อให้การประเมินผลแยกกันว่าส่วนใดเป็นภาคทฤษฎีและส่วนใดเป็นภาคปฏิบัติช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนจำแนกผลการประเมิน ได้ถูกต้อง

4.4 วิชาที่สัมพันธ์กันโดยเนื้อหาวิชาหรือระดับสูง/วิชาที่มีลักษณะประยุกต์วิชาที่ ต้องใช้เทคโนโลยีมักต้องการความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานจากรายวิชาอื่นสถานศึกษาควรศึกษาความสัมพันธ์และความต่อเนื่องไว้ เพื่อสะดวกในการจัดแผนการเรียนผู้สอนในแต่ละสาขาวิชาที่

เช่นเดียวกัน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย หน้าที่ของแต่ละแผนกวิชาจะต้องพิจารณาไว้ล่วงหน้า

5. การเลือกรายวิชา เนื่องจากหลักสูตรและนโยบายกรมอาชีวศึกษาเปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดแผนการเรียนได้เอง แต่เนื่องจากมีวิชาที่ให้เลือกอยู่เป็นจำนวนมาก สถานศึกษาจึงควรทำความเข้าใจและกำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

5.1 เลือกรายวิชาที่เป็นแกนหรือ บ่งบอกลักษณะของสาขาวิชาหรือสาขางานก่อน ในวิชาชีพเลือกของหมวดวิชาชีพเปิดโอกาสให้สถานศึกษา เลือกจัดลงแผนการเรียนได้วิชาที่อยู่ลำดับต้น ๆ ของวิชาซึ่งเลือกมักจะบ่งบอกลักษณะของสาขาวิชา หรือสาขางานไว้ ส่วนวิชาลำดับหลังมักจะเป็นวิชาเสริมหรือวิชาที่ปรับให้ก้าวทันต่อตลาดแรงงานหรือเทคโนโลยี หรือวิชาชีพที่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมแต่ละท้องถิ่นสถานศึกษาจะต้องใช้ดุลยพินิจ ในการจัดแผนการเรียนให้เหมาะสม

5.2 เลือกรายวิชา ที่เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นอุตสาหกรรม ในแต่ละท้องถิ่นอาจมุ่งเน้นแตกต่างกัน ฉะนั้นแผนการเรียนของสาขาวิชาเดียวกันแต่อยู่คนละท้องถิ่นอาจมีแผนการเรียนที่แตกต่างกันได้สถานศึกษาจะต้องทราบความต้องการของท้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียงแล้วจัดแผนการเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการ

5.3 เลือกรายวิชาที่วางพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สถานศึกษาควรศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอนาคตและเลือกรายวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนเพื่อให้สามารถค้นคว้าหาความรู้และทักษะที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้

5.4 ความพร้อมของสถานศึกษา บุคลากรโดยเฉพาะผู้สอนที่มีความสามารถ จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน ต้องปฏิบัติโรงฝึกงานเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ทันสมัย/มีประสิทธิภาพก็มีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน เป็นการยากที่จะให้สถานศึกษาทุกแห่งมีความพร้อมอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้านทุกสาขาวิชา ฉะนั้นสถานศึกษาจะต้องพิจารณาถึงสภาพปัจจุบันและอนาคตให้รอบคอบแล้วจึงจัดแผนการเรียน นอกจากนี้ถ้าในชุมชนมีสถานประกอบการที่สามารถให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการเรียนการสอนได้ ก็ควรประสานขอเป็นแหล่งวิทยากรภายนอกมาสนับสนุนได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องจักรหรือวัสดุ

5.5 ชุมชนเสนอความต้องการและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนว่าควรจะเป็นทางใดหรือเน้นวิชาชีพใดสาขาใด/งานใด แล้วนำข้อมูลมาใช้ประกอบการพิจารณา จัดแผนการเรียนให้สอดคล้อง สนองความต้องการของผู้เรียน/ชุมชน ในแผนกวิชาเดียวกันอาจมีแผนการเรียนหลายแผนได้แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาความพร้อมของสถานศึกษาประกอบด้วย

5.6 พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนวิชา ที่มีลักษณะประยุกต์/วิชาชีพระดับสูง/วิชาเทคโนโลยีใหม่ๆ มักต้องการความรู้พื้นฐานหลาย ๆ เรื่องแผนการเรียนอาจแยกสำหรับผู้ที่มีความรู้พื้นฐานดีและมีผู้ที่มีพื้นฐานน้อยหรืออาจจัดสอนเสริมความรู้พื้นฐานของรายวิชานั้นก่อนที่จะศึกษาเนื้อหาสาระ/รายละเอียดที่ยากขึ้นต่อไป

จะเห็นได้ว่าการจัดแผนการเรียนนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่มาก สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดแผนการเรียนเองและเมื่อเปิดสอนไปได้ระยะเวลาหนึ่ง ควรมีการประเมิน/ทบทวนดูว่าควรปรับปรุงอย่างไร จึงจะเหมาะสมและมีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะแผนการเรียนที่จัดเหมาะสมสำหรับช่วงเวลาหนึ่งหรือคนกลุ่มหนึ่ง อาจไม่เหมาะสมสำหรับคนกลุ่มอื่น หรือช่วงเวลาอื่น แผนการเรียนที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดหนึ่งอาจไม่เหมาะสมสำหรับจังหวัดอื่นก็ได้

2.2.4 โปรแกรมการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง
โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง (งานติดตั้งและการควบคุม)

รหัส	ภาคเรียนที่ 1	น/ก	รหัส	ภาคเรียนที่ 2	น/ก
	รายวิชา			รายวิชา	
สอพ 1101	การใช้ภาษาไทยเพื่ออาชีพ	2	สอพ 1401	ภาษาอังกฤษเทคนิค 1	2
สอพ 1501	วิทยาศาสตร์ 1	3	สอพ 1602	คณิตศาสตร์ 2	3
สอพ 1601	คณิตศาสตร์ 1	3	สอพ 2005	วงจรไฟฟ้า 2	3
สอพ 2001	วงจรไฟฟ้า 1	3	สอพ 2051	ความปลอดภัยและควบคุมมลพิษ	2
สอพ 2002	เครื่องกลไฟฟ้า 1	3	สอพ 2102	วงจรดิจิทัล	3
สอพ 2003	เครื่องวัดและการวัดไฟฟ้า	3	สอพ 2103	เครื่องกลไฟฟ้า 2	3
สอพ 2004	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม 1	3	สอพ 2014	การส่งจ่ายไฟฟ้า	3
สอพ 2053	เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม	2	สอพ 2107	การติดตั้งไฟฟ้า 1	3
			สอพ 2111	โรงต้นกำเนิด ฝึกงาน	2 2
		22			26

รหัส	ภาคเรียนที่ 3	น/ก	รหัส	ภาคเรียนที่ 4	น/ก
	รายวิชา			รายวิชา	
สอพ 1402	ภาษาอังกฤษเทคนิค 2	2	สอพ 1201	มนุษยสัมพันธ์	2
สอพ 1603	คณิตศาสตร์	3	สอพ 1201	ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	2
สอพ 2008	นิวเมติกและไฮดรอลิกส์ ข.	3	สอพ 2006	การใช้โปรแกรมและการควบคุม มอเตอร์ไฟฟ้า	3
สอพ 2021	คอมพิวเตอร์และการใช้งาน	2	สอพ 1201	เขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์	3
สอพ 2108	การติดตั้งไฟฟ้า 2	3	สอพ 2106	โครงการ	2
สอพ 2110	การออกแบบไฟฟ้าแสงสว่าง	2	สอพ 2109	การออกแบบและประมาณการ ไฟฟ้า	2
สอพ 2601	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม 2	3	สอพ 2203	การซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า	2
สอพ 2501	เครื่องปรับอากาศ อุตสาหกรรม	3	สอพ 3001	คณิตศาสตร์ไฟฟ้า	3
สอพ 2052	การบริหารงานอุตสาหกรรม	2	สอพ 3003	โปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์	3
		23			22

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) หลักสูตรนี้เริ่มใช้การศึกษา 2537 ในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาและโรงเรียนเอกชน บางแห่งมีหลักการและจุดหมายดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2537 : 1)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับช่างเทคนิคตามลักษณะอาชีพ
2. เป็นหลักสูตรที่ต้องใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา หรือ 4 ภาคเรียนปกติทั้งนี้ จะต้องใช้เวลาเรียนไม่เกิน 6 ปี
3. เป็นหลักสูตรที่รับผู้เข้าเรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วศึกษาเพิ่มเติมได้
5. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถศึกษาหาความรู้และประสบการณ์จาก แหล่ง วิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
6. เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมเหมาะสม กับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิค
2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน
3. เพื่อพัฒนาจินตนิสัย และวินัยในการทำงาน ให้มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยัน หมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา
4. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม รู้จักอนุรักษ์และใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและถูกต้อง
5. เพื่อให้เห็นคุณค่าและธำรงไว้ ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ศิลปวัฒนธรรมไทย มีความเลื่อมใสในการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2537 :3)

สำหรับการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือระดับเทคนิคศึกษา (Technical Education) เป็นการจัดการศึกษาในระดับที่ ต่อเนื่องจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยเป็นการเตรียมกำลังคนระดับกลาง เพื่อทำ หน้าที่เป็นช่างเทคนิค หัวหน้างาน ผู้ช่วยวิศวกร หรือผู้บริหารระดับต้น (First Line Management) ให้กับหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน องค์กรในประเทศไทยที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการ อาชีวะและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ กรมอาชีวศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน เป็นต้น ซึ่งจะแยกความเด่นชัดของการศึกษาทั้ง 2 ระดับเป็นระดับอาชีวศึกษา และระดับเทคนิคศึกษา (Vocational and Technical Education) ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันในวงการศึกษาศาสนาว่า หมายถึงระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิค

(สมนึก วงษ์ชวลิตกุล. 2542 : 14)

จุดมุ่งหมายในการจัดการอาชีวและเทคนิคศึกษา .

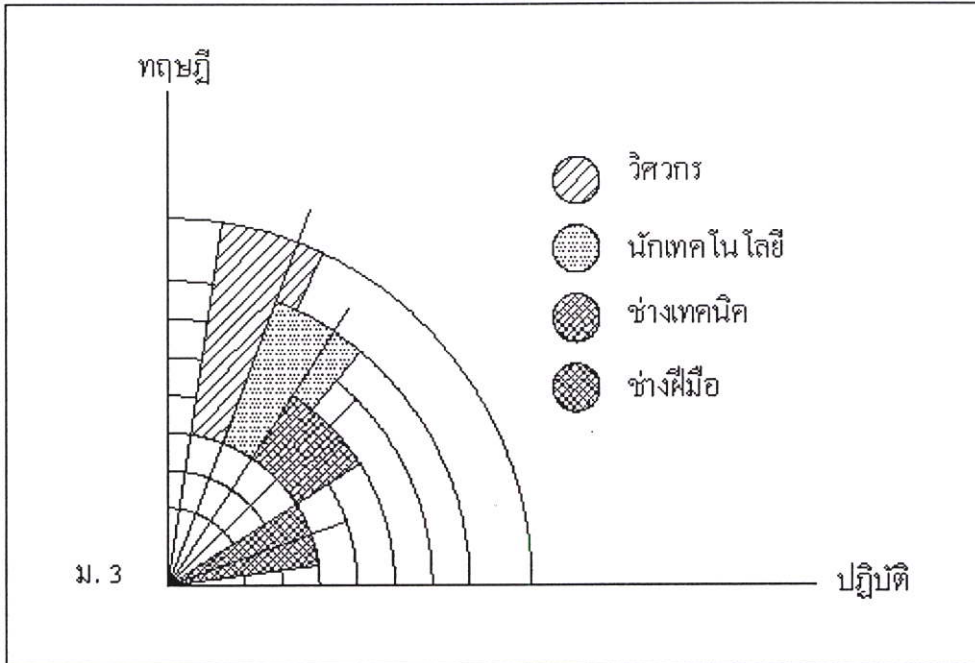
จุดมุ่งหมายในการจัดการอาชีวและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิค มีดังนี้คือ

1. เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาชีพต่าง ๆ ตามที่สนใจและมีความถนัด
2. เพื่อผลิตช่างที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ
3. เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนช่างอุตสาหกรรม(ในบางสาขา)ของสถานประกอบการ
4. เพื่อพัฒนาความรู้และความชำนาญให้กับทรัพยากรบุคคลในสถานประกอบการให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่
5. เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จะเห็นได้ว่า จุดหมายในการจัดการอาชีวและเทคนิคศึกษานั้น ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยประการ ซึ่งผู้บริหารที่รับผิดชอบจะต้องมีแนวความคิดและนโยบายในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาให้คุ้มค่ากับการลงทุน และสัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติด้วย ทั้งนี้เพราะการจัดการอาชีวและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับ การวางแผนจัดทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณบุคลากร เครื่องมือเครื่องจักร และวัสดุฝึกของสถานศึกษา ให้มีสัดส่วนและสอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่รับและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนด้านช่างอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ เช่น ช่างกลโรงงาน ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ ฯลฯ จำเป็นต้องเน้นด้านความพร้อมของทรัพยากรการผลิตเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. 2538 : 5)

การจัดหลักสูตรช่างอุตสาหกรรมระดับช่างเทคนิค ตามทัศนะของนักวิชาการ

นักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรช่างอุตสาหกรรมระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิคไว้ว่า ช่างอุตสาหกรรมระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิคต้องเรียนรู้ภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีช่าง คณิตศาสตร์ช่าง และเขียนแบบช่าง และเรียนรู้ภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับการทดลอง ปฏิบัติพื้นฐาน ปฏิบัติเฉพาะสาขา และปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้อัตราส่วนระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติจะมีอัตราส่วนเท่ากัน (ชนะ กสิการ. 2529 : 22) ดังแสดงในภาพที่ 2.3



ภาพที่ 2.3 แสดงการจัดอัตราส่วนระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ
ของหลักสูตรช่างอุตสาหกรรมระดับช่างเทคนิค

2.3 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

2.3.1 ความหมายของการติดตามผล

การศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา มีผู้ให้ทัศนะ เกี่ยวกับความหมายของการติดตามผลต่าง ๆ กัน

Schertzer and Stone (อ้างใน ดนัย สุชีพจน์. 2533 : 8) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า

การติดตามผลคือ วิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือ กำหนดว่า บุคคลที่มีการพัฒนาในหน้าที่ การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่จบการไปแล้วว่าเขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจ หรือปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ และมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้การติดตามผล ยังเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ของเขา

Clvin (อ้างใน ชัยยุทธ มาลารัตน์. 2535 : 12) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูล หรือข่าวสารเกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวและให้บริการต่อผู้จบการศึกษา

2. เป็นโครงการที่จะรวบรวม สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงาน

Downing (อ้างใน คณัย สุชีพจน์. 2533 : 9) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า การติดตามผลเป็นกิจกรรมหลัก ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ เพื่อจะได้ทราบผลของความมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งในด้านการฝึกฝนอาชีพ หรืองานต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ รวมทั้งผลการศึกษาทุกระดับ ปรัชญาของการบริการติดตามผลนั้น ถือว่าบริการนี้เป็นส่วนจำเป็นมาก สำหรับทุกระดับการศึกษา เพื่อสำรวจผลดังกล่าว

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2521 : 106) กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษานั้น เป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ประกอบอาชีพใด หรือทำงานอะไร นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด

สุโท เจริญสุข (2521:33) กล่าวถึง ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นการวัดผลของการปฏิบัติงานที่ได้กระทำไปแล้วว่า อยู่ในเกณฑ์ใด มีข้อเสียอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

W. Miler et all (อ้างใน อำนาง อุตรระ. 2520 : 13) ได้ให้ความหมาย การติดตามผลว่าเป็น การศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อสถาบัน เช่น ลักษณะอาชีพ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลในด้านวิชาการและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการศึกษาไปจากสถาบันของผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว

การติดตามการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อผู้สำเร็จการศึกษา ตลาดแรงงาน สถานประกอบการและผู้เกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตรการเรียนและการสอน ได้มีผู้เห็นความสำคัญและให้แนวคิดในการติดตามผลไว้ดังเช่น

เมธิ ปิณฑานนท์ ได้ให้แนวคิดการติดตามผลว่า

การติดตามผลเป็นการสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนการสอนของสถาบันนั้น ภายหลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาจากสถาบันและเป็นการทบทวน โปรแกรมเดิมที่มีอยู่เพื่อประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมว่าผู้เรียนสำเร็จไปแล้วได้ทำงานตรงกับที่ได้ฝึกอบรมมาและมีความก้าวหน้าในอาชีพเพียงใด โปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่งไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ก็จะได้แก้ไขปรับปรุงโปรแกรมเดิมบางส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ให้ดียิ่งขึ้น (เมธิ ปิณฑานนท์. 2533 : 106)

Willa Norris et all (อ้างใน สุรศักดิ์ หลาบมาลา และ คณะ. 2523 : 14) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ดีกว่า การติดตามผลผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วนั้น เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการประเมินผลผลิตของสถาบันการศึกษา

กัญญา เกิดโพธิ์ทอง (2533 : 9) กล่าวถึง ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นการประเมิน โปรแกรมการเรียนการสอนและช่วยเหลือผู้ที่สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับ

สถานการณ์ของงานเพื่อให้การทำงานดีขึ้นและมั่นคงดีขึ้น ดังนั้นการติดตามผลจึงเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาออกไป เพื่อให้ได้ผลสะท้อนกลับมายังสถานที่ให้การศึกษาว่า ผู้จบการไปแล้วไปประกอบอาชีพใด มีการนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการทำงานหรือไป ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ข้อคิดและเสนอแนะในการเรียนการสอนในสถาบัน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ก้าวไปตลอดเวลาอย่างไม่หยุดยั้ง

การติดตามผลช่วยให้เราได้ทราบถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประสิทธิภาพข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา และหลักสูตร เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและต่อผู้เรียน ข้อมูลที่ได้สามารถใช้อ้างอิง ในการฝึกอบรมผู้เรียนในปัจจุบัน และยังเป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษากลับปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น และมีความมั่นคงในการทำงานยิ่งขึ้น และสำคัญมาก เพราะจะทำให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษา ที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรนั้น ๆ มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ที่ได้ศึกษาจากสถานศึกษา บุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม ความประพฤติ ความสำนึกในจรรยาอาชีพ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และทัศนคติต่ออาชีพ การนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด และจะมีข้อเสนอต่อสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาน่าจะจัดเพิ่มเติม หรือแก้ไขให้เหมาะสมกับการศึกษาและนำไปใช้อย่างไร

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมาย ของการติดตามผลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ทราบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคด้านการปฏิบัติงานอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูล จากผู้สำเร็จการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของสถาบันให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน (เล็ก ขมิ้นเขียว. 2535 : 13)

2.3.2 ความสำคัญของการติดตามผล

เมตตา นพประดิษฐ์ (2525:14) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการติดตามผลว่า เป็นการตรวจสอบผลงานของสถาบันเพื่อให้ทราบจุดดีจุดบกพร่อง ปัญหา ความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาและความจำเป็นของสังคม ดังนั้นการติดตามผลจึงมีความสำคัญต่อด้านต่าง ๆ คือ การเร่งรื้อให้มีการสอนที่ดีขึ้น เพิ่มคุณค่าของการแนะแนว และเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสถานศึกษากับสังคม กล่าวคือ เมื่อสถานศึกษาทราบว่าสังคมต้องการสิ่งใด ก็อาจจัดกิจกรรมสนองต่อสังคมนั้น ทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน

ชัยวิชญ์ ภูงามทอง (2529 : 11) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามผลว่า การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา คือ การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับ การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นว่า เขาทำอะไร ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากสถาบันของตนมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง ตลอดทั้งปีมีข้อคิดต่อสถาบันในสถาบันของตนในเรื่องต่าง ๆ อย่างไร อันเป็นการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น ๆ เพราะการติดตามผลช่วยให้เราทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา และเป็นแนวทางการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การติดตามผลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา และพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ประยูทธ ใจเสงี่ยม (2527 : 45) การติดตามผลมีความสำคัญดังนี้

1. เป็นกระบวนการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าโครงการได้ดำเนินการไปตามแผนและเป็นไปตามจุดประสงค์

2. เป็นกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงาน ทราบจุดบกพร่อง ปัญหาอุปสรรคและความต้องการของสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เป็นการตรวจสอบทบทวนดูว่าความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์หรือแนวทางการดำเนินงานกับการปฏิบัติจริงเป็นอย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อดูว่าเกณฑ์หรือแนวทางการดำเนินงานจะมีผลนำมาใช้ปฏิบัติจริง ๆ ได้เพียงไร

บุญจิตต์ ฌ ลำเลียง (2511 : 10) ได้สรุปว่า การติดตามผลมีความสำคัญต่อบุคคลต่อไปนี้คือ

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา การติดตามผลช่วยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้ได้งานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนี้ ยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

2. ผู้ให้คำปรึกษาการติดตามผลจะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนวและความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อไปในอนาคต

2.3.3 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

การติดตามผลมีจุดมุ่งหมายหลายประการ นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังเช่น Emery Stoop และคณะ (อ้างใน สำราญ เซตนุช. 2535 : 16) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการติดตามผลว่า

1. เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่นักเรียนที่สำเร็จไปแล้วว่า โรงเรียนยังมีความห่วงใย สนใจในความก้าวหน้า และความสะดวกสบายของผู้สำเร็จการศึกษา

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลเรื่องราวเกี่ยวกับงานอาชีพและการปฏิบัติงาน

3. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร

4. เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้อบรมนักเรียนปัจจุบันให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

5. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาป้องกันการออกจากโรงเรียนขณะที่ยังเรียนไม่สำเร็จหลักสูตร

6. เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถปรับตัว และพอใจในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

7. เพื่อบริการ แนะนำ และจัดการศึกษา

Clifford P. Froehlich (อ้างใน สำราญ เชนนุช. 2535 : 17) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการติดตามผลว่า

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ดีขึ้น

2. เพื่อเป็นการประเมินผล โครงการแนะแนว และจัดการเรียนการสอน

3. เพื่อทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วต้องการช่วยเหลืออะไรบ้าง

4. เพื่อทราบข้อดีและข้อบกพร่องโครงการของโรงเรียนในด้านวิชาการและกิจกรรม

เสริมหลักสูตร

5. เพื่อใช้เป็นหลักฐานการแนะแนวอาชีพ

6. เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบผลการอบรมสั่งสอนของตน

จูทา บุรีภักดี (2528 : 88) ได้ให้จุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้เพื่อ

1. เพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย เมื่อพบว่าโรงเรียนยังไม่ทอดทิ้ง

2. เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของหลักสูตร

3. เพื่อให้ข้อมูลด้านอาชีพเพิ่มเติม

4. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง หลักสูตร

5. เพื่อป้องกัน การออกจากโรงเรียนกลางคัน

6. เพื่อให้คนเหมาะสมกับชุมชน เพื่อให้เป็นพลเมืองดี

7. เพื่อให้บริการ แนะนำ และการศึกษาในระบบนอกโรงเรียนต่อไป

วัฒนา พิชราวณิช (2531 : 165) ได้ให้จุดมุ่งหมายของการติดตามผลดังนี้

1. เพื่อหาทางช่วยเหลือผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการบริการที่ผ่านมา

2. เพื่อจะได้ปรับปรุงการบริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เพื่อจะได้นำผลงานของการแนะแนว ไปปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

4. เพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

5. เพื่อป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต
6. เพื่อแนวทางในการพิจารณาหาสาเหตุของการล้มเหลวในการปฏิบัติตน และการปรับตัว
7. เพื่อให้เด็กได้รับการบริการต่อเนื่องกัน
8. เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว เพื่อจะได้จัดสนองความต้องการของนักเรียนที่ยังอยู่ภายในโรงเรียน
9. เพื่อจะได้ติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้วให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือแผนการที่วางไว้

ศิริจิต ทุงหว่า (2539 : 399) จุดมุ่งหมายของการติดตามผลเพื่อได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ จากการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าได้ผลถึงระดับใด ข้อขัดข้องต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะมีประโยชน์ในแง่ของการควบคุมและกำกับโครงการเพื่อให้โครงการต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 87) ได้ให้จุดมุ่งหมายของการติดตามผลดังนี้

1. เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่น หลังจากทีนักแนะแนวได้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนแล้ว จะต้องมีการติดตามผล โดยอาจจะสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ครู ตัวนักเรียนเอง หรือใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่า นักเรียนผู้นั้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ดีขึ้นหรือไม่ หรือจากการที่นักแนะแนวได้ช่วยนักเรียนได้เรียนในหลักสูตรหรือวิชาต่าง ๆ นั้น นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนหรือมีปัญหาในการปรับตัวด้านอื่น ๆ หรือไม่ ถ้ามีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น หรือการแนะแนวที่ให้แก่นักเรียนไม่สัมฤทธิ์ผล จะค้นหาทางช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
2. เพื่อเป็นการประเมินผลบริการแนะแนวว่า บริการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่นักเรียนนั้น ได้ผลมากน้อยเพียงใด โดยอาจใช้วิธีสังเกตสอบถามติดตามผลนักเรียนว่า ในแต่ละบริการที่หน่วยแนะแนวให้แก่นักเรียนนั้น นักเรียนได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด การติดตามผลเพื่อจุดประสงค์ในการประเมินผลบริการแนะแนวนี้ควรติดตามผลหลังจากที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้ว 3 ถึง 4 ปี เพราะเป็นระยะเวลาที่นักเรียนได้ศึกษาต่อหรือทำงาน และมีความเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจะได้ตัดสินใจประเมินสิ่งต่าง ๆ โดยใช้การไตร่ตรองอย่างรอบคอบ
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้นว่า วิชาใดมีประโยชน์แก่นักเรียนในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ วิชาใดสมควรจะคงไว้ในหลักสูตร ควรจะปรับปรุงการสอนหรือเนื้อหาวิชาใด
4. เพื่อจะได้ให้บริการนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วเป็นบริการต่อเนื่อง การติดตามผลเพื่อวัตถุประสงค์นี้ควรจะติดตามผลนักเรียนที่เรียนจบจากโรงเรียนไปแล้วในปีแรก เพราะระยะนี้นักเรียนอาจมีปัญหาในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ หรือการปรับตัวด้านอื่น ๆ

5. เพื่อเป็นการพิจารณาสาเหตุของนักเรียนประเภทที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน โดยยังไม่สำเร็จการศึกษา

การติดตามผลมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ได้รับขณะปฏิบัติงานหรือประสบความสำเร็จในการทำงานมากน้อยเพียงใดนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญดังที่ สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2520 : 57) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

1. เพื่อศึกษาความต้องการในด้านต่าง ๆ ของผู้สำเร็จศึกษา
2. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอน
3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการชุมชนในการผลิตผู้เรียนออกไปนั้นตรงกับความต้องการของท้องถิ่นหรือไม่
4. เพื่อศึกษาว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่เพียงใด
5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว เห็นได้ว่าการติดตามผลนั้นมีความสำคัญอย่างมากต่อบุคคลหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังเช่น

1. **ผู้สำเร็จการศึกษา** จะเกิดความรู้สึกว่า โรงเรียนหรือสถาบันยังเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในตัวเขาเหล่านั้นอยู่ ซึ่งผลที่ตามมาคือ ทำให้เกิดความผูกพันต่อกันและยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือเมื่อสถาบันต้องการ

2. **ผู้เกี่ยวข้อง** คือ สถาบัน ผู้จัดทำหลักสูตรได้รับข้อมูล ข้อคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาประกอบในการประเมินผลหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายของการติดตามผลเพื่อที่จะได้รับข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุง แก้ไขกระบวนการเรียนและการสอนให้ดีขึ้น ดังที่ Carter V. Good (อ้างใน สํารายณ์ เขตุนุช. 2535 : 18) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการ

1. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการแนะแนว
2. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา
3. เพื่อช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ฟื้นฟูแผนการเรียนด้านวิชาชีพ
4. เพื่อปรับปรุงโปรแกรมการเรียนและการสอน
5. เพื่อให้ได้ความคิดและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร
6. เพื่อให้ได้ข่าวสาร ข้อมูลซึ่งจะช่วยให้หลักสูตรการศึกษามีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและผู้สำเร็จการศึกษา

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา มีจุดมุ่งหมายหลายประการ เช่น เพื่อทราบสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อทราบข้อเสนอแนะและปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาประสบอยู่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป ดังที่ อนันต์ อนันตรังสี (2517 : 167-168) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลว่า

การติดตามผลมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อสถาบัน เพื่อนำความคิดเห็นมาปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ดีที่สุด และหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลการแนะแนว

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการติดตามผลนั้นส่วนใหญ่กระทำเพื่อให้ได้ข่าวสาร ข้อมูล ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม และเพื่อทราบข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องประสบ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันและผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย

2.3.4 วิธีการดำเนินการติดตามผล

ในการดำเนินงานการติดตามผลนี้จะต้องมีการวางแผนงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นสุดท้ายให้ดี จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้แน่ชัดและครอบคลุมงานที่จะศึกษาทั้งหมด ลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานดังที่ Wentling (อ้างใน ทวีป ศิริรัศมี, 2517 : 18) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะติดตามผล ในการติดตามผลจะต้องกำหนดไว้ว่าจะศึกษาช่วงระยะเวลาปีการศึกษาใด และจำนวนประชากรที่จะศึกษาว่ามีจำนวนเท่าใด
2. เลือกวิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล เนื่องจากเทคนิคในการติดตามผลมีหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล หรือสำรวจโดยการสอบถามเป็นต้น ซึ่งเทคนิควิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล ผู้วิจัยจะต้องเลือกกำหนดเอาไว้
3. การส่งข้อมูลกลับคืน จำนวนข้อมูลที่จะได้รับคืนมานี้ ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะถ้าได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อย ย่อมจะทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นในการสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามสำหรับงานติดตามผลต้องออกแบบให้ดี เพราะผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะไม่ตอบกลับคืนมาได้ ถ้าพบว่าแบบสอบถามนั้นไม่มีสาระสำคัญ อ่านแล้วไม่เข้าใจ มีความสงสัยเกิดขึ้น ข้อมูลที่ตอบไปจะมีผลร้ายต่อผู้ตอบ และใช้เวลามากในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยจะต้องระมัดระวังในการออกแบบสอบถามให้ดี และจะต้องหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลับคืนมามากที่สุดเท่าที่จะมากได้

วัฒนา พิศราวณิช (2531 : 166) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินการติดตามผลดังนี้

1. พิจารณาจุดมุ่งหมายแล้วดำเนินการติดตามผล
2. กำหนดขอบข่ายในการติดตามผล โดยให้บุคลากรภายในโรงเรียนร่วมมือกัน
3. ขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. กำหนดอุปกรณ์และเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการติดตามผล
5. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลที่จะติดตามผล
6. จัดงบประมาณที่จะใช้เกี่ยวกับการติดตามผล
7. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามผลทั้งหมดเข้าด้วยกัน
8. สรุปผลและแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลแล้วประเมินผลออกมา

วิธีการติดตามผลที่ใช้สำหรับนักเรียนที่จบไปแล้ว อาจทำได้จากการติดตามสอบถามจากศิษย์เก่าหรือบุคคลที่คุ้นเคยกับเด็ก หรืออาจส่งคนไปทำการสัมภาษณ์โดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม การติดตามผลมักจะนิยมใช้แบบสอบถาม เพราะเป็นการสะดวกและสามารถทำได้พร้อมกันหลาย ๆ คน

วิธีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ได้มีนักวิชาการและนักศึกษาหลายท่านได้ให้แนวทางปฏิบัติไว้ดังเช่น

Ralph F. Berdie et all (อ้างใน วิทยา วิชาวิวัฒน์. 2530 : 62) ได้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการติดตามผลไว้ว่า

1. ประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างผู้บริหารการศึกษา ถึงความต้องการในการติดตามผล และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการหาข้อมูลและต้องการศึกษา
2. ตั้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับ
3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการติดตามผล
4. นำวัตถุประสงค์ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปทบทวนร่วมกับคณะครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อฟังข้อเสนอแนะ และขอความช่วยเหลือ
5. วิธีการ และขบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลจะต้องมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรอาศัยผู้ชำนาญพิเศษ ซึ่งได้แก่ นักสถิติ นักวิจัย และผู้มีอาชีพนั้น ๆ เพื่อช่วยในการวางแผนและเขียนแบบสอบถาม
6. มีการวางแผนและเตรียมงานอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร อาจเลือกตามปีที่สำเร็จจากสถานที่เรียน หรือจากกลุ่มเฉพาะก็ได้ตามความเหมาะสม
8. ต้องตัดสินใจล่วงหน้าว่า อย่างน้อยควรจะได้แบบสอบถามคืนเท่าไร เพราะการได้รับคืนมาทั้งหมดย่อมเป็นไปได้ แต่ถ้าได้รับข้อมูลน้อยเกินไปก็จะไม่ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการสรุป

9. นำผลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

วิชรี ทรัพย์มี (2531:87) ได้เสนอวิธีการติดตามผลดังนี้

1. วิธีการสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวกับนักเรียน กับบุคลากรต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือกับผู้ปกครอง วิธีนี้มีข้อดี คือ การสัมภาษณ์สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดีกว่าวิธีการอื่น ซึ่งจะทำให้ได้ความจริงและข้อมูลมากกว่าวิธีการอื่น และถ้าผู้รับการสัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบายความให้เข้าใจได้ หรือถ้าคำตอบของผู้รับการสัมภาษณ์ยังไม่เป็นที่แจ่มแจ้ง ผู้สัมภาษณ์อาจให้ผู้ตอบอธิบายเพิ่มเติมข้อความนั้น ๆ ได้ แต่วิธีการนี้มีข้อบกพร่อง คือ เสียเวลามากเพราะต้องติดตามสัมภาษณ์เป็นราย ๆ ไป และผู้สัมภาษณ์ต้องมีความชำนาญในการสัมภาษณ์ ตลอดจนต้องมีการจัดทำข้อสัมภาษณ์อย่างมีระบบระเบียบ มิฉะนั้นข้อมูลที่ได้รับจะกระจัดกระจาย

2. วิธีประชุมศิษย์เก่าเพื่อไต่ถามความเคลื่อนไหวของศิษย์เก่า ครูและนักแนะแนวควรจะติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้แทนรุ่นต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกัน

3. วิธีใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผลนักเรียน วิธีนี้เป็นวิธีที่ประหยัดเวลา เหมาะสำหรับการติดตามผลนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว

วิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น แต่ละวิธีก็มีส่วนดีและส่วนบกพร่อง ในการพิจารณาเลือกวิธีการต่าง ๆ มาใช้ ควรจะพยายามจัดข้อบกพร่องของวิธีนั้น ๆ และเลือกพิจารณานามาใช้ให้เหมาะกับสภาพการณ์ เป็นต้นว่า การใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นวิธีติดตามผลการแนะแนว อาจทำให้ถ้านักศึกษาขังอยู่ในโรงเรียน แต่ถ้านักเรียนไปแล้ววิธีนี้ไม่เหมาะที่จะนำไปใช้ ควรเลือกใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนเพื่อการติดตามผลจะเหมาะกว่า ซึ่งจะได้กล่าวถึงการติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามอย่างละเอียด

ปราณี เถกิงผล (2525:321-322) ได้อธิบายไว้ว่า

ในการติดตามผลจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติ กล่าวคือ

1. ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแผนงานฝ่ายบริการแนะแนวผู้แทนจาก ชุมชนรวมทั้งรวมนายจ้างและผู้แทนนักศึกษา

2. แสดงเหตุผล หรือความจำเป็น และกำหนดวัตถุประสงค์ในการติดตามผล

3. กำหนดวิธีการและนโยบายในการดำเนินงาน

4. คัดเลือกและกำหนดกลุ่มนักเรียน นักศึกษา นายจ้าง และบุคคลอื่น ๆ ที่จะทำการติดตามเพื่อบริการติดตามผล

5. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานขององค์กรอื่น ๆ เพื่อความรู้ในการดำเนินงาน

6. คัดเลือกและกำหนดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งบุคคลคนนี้จะต้องมีเวลาในการดำเนินงานและมีความเต็มใจที่จะทำงานนี้

7. จัดเตรียมหรือจัดหาแบบฟอร์มที่จำเป็นสำหรับให้บริการนี้ ควรจะได้ทำความเข้าใจกันเสียก่อนว่าจะทำด้านใดบ้าง จะใช้วิธีใดจะทำกับใคร จำนวนเท่าใด

8. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงานและวันรายงานผลการดำเนินการติดตามผล

9. ดำเนินการติดต่อและบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามแนวทางที่กำหนดไว้จนบรรลุผลสำเร็จ

10. จัดระเบียบ สรุป และแปลความหมายของข้อมูลที่รวบรวมไว้ แล้วนำมาใช้ประโยชน์

สำหรับวิธีการในการติดต่อเพื่อประเมินผลนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีการดังนี้

1. โดยวิธีเขียนเพื่อติดต่อโดยตรงกับตัวบุคคล ซึ่งรวมทั้งแบบสอบถาม (Questionnaires)

2. โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกต (Observation)

3. โดยวิธีการเข้าพบผู้ที่รู้จักอยู่แล้ว เช่น นายจ้าง บิดามารดา ผู้ปกครองและครู-อาจารย์

ในสถานศึกษา

ส่วน W. Miller (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 31) ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการติดตามผลจะต้องดำเนินการเป็นคณะบุคคล และในกลุ่มจะต้องมีการตกลงกันก่อนว่า ต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอะไร วัตถุประสงค์ที่ต้องการค้นหาข้อมูลเหล่านั้นคืออะไร และวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลนั้น สิ่งที่จะเอาใจใส่ก่อนเริ่มทำการติดตามผล คือ ต้องพิจารณาความพร้อม ความสนใจ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แต่งตั้งหัวหน้า รู้ เข้าใจ ความยุ่งยากของกระบวนการแผนงานพัฒนาวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล กำหนดบทบาทของนักศึกษา สร้างกฎเกณฑ์ เพื่อบันทึกการติดตามผลชนปี (A Year to Year) และยังสามารถกล่าวอีกว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดีที่สุด ง่ายที่สุด ผลควรเป็นอย่างน้อย 5 ปี หลังจากที่ต้องออกจากสถานศึกษา เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าวิธีการในการดำเนินการติดตามผลนั้นมีความสำคัญยิ่ง จึงขอนำความคิดเห็นของนักวิชาการที่มีชื่อเสียงในเรื่องนี้มาเพื่อเป็นการสนับสนุนข้อคิดเห็นดังกล่าว ดังเช่น Hatsan (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 31)

ผู้ที่ทำการติดตามผลควรจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สอนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา โดยมีหน่วยงานกลางของสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา ในเรื่องของระยะเวลาที่ทำการติดตามผล ควรเป็นระยะเวลา 1 ปี 3 ปี และ 5 ปี ในการติดตามผลนิยมใช้แบบสอบถาม ถ้าไม่ได้รับตอบภายในเวลาที่กำหนด ก็จะมีการส่งจดหมายติดตามไปหรือให้การติดตามทางโทรศัพท์ ถ้าติดตามในระยะเวลา 1 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืน 100 % ในระยะ 3 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืนระหว่าง 92-95 % และระยะเวลา 5 ปี จะได้รับคำตอบกลับคืน 85-90% ในระยะหลัง ๆ จาก 5 ปีนี้ ถ้าคำตอบจากการติดตามผลอยู่ที่ 60 % ก็ถือว่าเป็นปกติแล้ว

Thomas Everett Deam (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 32) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี ต่อวิธีเหล่านั้น แนวทางวิธีการที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผลดังนี้

1. การติดตามผลควรจะมีและปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ในเรื่องเนื้อหา หลักสูตรการเรียนการสอน
2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อการศึกษาติดตามผล ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง
3. การดำเนินงานของหน่วยงาน จะต้องอยู่ภายใต้การสั่งสอนของคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ ผู้บริหาร และกรรมการที่อยู่นอกวงการศึกษา
4. ข้อเสนอที่ได้จากการติดตามผลนี้ ควรพิมพ์เผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษาได้รับทราบด้วย
5. ข้อเท็จจริงที่ควรรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่า ได้แก่งานที่นักศึกษาเก่าทำอยู่ หรือที่ทำหลังออกจากสถาบันไปแล้ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาปัจจุบันและอนาคต ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพและความประทับใจที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา
6. วิธีการที่ใช้ในการติดตามผลควรประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมกัน เช่น การรายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
7. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รายงานจากนายจ้าง และผู้ร่วมงานต่าง ๆ การวิเคราะห์ บันทึกต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบแสดงความคิดเห็น
8. แหล่งต่าง ๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยในการติดตามผล ได้แก่ นักศึกษาเก่า ผู้บังคับบัญชา หรือ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว นายทะเบียน และผู้บริหาร
9. ควรมีการคำนวณเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย และจัดตั้งงบประมาณเฉพาะไว้ในงบประมาณประจำปีของสถาบันการศึกษา
10. สถาบันการศึกษาควรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการ เมื่อปรากฏว่าผลการดำเนินงานมีสิ่งบกพร่อง
11. สิ่งที่สถาบันการศึกษาควรจัดหา คือ การเตรียมนักศึกษาเพื่อติดตามผลในอนาคต จัดทำเนียบนักศึกษาเก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนรวมเพื่อการศึกษาติดตามผลของสถาบัน การศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว นายทะเบียน และผู้อำนวยการ

วิธีดำเนินการติดตามผลในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร (Willa Noris) และคณะ (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 33) ได้ให้แนวทางไว้ดังนี้

1. สถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะใช้ครอบคลุมพื้นที่ใด และจะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันใด

2. ผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างจัดเป็นประเภทใด เช่น เลือกเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา หรือ เฉพาะผู้ที่ออกจากสถาบันกลางคืน

3. ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ควรจะเว้นระยะห่างจากเวลาที่สำเร็จการศึกษาไป แล้วยานเท่าใด

4. การสุ่มตัวอย่างประชากร ควรจะครอบคลุมระดับชั้นใดบ้าง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์เป็นหลัก

5. นักเรียนและนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรจะมีจำนวนเท่าใด จะใช้ประชากรทั้งหมดหรือจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างออกมา

สำหรับเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถามที่ทำเป็น เครื่องมือนั้น Clifford P. Frochich (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 33) ได้ให้เกณฑ์ในการ สร้างแบบสอบถามดังนี้

1. แบบสอบถามต้องไม่ใช้เวลานานเกินไปในการตอบ
2. ควรคำนึงถึงการปรับตัวในการปฏิบัติงาน หลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว
3. การนำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงาน
4. ข้อมูลที่ได้มา สถานศึกษานั้นควรเป็นผู้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

ในเรื่องแบบสอบถามนี้ Ralph F. Berdie และคณะ (อ้างใน จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541 : 34) ได้แนะนำตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจาก University of Minnesota ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ เพศ ที่ทำงาน ระยะเวลาการทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ รายได้และประสบการณ์ในอาชีพหลังจบการศึกษา และความรู้สึก ต่อการปฏิบัติงาน
2. การนำความรู้ตามหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. การเข้าศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ได้แก่ เหตุผลที่เข้าศึกษาต่อ และผู้ให้การสนับสนุน
4. ข้อมูลอื่น ๆ เช่น ฐานะครอบครัว การเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมหนังสือที่ชอบอ่าน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จะเห็นได้ว่า การติดตามผล ไม่เพียงแต่เป็นการประเมิน โปรแกรมการเรียนและผู้เรียน เท่านั้น ยังเป็นสิ่งที่ จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของงาน เพื่อทำให้การทำงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพดีขึ้นตามความต้องการของภาวะเศรษฐกิจและ ตลาดแรงงาน สิ่งเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาและหลักสูตรด้วย

กล่าวโดยสรุป วิธีการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็น ต้องดำเนินการตามแผนอย่างมีขั้นตอน โดยเริ่มต้นตั้งแต่การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตาม

วัตถุประสงค์ของการติดตามผล กำหนดประชากรที่จะติดตามผล รูปแบบที่จะใช้ในการติดตามผล ไม่ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม ตลอดจนเผยแพร่การติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบผลด้วย

ประโยชน์ของการติดตามผล

การติดตามผลเป็นเครื่องชี้ช่วยให้เห็นและทราบความเป็นไปได้ของการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำให้ทราบสถานภาพ สถานการณ์ของการดำเนินงานตลอดระยะเวลา
2. ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง ข้อเด่น พร้อมกับชี้ปัจจัยที่มีผลก่อให้เกิดข้อบกพร่องหรือข้อเด่นของโครงการในการดำเนินงาน ซึ่งสามารถนำมาปรับปรุงแผนงานหรือโครงการ หรือการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องและนำไปปฏิบัติในโครงการต่อไป
3. ช่วยประหยัดทั้งเวลา งบประมาณ ทรัพยากรในการดำเนินการ สามารถจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
4. เป็นการรวมประสิทธิภาพของงาน ขนาดของงาน เพื่อเสนอผลดำเนินงานในเชิงสถิติ ซึ่งจะหาข้อโจมตีหรือปฏิเสธได้ง่าย
5. ทำให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ปฏิบัติงานได้อย่างรัดกุมถูกต้อง เป็นเหตุเป็นผล ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการคิดค้นปรับปรุงการทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ
6. เพื่อประโยชน์แก่การวางแผนในโครงการต่อเนื่อง (ศิริจิต พุ่งหว่า. 2539 : 347)

2.4 เนื้อหาสาระในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

2.4.1 ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านลักษณะงานที่ทำ ตำแหน่งงาน รวมทั้งความก้าวหน้าในงาน

ลักษณะงานช่างที่ได้ปฏิบัติกันในงานอุตสาหกรรมนั้น สามารถจัดเป็นหมวดหมู่ ได้ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ในการควบคุมดูแล (Supervision)
 - 1.1 ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชา (Controlling the Subordinates)
 - 1.2 ให้คำปรึกษาแนะนำ (Instruction and Guidance)
 - 1.3 มอบหมายหน้าที่ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Allocation of Duties)
 - 1.4 จัดหาคนงาน (Selection of Labor Force)
 - 1.5 วางมาตรการในเรื่องความปลอดภัย (Precautioning for Safety

Procedures)

- 1.6 อบรมผู้ได้บังคับบัญชา (Training of Labor Forces)
2. งานตรวจสอบ (Inspection)
 - 2.1 การตรวจสอบ (Testing and Measurement)
 - 2.2 การควบคุมคุณภาพของงาน (Precision and Quality Control)
 - 2.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Assessing Quality and Workmanship)
 - 2.4 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ (Material Selection and Purchase)
3. การบันทึกและการรายงาน (Recording and Reporting)
 - 3.1 การควบคุมดูแลค่าใช้จ่าย (Accounting)
 - 3.2 การตรวจวัดและบันทึกข้อมูล (Recording Data and Measurement)
 - 3.3 การจัดระบบสำนักงาน (Filing and Office Routines)
 - 3.4 การจัดหาและเก็บรักษาควบคุม (Purchase and Store)
 - 3.5 การติดต่อประสานงาน (Communication)
 - 3.6 การเขียนรายงาน (Technical Report Writing)
 - 3.7 การรับคำสั่งปฏิบัติงาน (Receiving Instruction)
4. การวางแผน (Planning)
 - 4.1 การร่างแบบ (Sketching)
 - 4.2 การออกแบบ (Designing)
 - 4.3 การเตรียมแบบและอ่านแบบ (Preparation and Reading of Drawing)
 - 4.4 การกำหนดแผนปฏิบัติงาน
5. การให้บริการ (Maintenance and Servicing)
 - 5.1 การซ่อมบำรุง
 - 5.2 การให้บริการข้อมูล
6. การปฏิบัติงาน (Operation)

หมายถึง การดำเนินงาน ควบคุม (Operate and Control) เครื่องจักรและระบบ (Process and Other Technical Task) ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม
7. การตัดสินใจ (Decision-Making)
 - 7.1 การปรึกษา (Consulting)
 - 7.2 การศึกษาวิเคราะห์ (Discussing)
 - 7.3 การใช้ความพินิจพิจารณา (Thinking)
 - 7.4 การคัดเลือกบุคลากร (Recruitment and Personnel)
8. กิจกรรมนอกระบบ ซึ่งเป็นงานพิเศษ
 - 8.1 การออกแบบงานบางอย่าง (Designing)

- 8.2 การวิจัยเฉพาะเรื่อง
- 8.3 การพัฒนางานบางอย่าง (Development)
- 8.4 การสอบสวน (Investigation)
- 8.5 การวิเคราะห์ตลาด (Market Analysis)

องค์ประกอบของงานทั้งหมดนี้ เป็นภารกิจของช่างในระดับต่างๆ ที่จะต้องช่วยกันแบ่งความรับผิดชอบกันตามหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ชัดเจนลงไปว่าช่างระดับไหนควรทำอะไรนั้น คงเป็นการยาก เพราะภาระงานต่างๆ นั้น ไม่เหมือนกันในแต่ละหน่วยงาน โดยทั่วไปแล้วช่างระดับสูงควรมีความรู้และความสามารถที่กว้าง และคือพอที่จะควบคุมงานทั้งหมดได้ งานหลักของวิศวกรนั้น ควรจะมีความสามารถชัดเจนในด้านของการตัดสินใจ การควบคุมดูแล และการวางแผนงาน ส่วนช่างในระดับ Worker หรือ Skill Worker นั้น ควรจะมีความรู้ ความสามารถในการลงมือปฏิบัติงานสร้างและซ่อมบำรุงได้ดี งานด้านอื่นนั้น ช่างทุกระดับควรมีส่วนช่วยกันรับผิดชอบตามกรณี (ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู. ม.ป.ป. : 12-14)

ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในความคิดเห็นของหัวหน้างาน สรุปได้ดังนี้ คือ

ในหน่วยงานภาครัฐ โอกาสเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่สอบได้ ฉะนั้นความรู้พื้นฐานและคุณวุฒิที่เหมาะสมกับตำแหน่ง จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความก้าวหน้า ด้วยเหตุนี้การมีวุฒิเพิ่มขึ้นจะช่วยเปิดโอกาสให้ก้าวหน้าเร็วยิ่งขึ้น ข้อกำหนดดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญทำให้พนักงานที่ยังไม่มีวุฒิระดับปริญญาชนวนขวยหาความรู้ด้วยการศึกษาต่อเพิ่มเติมนอกเวลาราชการ โดยเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค สถาบันเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเปิด ทั้งนี้สุดแล้วแต่จะมีหน่วยงานตั้งอยู่ใกล้สถาบันการศึกษาได้ นอกจากนี้โอกาสก้าวหน้าของพนักงานในหน่วยงานภาครัฐก็ขึ้นอยู่กับความกระตือรือร้นของแต่ละคนที่เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการสอบเลื่อนตำแหน่งที่มีอยู่เป็นระยะๆ และตำแหน่งที่สอบเลื่อนนั้นก็มีทั้งตำแหน่งที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกับตำแหน่งเดิมของพนักงานที่จบอาชีวศึกษา และตำแหน่งที่แตกต่างไป ซึ่งหากผู้ใดสอบได้ก็จะต้องเปลี่ยนหน้าที่การงาน ซึ่งทำให้หัวหน้างานบางคนเห็นว่าตนต้องสูญเสียพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ไป และจะต้องเสียเวลาในการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้พนักงานที่มาแทนอีกชั่วระยะเวลาหนึ่ง จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีเหมือนคนเดิม

เนื่องจากตำแหน่งระดับสูงที่จะเปิดให้สอบเลื่อน มีอัตราว่างอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนบุคลากรที่มีวุฒิเพิ่ม ฉะนั้นจึงมีพนักงานที่วุฒิเดิมเป็น ปวช. ปวส. และสามารถศึกษาต่อได้วุฒิเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับปริญญา แต่ไม่สามารถสอบเลื่อนตำแหน่งได้ จึงยังคงอยู่ทำงานในตำแหน่งเดิม ซึ่งเป็นตำแหน่งของผู้จบ ปวช. หรือ ปวส. ต่อไป และพนักงานเหล่านี้จะยังคงพยายามหาโอกาสสอบเลื่อนระดับตำแหน่งอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้โอกาสก้าวหน้าในระดับตำแหน่งของพนักงานจึงขึ้น

อยู่กับการมีตำแหน่งในระดับสูงว่างมาน้อยเพียงใด และความสามารถของคนที่สอบแข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม แม้พนักงานที่มีวุฒิเพิ่มจำนวนมากไม่สามารถสอบเลื่อนตำแหน่งได้ แต่อัตราเงินเดือนของพนักงานเหล่านี้ก็ยังคงเพิ่มขึ้นในแต่ละปี และมีความมั่นคงในอาชีพมาก จึงมีพนักงานที่มีวุฒิ ปวช. ปวส. หรือจบปริญญาเป็นจำนวนน้อยที่ลาออกไปปฏิบัติงานที่อื่น

หัวหน้างานบางคนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากเปรียบเทียบโอกาสก้าวหน้าของพนักงานที่จบสายพาณิชยกรรมกับช่างอุตสาหกรรมแล้ว ปรากฏว่า พนักงานสายช่างอุตสาหกรรมมีโอกาสก้าวหน้าน้อยกว่า เพราะตำแหน่งระดับสูงทางช่างมีน้อย ทั้งการสอบเลื่อนตำแหน่งก็ใช้ความรู้พื้นฐานทั่วไปเป็นหลัก อันมีผลทำให้ผู้จบสายพาณิชยกรรมได้เปรียบและมีโอกาสสอบได้มากกว่า

ส่วนหน่วยงานภาคเอกชนนั้น โอกาสก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและผลงานของพนักงานแต่ละคน โอกาสก้าวหน้าพิจารณาโดยการคัดเลือกแทนการสอบเหมือนหน่วยงานภาครัฐ ฉะนั้นพนักงานที่มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการทำงาน ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ และมีผลงานดี ก็จะมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งมากกว่าพนักงานที่มีคุณสมบัติดังกล่าวคือยกย่อง และเมื่อหน่วยงานมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตำแหน่งว่างในระดับสูงก็จะขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานที่มีคุณสมบัติดังกล่าวก้าวหน้ามากและเร็วขึ้น

จากโอกาสก้าวหน้าของพนักงานที่มีวุฒิ ปวช. ปวส. ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าขึ้นอยู่กับคุณสมบัติส่วนตัวบวกด้วยคุณสมบัติด้านอื่น กล่าวคือ พนักงานภาครัฐจะต้องกระตือรือร้นที่จะสมัครสอบเลื่อนตำแหน่ง และต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้วุฒิเพิ่มขึ้น ส่วนพนักงานหน่วยงานเอกชนต้องมีผลงานดี จึงจะมีโอกาสเลื่อนตำแหน่ง โอกาสและลักษณะก้าวหน้านดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและความพึงพอใจของหัวหน้างานว่าอยู่ที่คุณสมบัติส่วนตัวด้านบุคลิกภาพและเจตคติกับผลงานที่ปฏิบัติเป็นประการสำคัญ แต่โอกาสก้าวหน้าต่อไปขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนตัวมากกว่าและหัวหน้างานก็พึงเล็งคุณสมบัติดังกล่าวมากกว่าระดับการศึกษา (นิพนธ์ สุขไชยะ. 2543 : 31-32)

กล่าวโดยภาพรวม ความก้าวหน้าในการทำงานขึ้นอยู่กับผลงานและพฤติกรรมส่วนตัวสำหรับหน่วยงานภาคเอกชน ส่วนหน่วยงานรัฐบาลขึ้นกับการสอบ ฉะนั้นความรู้พื้นฐานและทักษะวิชาชีพเฉพาะตำแหน่งที่สอบ จึงเป็นเครื่องกำหนดความก้าวหน้า (นิพนธ์ สุขไชยะ. 2543 : 33)

2.4.2 ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน

ความสามารถด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา นับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งความสามารถด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานของนักศึกษานี้ เป็นส่วนของความสามารถด้านความรู้ เป็นการนำความรู้หลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในการ

ปฏิบัติงาน ความสามารถด้านทักษะเป็นการนำทักษะความชำนาญไปใช้ในการปฏิบัติงาน และการนำด้านเจตคติเป็นการนำความประพฤติปฏิบัติความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความรักในอาชีพ การตรงต่อเวลา และการช่วยเหลือผู้อื่นไปใช้ในการปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ได้นี้เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ในตอนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ความสามารถด้านความรู้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในส่วนนี้เป็นการนำความสามารถ ด้านความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในอันที่จะได้ข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอนให้ดีขึ้น

2. ความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในส่วนนี้เป็นการนำความสามารถ ด้านทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในอันที่จะได้ข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอนให้ดีขึ้น

3. การนำด้านเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในส่วนนี้เป็นการมีเจตคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีการตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การมีบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ ความพึงพอใจ ความภูมิใจและมั่นใจในอาชีพ ความขยันหมั่นเพียรและการเข้าสังคมต่างๆ เพื่อได้ข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอนให้ดีขึ้น (สำราญ เขตนุช. 2535 : 18)

การศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จจากอาชีวศึกษา คือ ตามที่สถานประกอบการหรือตลาดแรงงานต้องการนั้น ส่วนใหญ่จะไม่มุ่งเน้นที่ความสามารถทางวิชาชีพ หรือวิชาการเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้สำเร็จการศึกษาควบคู่ด้วย ดังที่ อานนท์ สิมะกุลชร (2534 : 60) ได้กล่าวว่า ผู้จบอาชีวศึกษาทั่วไปยังขาดคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สัมมาคารวะ แต่การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67-68) เรื่อง ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงาน ธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้วิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่น รถจักรยานยนต์
6. ความรู้ ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่ยานายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ

ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การส่งเทเล็กซ์ ขัปรดได้ เป็นต้น

7. ถ้าเป็นโสด โอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 31-39) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะพึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา ดังนี้

ก. ความพึงพอใจของหัวหน้างานต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านบุคลิกภาพ เจตคติ ความสามารถทางวิชาการ ทักษะของวิชาชีพ และผลการทำงาน

1. ด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ได้แบ่งเป็นองค์ประกอบย่อย 6 ประการ ซึ่งปรากฏผลของการวิจัย คือ

1.1 การแต่งกาย พนักงานทั้งของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ต่างมีการแต่งกายอยู่ในระดับน่าพึงพอใจ จะมีผิดระเบียบก็เพียงเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่ผู้จบสายพาณิชยกรรมจะแต่งตัวอยู่ในระเบียบมากกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม อันเนื่องมาจากธรรมชาติและลักษณะงานเป็นสำคัญ กล่าวคือ ผู้จบพาณิชยกรรมเป็นผู้ทำงานในสำนักงาน จึงมีการแต่งตัวดีกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม ที่มักทำงานในโรงงานหรือนอกสำนักงาน ในด้านมารยาทและการใช้วาจา ก็เป็นที่ปรากฏว่าผู้จบ ปวส. และพาณิชยกรรม ได้รับการประเมินอยู่ในระดับที่เหนือกว่าผู้จบ ปวช. และช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากวัยและธรรมชาติของงานเป็นสำคัญ นอกจากนี้ความแตกต่างดังกล่าวเป็นผลเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูมากกว่าการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และหน่วยงานของเอกชนเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาก จึงได้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อให้มีการปรับตัวของพนักงานที่รับเข้ามาใหม่

1.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงานของรัฐ ปรากฏว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรมได้รับการประเมินสูงกว่าผู้จบพาณิชยกรรม ทั้งนี้เพราะพนักงานที่เป็นช่างมีการทำงานเป็นทีมมากกว่าพนักงานทางสายพาณิชยกรรม หากเปรียบเทียบระหว่างระดับผู้จบ ปวส. ได้ค่าการประเมินสูงกว่า ปวช. สำหรับหน่วยงานเอกชนผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรมมีค่าการประเมินสูงกว่าพาณิชยกรรม แต่ผู้จบ ปวส. พาณิชยกรรมมีค่าการประเมินสูงกว่าช่างอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม หัวหน้าหน่วยงานต่างก็ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมคือจุดอ่อนของผู้จบ ปวส. และ ปวช. ยังขาดลักษณะการเป็นผู้นำ ชอบเป็นผู้ตามมากกว่า ไม่ชอบแสดงความคิดเห็นและขาดความคิดสร้างสรรค์

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า พนักงานระดับนี้ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามจุดอ่อนที่พบ คือ การขาดความสำนึกในการให้บริการ โดยเฉพาะแก่ลูกค้า นอกจากนี้ด้านการควบคุมอารมณ์ ผู้ทำงานสายช่างมีอารมณ์แรงและเลือ่ดร้อนกว่าผู้จบพาณิชยกรรม ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของงาน เพศ และลักษณะการทำงานมีส่วนเอื้อเป็นอย่างมาก

1.4 ด้านความรับผิดชอบ ปรากฏว่า พนักงานที่จบทางด้านพาณิชยกรรม ได้รับการประเมินด้านตรงต่อเวลาสูงกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม แต่ด้านการอุทิศตนต่อการทำงาน พนักงานที่เป็นช่างได้รับการประเมินสูงกว่า ทั้งนี้เพราะธรรมชาติและลักษณะการทำงาน พนักงานที่จบพาณิชยกรรมทำงานในสำนักงาน ซึ่งมีการทำงานและเลิกงานตรงเวลา แต่งานช่างจะกำหนดช่วงเวลาแล้วเสร็จให้แน่นอนเหมือนงานในสำนักงานได้ยาก นอกจากนี้งานช่างเมื่อลงมือแก้ไขเครื่องจักรกลจะต้องทำงานแล้วเสร็จ มิฉะนั้นจะเกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน การอุทิศตนในการทำงานจึงคิดว่าผู้จบพาณิชยกรรม อย่งไรก็ตามผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรม ได้รับการประเมินด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยและวุฒิยังด้อยในการเอาใจใส่ต่อการทำงาน นอกจากนี้พนักงานทั้ง 2 หน่วยงาน ได้รับค่าประเมินด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ

1.5 ด้านความซื่อสัตย์ ผู้จบสายพาณิชยกรรมที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐ ได้รับการประเมินสูงกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม โดยค่าการประเมินของช่างอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ อย่งไรก็ตาม หัวหน้าหน่วยงานระบุว่าพนักงานของตนมิได้เกี่ยวพันกับการเก็บรักษาเงินและทำงานเกี่ยวกับความลับนัก สำหรับหน่วยงานเอกชน ความซื่อสัตย์เป็นจุดเน้นของหน่วยงาน มีการอบรมพนักงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการเงิน ฉะนั้นค่าการประเมินจึงอยู่ในระดับดีทุกระดับและสาขาวิชา

1.6 ปฏิภาณไหวพริบ พื้นความรู้มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการรับรู้ และปฏิภาณไหวพริบ ดังนั้น ผู้จบ ปวส. จึงได้รับค่าการประเมินสูงกว่าผู้จบ ปวช. อย่งไรก็ตาม ระบบและลักษณะงานที่จัดวางไว้เป็นอย่างดี ทั้งมีคู่มือการทำงานชัดเจน ด้วยเหตุนี้ จึงไม่เปิดโอกาสให้พนักงานแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานมากนัก

กล่าวโดยรวม จุดอ่อนสำคัญของพนักงานที่ทำการศึกษา อยู่ที่ความสำนึกในการให้บริการ การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การมีความคิดสร้างสรรค์และการเป็นผู้นำ สำหรับผู้จบช่างอุตสาหกรรมอาจมีปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ ส่วนคุณสมบัติอื่นๆ นั้น ได้รับการประเมินอยู่ในระดับที่ดีและเป็นที่น่าพอใจ

2. ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะของวิชาชีพ มีการพิจารณาองค์ประกอบหลัก 7 ประการ คือ

2.1 การมีความรู้ในงาน หน่วยงานภาครัฐมีความเห็นว่าผู้จบสายพาณิชยกรรม มีความรู้ในงานดีถึงดีมาก ส่วนช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาเฉพาะผู้จบ ปวช. ที่ยังเห็นว่ายังมีความรู้อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจนัก เพราะเครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนไม่ตรงกับงานที่ทำ หน่วยงานต้องการฝึกเพิ่มเติมจึงจะทำงานได้ ส่วนหน่วยงานเอกชนประเมินผู้จบ ปวช. อยู่ในระดับดี แต่ผู้จบ ปวส. ซึ่งต้องรับภาระงานหลายอย่าง แต่ความรู้ที่เรียนมามีลักษณะเฉพาะทางทำให้

มีความรู้ไม่เพียงพอกับภาระงาน โดยเฉพาะงานการช่างที่หัวหน้างานเห็นว่าควรจะมีความรู้ เบ็ดเสร็จ ทำงานได้หลายแขนง

2.2 การไฝหาคำความรู้เพิ่มเติม ในหน่วยงานของรัฐ พนักงานที่ไม่มีวุฒิปริญญา และมีอายุไม่มากนักจะไฝหาคำความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ เพื่อความก้าวหน้าในงาน เนื่องจากตำแหน่งในระดับสูงมีเงื่อนไขการบรรจุว่าต้องเป็นผู้ได้ปริญญา แต่ในหน่วยงานเอกชน ปรากฏว่าผู้จบ ปวช. แสดงความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น แต่ผู้จบ ปวส. ซึ่งรับผิดชอบงานหลายอย่างไม่แสดงคุณลักษณะนี้ให้ปรากฏชัดเจน

2.3 การประยุกต์ความรู้ใหม่กับงาน และการจัดวางระบบและวางแผนการทำงาน โอกาสที่พนักงานจะนำความรู้ใหม่มาใช้กับงาน ก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมหรือมีการนำเครื่องจักรกลใหม่ๆ มาใช้ แต่โดยทั่วไปลักษณะงานของหน่วยงานมีการจัดวางระบบงาน และระเบียบปฏิบัติไว้แน่นอน รวมทั้งเป็นการปฏิบัติงานตามคำสั่ง ฉะนั้น โอกาสจะประยุกต์ความรู้ใหม่เข้ากับงาน รวมทั้งการจัดวางระบบและวางแผนการทำงานเป็นการเฉพาะของตนจึงมีน้อย

2.4 ความคิดสร้างสรรค์โดยลักษณะงานและระบบงานพนักงานที่จบ ปวช. ปวส. มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์น้อย เป็นการปฏิบัติงานตามระเบียบและคำสั่งเป็นสำคัญ นอกจากนี้พนักงานของรัฐและเอกชน ในระดับนี้มีจุดอ่อนด้านการแสดงความคิดเห็น ชอบปฏิบัติงานเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ ชอบปฏิบัติงานตามคำสั่งมากกว่าการคิดระบบและวางแผนด้วยตนเอง

2.5 การเรียนรู้งานได้รวดเร็ว ปรากฏว่า พื้นฐานความรู้ มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเรียนรู้งาน ฉะนั้นผู้จบ ปวส. จึงเรียนรู้งานได้ดีกว่าผู้จบ ปวช. และผู้จบสายพาณิชยกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าช่างอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม หัวหน้าหน่วยงานของเอกชนมีความเห็นเพิ่มเติมว่าความรู้ของผู้จบอาชีวศึกษายังแคบ ควรมีความรู้เพิ่มเติมด้านการตลาดและเศรษฐศาสตร์ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้น

2.6 การใช้เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้จบ ปวส. มีความสามารถสูงกว่า ปวช. โดยทั่วไปหน่วยงานมีระเบียบ และคู่มือเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างชัดเจน ประกอบกับการมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้อีกด้วย ทั้งเครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่มีความยุ่งยากซับซ้อนน้อย ฉะนั้นพนักงานจึงมีทักษะการใช้อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้จบ ปวช. ยังมีความคล่องและทักษะการใช้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งการดูแลรักษาด้วย

2.7 ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเห็นต่างกันระหว่างหัวหน้างานของรัฐกับภาคเอกชน โดยในภาครัฐหัวหน้างานเห็นว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าผู้จบพาณิชยกรรม แต่หัวหน้าหน่วยงานภาคเอกชนกลับให้ค่าการประเมินตรงกันข้าม คือ ประเมินผู้จบพาณิชยกรรมว่ามีความละเอียดรอบคอบในการทำงานมากกว่าผู้จบช่างอุตสาหกรรม

กล่าวโดยภาพรวมจะเห็นว่าความรู้ในงานของพนักงานที่จบอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ยังไม่แน่นพอนัก โดยเฉพาะการฝึกงานไม่ตรงกับงานที่ทำ ส่วนระดับ ปวส. ควรมีความรู้เบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการตลาด และเศรษฐศาสตร์ด้วย เพราะภาระงานต้องรับผิดชอบหลายด้าน ด้านการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม หน่วยงานภาครัฐอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ส่วนภาคเอกชนผู้จบ ปวช. แสดงความกระตือรือร้นเพื่อหาความรู้ แต่ผู้จบ ปวส. ไม่แสดงให้เห็นปรากฏชัดเจน นอกจากนี้จากลักษณะงานที่ทำให้เปิดโอกาสให้พนักงานพัฒนางานจัดวางระบบวางแผน และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้ค่อนข้างน้อย รวมทั้งการประยุกต์ความรู้ใหม่ในงาน อย่างไรก็ดีพนักงานดังกล่าวยังมีจุดด้อยในด้านความคิดริเริ่ม การเป็นผู้นำและการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งทักษะการใช้และดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้วย

3. ผลการทำงาน

3.1 ความตรงตามกำหนดของผลงานและการทำงานเสร็จทันเวลา ผลการประเมิน ปรากฏว่าพนักงานสายพาณิชยกรรมได้รับค่าการประเมินสูงกว่าพนักงานสายช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพราะงานช่างมักจะทำไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด แต่เมื่อทำงานนั้นเสร็จ ผลงานมักตรงตามกำหนด เนื่องจากมีเป้าหมายของงานไว้เด่นชัด นอกจากนี้การปฏิบัติงานต่างๆ ก็มีระเบียบและคู่มือไว้ชัดเจน

3.2 ความถูกต้องของผลงาน คุณภาพของผลงานและความประณีตเรียบร้อยในผลงาน ปรากฏว่า หัวหน้าหน่วยงานต่างประเทศประเมินผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของตนในเกณฑ์ดี โดยสาขาวิชาพาณิชยกรรมดีกว่าช่างอุตสาหกรรม เพราะเป็นงานประจำที่พนักงานปฏิบัติตามระเบียบ และคู่มือปฏิบัติที่แน่นอนชัดเจน ผลงานที่ออกมาจึงบรรลุผลสมกับความต้องการ ยกเว้นผู้จบ ปวช. ช่างอุตสาหกรรมที่ผลการประเมินที่ได้รับต่ำมากในด้านความประณีตเรียบร้อยของผลงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและคู่มือปฏิบัติเคร่งครัด และจัดเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวมากกว่าการศึกษาอบรม

3.3 การประหยัดทรัพยากรในการทำงาน หัวหน้าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความเห็นว่าหน่วยงานของตนเข้มงวดในการประหยัดการใช้ทรัพยากรมาก ซึ่งในภาครัฐมีการส่งเสริมการประหยัดด้วยการให้รางวัลแก่ผู้ไม่ทำของเสียหาย จึงมีผลทำให้พนักงานบางส่วนที่มีการใช้วัสดุและทรัพยากรสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานช่างมีการใช้เครื่องมือไฮลอสสิ้นเปลืองมาก แต่ก็ยังเป็นลักษณะเฉพาะตัวมากกว่า ผลจากการศึกษาอบรมและหากพิจารณาในระดับสาขา พบว่า พนักงานที่จบสายพาณิชยกรรมจะได้รับค่าประเมินสูงกว่าพนักงานช่างอุตสาหกรรม

กล่าวโดยภาพรวม หัวหน้างานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างๆ พึงพอใจผลการปฏิบัติงานของบุคคลที่จบ ปวช. / ปวส. ยกเว้นด้านช่างอุตสาหกรรมที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ด้านการมี

ผลงานตรงตามกำหนด ความประณีตเรียบร้อยของผลงาน การทำงานเสร็จทันเวลา และการประหยัดทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งถึงแม้จะเป็นคุณลักษณะส่วนตัว แต่การศึกษอบรมก็มีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้จัดทำได้ดียิ่งขึ้นได้

2.4.3 ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ชม ภูมิภาค และคณะ (2528 : 134) ได้กล่าวถึง ทางไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการงาน และอาชีพของเยาวชน นั้น ควรจะต้องสร้างคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคล ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบงานและอาชีพ ซึ่งควรจะได้เน้นลักษณะต่อไปนี้ ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความซื่อสัตย์สุจริต มนุษยสัมพันธ์ และสามารถในการแก้ปัญหาได้ คุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากมีในบุคคลใดแล้ว ย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ในการประกอบอาชีพสาขาใดก็ตาม จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลายสิ่งหลายอย่าง ดังที่ พันธุ์ศักดิ์ อัมระนันท์ (2532 : 26-27) กล่าวว่า

...ส่วนประกอบที่สำคัญต้องมีใจรักงาน มีความสนใจ มีความเพียร พยายามอดทน และซื่อสัตย์ ควรปลูกสร้างขวัญกำลังใจ ให้กับผู้ร่วมงาน ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อและให้ความช่วยเหลือยามเดือดร้อน เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีกับสังคมและบุคคลรอบด้าน ก็จะทำให้ทุกคนเกิดความพอใจ มีวิธีการทำให้เกิดความพอใจนั้น คือ การรู้เขารู้เรา รู้เขา คือ รู้ความต้องการของเขา รู้เรา คือ รู้ความต้องการของเรา นำสองสิ่งนี้มาดำเนินกรรมวิธีทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้ในสิ่งที่เราต้องการ การทำให้เกิดความพอใจนั้น คือ ให้ด้วยความจริงใจ เมื่อผู้รับพอใจในสิ่งที่ให้แล้ว ความสำเร็จใจกิจการก็จะตามมาเนื่องจากได้รับความสะดวก กิจการงานจะเป็นผลสำเร็จได้ด้วยคามมีน้ำใจ และควรพัฒนาความมีน้ำใจและควรพัฒนาเองโดยการก้าวให้ทันโลกอยู่เสมอ โดยการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อจะได้นำมาใช้ในการทำงานของท่าน ให้บรรลุความสำเร็จ ได้ดีต่อไปในภายหน้า...

ในการประกอบอาชีพ ความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ บุคลิกภาพเป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

บุคลิกภาพ (Personality) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประสมประสานรวมกันเป็นพฤติกรรม ระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลซึ่งคล้ายคลึงกับทัศนะของ วิทยา เทพยา (2520 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยามารยาท ลักษณะนิสัย และพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 305) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะ นอกจากนั้น ชำรง บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีผิวของร่างกายแล้ว พวกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์ ความสามารถ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อาภา ภมรบุตร (2524 : 1-15) ได้ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพที่ดี ควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้คล้ายๆ กับ สุภางศ์ แสงวณิช (2528 : 37-45) กล่าวถึง บุคลิกภาพที่ดี ประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุขภาพ วาจาไพเราะ
5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
6. เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่ามีคุณลักษณะที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ รัชณี ลาซโรจน์ (2527 : 293-294) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดี และรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่น เข้าใจและซาบซึ้งในการมีและการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะ และมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยาวาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็งอดทน

อย่างไรก็ดี ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย ทั้งนี้เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ่ง ทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ศรัทธา และยอมรับของบุคคลอื่น

มีผู้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์หลายท่าน ดังเช่น Keit Devis (อ้างใน ธนา โทมลภิสะ. ม.ป.ป. : 4) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์ให้คนในกลุ่มได้ร่วมใจกันทำงานอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพ ร่วมใจกันทำโดยสอดคล้องกับเศรษฐกิจ จิตใจและพึงพอใจในสังคม ในขณะที่ Edwin B. Fippo (อ้างใน ธนา โทมลภิสะ. ม.ป.ป. : 4) ได้กล่าวว่า “มนุษยสัมพันธ์ คือ การรวมคนให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือประสานงาน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้บังเกิดผลตามเป้าหมาย” ซึ่งมีส่วนคล้ายคลึงกับที่ ธีรวุฒิ ประทุมรัตน์ (2530 : 191-192) แสดงความเห็นว่าเป็นว่า “มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกในรูปของสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจและบังเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด มีความพอใจและสบายใจในการทำงานด้วย” นอกจากนี้ พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530, (2531 : 402) ได้อธิบายความหมายของคำว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคม ระหว่างมนุษย์ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจดีต่อกัน ความหมายเหล่านี้ พอสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การทำงานที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานที่บรรลุเป้าหมายนั้น เครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน ก็คือ ควรมีความสัมพันธ์ ดังที่ เมธิ ปิลันธนานนท์ (2523 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรด้วยกันและระหว่างผู้บริหารกับผู้บริหาร เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสร้างขึ้นและให้มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของบุคลากร” และดังที่ ภิญญา สาทร (2533 : 417) กล่าวไว้ว่า “ผู้บริหารการศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะเป็นคนที่พูดจาดี ถูกหู ให้กำลังใจแก่คน แสดงความ

ยินดีเมื่อใครได้ดี มีความมั่นใจ เห็นอกเห็นใจ และมีอารมณ์มั่นคง” ซึ่ง วิจิตร อาวะกุล (2527 : 60-61) ได้จำแนกคุณสมบัติของมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีมาเป็นคุณลักษณะ 16 ประการ ดังนี้

1. มีท่าทางดี มีลักษณะการเข้ากับคน กิริยามารยาทเรียบร้อย การพูดคุยสนุกสนาน ตลกขบขันเบิกบาน ผู้คบหาด้วยเกิดความสบายใจ มีลักษณะโอภาปราศัย
2. บุคลิก ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กิริยาท่าทาง และการพูดจา
3. มีความเป็นเพื่อน สนุกสนมกลมเกลียว เป็นเพื่อนได้ง่าย เป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อม รวมทั้งกิริยามารยาทสุภาพ พูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน
5. มีน้ำใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ความคิดหรือกำลังเงินในลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. การให้ความร่วมมือดีเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
7. มีความกรุณาเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจโอบอ้อมอารี แก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ยากกรุณาปราณีแก่บุคคลโดยทั่วไป
8. ทำตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือในกิจการงานแก่คนทั่วไป โดยมีได้หวังประโยชน์อันวายประโยชน์แก่สังคม ไม่ว่าจะป็นด้วยกำลังความคิด กำลังกายหรือกำลังทรัพย์
9. มีการสร้างสรรค์มิใช่ทำลายหรือหน่วงเหนี่ยวความเจริญของผู้อื่น
10. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เชื่องซึม
11. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เชื่องซึม
12. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด สัญญา รักษาเวลา ซื่อตรงและสุจริต
13. มีความอดทนต่อความยากลำบาก ต่อกิริยาท่าทางการกระทำและคำพูดที่ไม่สบอารมณ์
14. มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน ภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบ ไม่เป็นคนเกียจคร้าน ทำให้ภาพพจน์และความนิยมเสื่อมเสียไป
15. มีความพยายามในอันที่จะฝึกฝนให้มีคุณสมบัติทางมนุษย์สัมพันธ์ อย่างไม่ทอดอหย พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ พยายามเอาชนะใจคนและอุปสรรคต่างๆ ซึ่งจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี
16. มีปฏิภาณ มีไหวพริบแพรวพราวในการสร้างบรรยากาศ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้น มีบุคคลหลายประเภทที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ด้วย

2.4.4 ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลและปัญหาในการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2536-2537 จากกรมอาชีวศึกษา และทำงานในสถานประกอบการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานนายกรัฐมนตรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน แต่ยังขาดคุณลักษณะในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความตรงต่อเวลา และความละเอียดรอบคอบ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2538 : 22)

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้พบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงาน โดยมีปัญหา ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาที่มีในหลักสูตร ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ยังขาดความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการควบคุมงาน เขียนแบบก่อสร้าง ระบบการอ่าน สัญลักษณ์จากแบบ และกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับอาชีพช่าง

2. เครื่องมือ อุปกรณ์ที่มาตราฐาน บางอย่างที่มีก็ยังไม่เพียงพอ

3. ติดตามเครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่ทัน

4. ไม่มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่กล้าคิด ไม่กล้าแสดงออก และไม่สามารถ

แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

5. ไม่มีความรู้เรื่องการบริหารงานเบื้องต้น เช่น การวางแผน การติดตามงาน และการจัดทำรายงาน

6. ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน

7. ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ

8. เรียนภาคปฏิบัติน้อยไป

9. ไม่มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มรรยาทในการเข้าสมาคม การตรงต่อเวลา ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ขยันอดทน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การช่วยเหลือเกื้อกูล และการแสวงหาความรู้ใหม่ (อ้างใน สำราญ เขตनुช. 2535 : 42)

วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี ได้พบปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานในการประกอบอาชีพ ดังนี้

1. การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

2. ความรู้ทางด้านปฏิบัติน้อยไป

3. ไม่สู้งาน ไม่มีความอดทน

4. ไม่รักงาน เปลี่ยนงานบ่อยๆ

5. ไม่ตรงต่อเวลา

6. ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ

7. ขาดการรับผิดชอบในหน้าที่

ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษานั้น ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การที่ผู้สำเร็จการศึกษา พบกับปัญหาในการทำงาน

หลายด้านนั้น เรื่องนี้ จากรายงาน การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2529 : 135-136) ได้พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พอสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาส่วนมากเกิดจากเนื้อหาวิชาที่เรียนมาไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน ขาดประสบการณ์ในการทำงาน ขาดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนการขาดมนุษยสัมพันธ์ และความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพนั้นๆ ด้วยเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ ล้วนเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าตลอดเวลา ผู้สำเร็จการศึกษาจึงเห็นเนื้อหาวิชาที่เรียนและที่ได้รับระหว่างที่ศึกษาน้อยไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน นั้นกับสถานประกอบการ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ขาดคุณสมบัติที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความรู้ภาษาต่างประเทศไม่ดีพอ ตลอดจนขาดประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ อายุไม่มาก อยู่ระหว่าง 21-25 ปี ประกอบกับเป็นการเริ่มทำงานครั้งแรกมีระยะเวลาการทำงานน้อย ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงขาดประสบการณ์ในการทำงาน ขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจนขาดคุณสมบัติที่จำเป็นในการปฏิบัติงานและขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่างๆ เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง จากหลักสูตรการเรียนการสอน เครื่องมือ อุปกรณ์ และตัวผู้เรียนเอง เรื่องนี้ ลลิตา ฤกษ์สำราญ (2534 : 59-60) กล่าวอีกว่า

ปัญหาและอุปสรรคของผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปทำงานกับสถานประกอบการนั้น ปัญหาที่พบเสมอ คือ

1. ความรู้ทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอ
2. กิจนิสัยในการทำงานที่นายจ้างพึงประสงค์ คือ ขาดความรับผิดชอบ ขาดการอดทน ขาดวินัยในตนเอง
3. ความรู้ ความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานสถานประกอบการ ต้องนำมาฝึกอบรมใหม่
4. ความรู้ที่ได้รับนั้นไม่ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

ปัญหาเรื่องขาดจำนวนบุคลากรและขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ เรื่องนี้นับว่าเป็นจุดสำคัญของการพัฒนาประเทศ เมื่อตลาดแรงงานมีมากขึ้น ความต้องการด้านกำลังคนก็เพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะบุคลากรระดับกลาง คือ ช่างเทคนิค เรื่องนี้ ลลิตา ฤกษ์สำราญ (2534 : 59) กล่าวไว้

...บุคลากรระดับกลางหรือช่างเทคนิค ตลาดแรงงานมีความต้องการสูงมาก แต่ขาดการฝึกอบรมเกี่ยวกับความชำนาญ หรือทักษะ ขาดการยกระดับการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยและพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษานั้น คือ ขาดการฝึกฝนฝึกหัดให้มีทักษะและให้ความชำนาญ...

ปัญหาเรื่องการฝึกภาคปฏิบัติน้อย โดยฝึกงานน้อย ขาดการปฏิบัติในด้านฝีมือหรือทักษะ เรื่องนี้มีส่วนประกอบหลายอย่าง อาจจะเป็นด้วยตัวบุคคลที่ศึกษาไปเพื่อให้พอผ่าน พอเข้าทำงานได้ และในส่วนอื่นที่ทำให้ไม่มีคุณภาพ เช่น ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ ไม่ครบถ้วน เรื่องนี้ สถิตา ฤกษ์สำราญ (2534 : 59)

...สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิจัยพบว่า สถาบันการศึกษาขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติงานในการฝึกฝนอบรมให้มีทักษะ มีคุณภาพ ที่จะส่งผลกระทบต่อไปสู่คุณภาพของกำลังคนที่จะออกไปสู่ตลาดแรงงาน

พานิต มงคล (2529 : 26-28) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านแรงงานกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน สรุปได้ดังนี้

1. การผลิตแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ปราศจากการวิเคราะห์ภาวะความต้องการของตลาดในการใช้ทรัพยากรบุคคล สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งต่างมุ่งผลิตกำลังแรงงานของตนออกสู่ตลาด โดยสถาบันเหล่านั้นมุ่งเพียงให้มีการจัดการศึกษาให้ได้จำนวนหนึ่ง เพื่อผลงานที่จะสร้างความก้าวหน้าทางตำแหน่งให้กับเจ้าของสถาบันหรือเจ้าของโครงการ ประกอบกับการมีค่านิยมของคนไทยส่วนมากยังมีค่านิยมที่ผิดๆ ในการทำงาน เช่น ต้องการงานสบายๆ นั่งในห้องปรับอากาศ ต้องการตำแหน่งใหญ่โตโดยใช้อิทธิพล เป็นต้น จึงทำให้การเลือกศึกษาไม่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของเศรษฐกิจ

2. ความสอดคล้องของหลักสูตร จากความพยายามที่จะยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมให้มากขึ้น การจัดการศึกษาจึงมีการจัดระดับออกเป็นหลายระดับ เพราะในบางแห่งแม้จะมีพื้นฐานความรู้ระดับเดียวกัน ก็มีหลายหลักสูตร เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคก็มีสภาพเป็นหลักสูตรทดลอง เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มิได้ผ่านการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนระยะที่ 5 แต่อย่างใด นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรค่อนข้างจะคลุมเครือ เมื่อพิจารณาเนื้อหาในหลักสูตรก็ไม่อาจชี้ชัดลงไปว่า มีลักษณะจบในตัวหรือเป็นหลักสูตรต่อเนื่องกันแน่ ซึ่งนำผลไปยังความไร้มาตรฐานของแรงงานฝีมือระดับต่างๆ ได้

3. สภาพการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนมากเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ซึ่งสาเหตุสืบเนื่องมาจาก

3.1 สถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่บุคลากรจะมีหน้าที่หลายด้าน ดังนั้นจึงไม่สามารถจัดเตรียมการสอนหรือมีเวลาให้กับการสอนไม่เพียงพอ

3.2 บุคลากรของสถานศึกษาไม่พัฒนาตนเองในการศึกษาค้นคว้า ขาดความรู้เพิ่มเติม และขาดการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่สำคัญ

3.3 สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดเตรียมครุภัณฑ์ทางการศึกษา ที่จำเป็นต้องใช้ในภาคปฏิบัติ

3.4 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคม มีส่วนผลักดันให้ครูผู้สอนละทิ้งหน้าที่ในการสอน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติสามารถละทิ้งได้ง่ายกว่าภาคทฤษฎี เช่น การมอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติแต่ครูผู้สอนไม่อยู่ควบคุม เป็นต้น

3.5 การสอนภาคทฤษฎีสะดวกกว่าการสอนภาคปฏิบัติซึ่งต้องรับผิดชอบสูง แต่ผลตอบแทนเท่ากัน

4. ปัญหาความซ้ำซ้อนและแบ่งความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการศึกษา สืบเนื่องจากการที่ปรัชญาในการผลิตกำลังคนในแต่ละระดับไม่ชัดเจนคลุมเครือ บอกไม่ได้แน่ชัดว่าอาชีวศึกษาปัจจุบันจะพัฒนาบุคลากรให้เป็นแรงงานที่ดี โดยฝึกให้มีความรู้ ความชำนาญในการศึกษา หรือจะผลิตทางวิชาชีพ ซึ่งถ้าหากเป็นประเภทแรก การจัดอาชีวศึกษาต้องเรียนให้แคบ มีความชำนาญในการศึกษาเฉพาะอย่าง โดยดูความต้องการของนายจ้างเป็นหลักการจัดอาชีวศึกษาต้องเรียนให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากความชำนาญในการผลิตแล้ว ยังต้องรู้เรื่องการบริหารและการจัดการปัจจุบันยังมีความสับสนในประเด็นนี้ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษายังมีความเหลื่อมล้ำในการรับผิดชอบการศึกษาระดับ ปวช. อยู่เล็กน้อย ปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำของประเทศไทยยังไม่รุนแรงและเป็นปัญหาที่สำคัญรอง เมื่อเทียบกับปัญหาหลักอื่นของประเทศ กล่าวคือ ความกดดันของปัญหายังไม่เด่นชัด ดังเช่น ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ภายหลังจากปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลให้ความสนใจและเป็นทิศทางการกำหนดนโยบายและดำเนินการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในเวลาเดียวกัน รัฐบาลก็มีมาตรการในการควบคุมการผลิตกำลังคนควบคู่กันไป

ปัญหาเรื่องขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ปัญหาขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นับว่าเป็นปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานให้ความสนใจมาก เพราะหน้าที่การงานมั่นคงปลอดภัย ก็จะทำให้มีกำลังใจที่จะปฏิบัติต่อไปอย่างมั่นใจ เรื่องนี้ ชวน เตียวกุล (2521 : 119) ได้ทำการวิจัยเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา พบเกี่ยวกับเรื่องนี้ พอสรุปได้ว่า ครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว คิดแต่เพียงว่าการสอนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาเป็นการสอนชั่วคราว และคิดว่าตนเองไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร เป็น

การปฏิบัติงานเพื่อรอโอกาสที่จะได้รับการบรรจุเข้าเป็นราชการ รัฐวิสาหกิจ และประกอบอาชีพอื่น
นี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ส่วนมากมีระยะเวลาการปฏิบัติงานอยู่ในสถานที่
นั้นน้อย และโรงเรียนราษฎร์ต้องหาครูที่สำเร็จใหม่ๆ เข้าทำการสอนแทนครูที่ลาออกไป ทำให้
มาตรฐานของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร เพราะครูเห็นว่าโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา
เป็นเพียงสถานพักร้อนชั่วคราวและเป็นที่พักงานให้มีความชำนาญสูงขึ้น และก็หาที่ใหม่ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542 รวม 6 รุ่น จำนวน 391 คน
 2. ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา
- กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม คือ
1. ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ปีการศึกษา 2537-2542 ที่ติดต่อได้ จำนวน 248 คน
 2. ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ติดต่อได้ จำนวน 102 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดต่อดี
จำแนกตามปีการศึกษา 2537-2542

ปีการศึกษา	2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
จำนวน							
*ผู้สำเร็จการศึกษา	85	62	64	80	55	45	391
ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ติดต่อดี	47	39	43	44	43	32	248

* ที่มา : แผนกทะเบียนของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ
สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา แบบสอบถาม รวม 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
เลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 8 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 การนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ มี
จำนวน 23 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 3 ความรู้สึกประสบผลสำเร็จ ในการทำงาน มีจำนวน 14 ข้อคำถาม ซึ่ง
เป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 4 ปัญหาในการทำงาน มีจำนวน 17 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบการประเมิน
ค่า (Rating Scales)

ฉบับที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชาโดยตรง แบ่งแบบสอบถาม รวม 5 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มี
จำนวน 6 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 12
ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 3 กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มี 2 ด้าน คือ กิจนิสัย
ทั่วไป มีจำนวน 6 ข้อ คำถาม และกิจนิสัยเชิงช่าง มีจำนวน 6 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบการประเมินค่า
(Rating Scales)

ตอนที่ 4 บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน มี 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ มีจำนวน 6 ข้อคำถาม และมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวน 10 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 2 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5 ระดับสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ดังนี้

- | | | |
|---|-------------|--|
| 5 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด |
| 4 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับมาก |
| 3 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง |
| 2 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อย |
| 1 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบการประเมินค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5 ระดับสำหรับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ดังนี้

- | | | |
|---|-------------|---|
| 5 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับมากที่สุด |
| 4 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับมาก |
| 3 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับปานกลาง |
| 2 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษายู่ในระดับน้อย |

1. หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษา หลัก ทฤษฎี แนวคิดจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง 2 ฉบับ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา โดยตรง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อวางกรอบ แนะนำ แก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 6 คน ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย

1. รศ.ดร.อำนาจ	แสง โนรี	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. นางศรีสมบัติ	ศิริโรจน์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก
4. นายประเสริฐ	ลิ้มสุขวัฒน์	ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. นายทำนอง	นาคสวัสดิ์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ
6. นายจำเริญ	ตั้งต้อย	หัวหน้าฝ่ายแนะแนวโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข ให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป
3. หลังจากแก้ไข ปรับปรุงแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้ มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2537-2542 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ และรายด้าน จำนวน 2 ฉบับ ด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ดังนี้

ด้านภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.7614
ด้านการนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้ในการทำงาน	ค่าความเชื่อมั่น 0.8570
ด้านความรู้สึกระส่ำผลสำเร็จในการทำงาน	ค่าความเชื่อมั่น 0.8267
ด้านปัญหาในการทำงาน	ค่าความเชื่อมั่น 0.8215

รวมค่าความเชื่อมั่นของผู้สำเร็จการศึกษา 0.7764 มากกว่าค่าความเชื่อมั่นที่

กำหนดไว้ที่ระดับ 0.75

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ได้ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.8807
ด้านทัศนคติทั่วไปในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.7927
ด้านทัศนคติเชิงช่างในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.8625
ด้านบุคลิกภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.8608
ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น 0.8050

รวมค่าความเชื่อมั่นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง 0.9442 มากกว่าค่าความเชื่อมั่นที่

กำหนดไว้ที่ระดับ 0.75

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังที่กำหนดไว้
2. นำหนังสือเสนอต่อโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป
3. สสำรวจทะเบียนข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542
4. ผู้วิจัยได้ติดตามผู้สำเร็จการศึกษาทั้งทางไปรษณีย์บัตรและทางโทรศัพท์ตามที่อยู่ที่แจ้งไว้ที่แผนกทะเบียนของโรงเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบที่อยู่ที่สะดวก ในการติดต่อพร้อมทั้งแนบไปรษณีย์บัตรให้ส่งกลับคืนเพื่อยืนยันที่อยู่ สถานที่ทำงาน และข้อมูลของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

5. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำไปให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และทางโทรศัพท์ พร้อมแนบซองส่งกลับคืนผู้ทำการวิจัยภายในเวลา 2 สัปดาห์ และบางสถานที่ผู้วิจัยได้ไปส่งและขอรับกลับด้วยตนเอง

6. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บังคับบัญชา โดยแยกส่งกับผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะส่งไปที่ผู้บังคับบัญชาโดยตรง และบางสถานที่ผู้วิจัยได้ไปส่งและรับกลับด้วยตนเอง

7. การติดตามแบบสอบถามหากพบว่าไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้กรอกเป็นครั้งที่ 2 และติดตามผลกลับคืน ภายใน 2 สัปดาห์

8. ผู้วิจัยได้ติดตาม รวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของผู้สำเร็จการศึกษากลับคืนได้จำนวน 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 63.42 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของผู้บังคับบัญชาโดยตรง กลับคืน จำนวน 102 ฉบับ

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดต่อได้ จำนวน 248 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดต่อได้ จำนวน 102 คน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน

นำค่าคะแนนความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาโดยตรง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายตามเกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (ประคอง วรรณสูตร. 2529 : 77)

ความรู้ ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน และปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- | | | |
|-----------|-------------|--|
| 4.50-5.00 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน / ความสำเร็จในการทำงาน / ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด |
| 3.50-4.49 | หมายความว่า | ความรู้ความสามารถในการทำงาน / ความสำเร็จในการทำงาน / ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับมาก |

- 2.50-3.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / ความสำเร็จในการทำงาน / ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / ความสำเร็จในการทำงาน / ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / ความสำเร็จในการทำงาน / ปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ความรู้ความสามารถในการทำงาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพ และ
 มนุษยสัมพันธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง แบ่ง
 เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / กิจนิสัยในการ
 ปฏิบัติงาน / บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติ
 งานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / กิจนิสัยในการ
 ปฏิบัติงาน / บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการ
 ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / กิจนิสัยในการ
 ปฏิบัติงาน / บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติ
 งานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / กิจนิสัยในการ
 ปฏิบัติงาน / บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติ
 งานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายความว่า ความรู้ความสามารถในการทำงาน / กิจนิสัยในการ
 ปฏิบัติงาน / บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติ
 งานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 - 2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางและแปรผลประกอบการบรรยายดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ประวัติการศึกษาต่อ
3. ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา
 - 3.1 ประวัติการทำงานครั้งแรก
 - 3.2 การทำงานในปัจจุบัน
4. การนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญ ไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ
5. ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน
6. ปัญหาในการทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง
2. ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง
3. กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง
4. บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง
5. ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรง

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.42 ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศชายทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปีการศึกษา จำแนกตามอายุ

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา		47	39	43	44	43	32	248
อายุ								
21-25 ปี	จำนวน	-	-	9	10	16	25	60
	ร้อยละ	-	-	20.9	22.7	37.2	78.1	24.2
26-30 ปี	จำนวน	37	28	34	34	27	7	167
	ร้อยละ	78.7	71.8	79.1	77.3	62.8	21.9	67.3
มากกว่า 30 ปี	จำนวน	10	11	-	-	-	-	21
	ร้อยละ	21.3	28.2	-	-	-	-	8.5

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 67.3 รองลงมาอายุระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 24.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2537 และ 2538 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 78.7 และ 71.8 ตามลำดับ และผู้ที่สำเร็จปีการศึกษา 2539 , 2540 และ 2541 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 79.1 , 77.3 และ 62.8 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่สำเร็จปีการศึกษา 2542 ส่วนใหญ่มีอายุ 21-25 ปี ร้อยละ 78.1

2. ประวัติการศึกษาต่อ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปีการศึกษา จำแนกตามการศึกษาต่อ

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม	
การศึกษาต่อ		ผู้สำเร็จการศึกษา	47	39	43	44	43	32	248
		ไม่ได้ศึกษาต่อ	จำนวน	33	14	28	28	32	19
		ร้อยละ	70.2	35.9	65.1	63.6	74.4	59.4	61.9
ศึกษาต่อ		จำนวน	14	25	15	16	11	13	94
		ร้อยละ	29.8	64.1	34.9	36.4	25.6	40.6	37.9

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ศึกษาต่อร้อยละ 37.9

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2538 ศึกษาต่อสูงที่สุด ร้อยละ 64.1 รองลงมาปีการศึกษา 2542 ศึกษาต่อร้อยละ 40.6 และปีการศึกษา 2540 ศึกษาต่อร้อยละ 36.4 ปีการศึกษา 2541 ศึกษาต่อดำต่ำที่สุด ร้อยละ 25.6

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสาขาที่ศึกษาต่อ

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม	
สาขาที่ศึกษาต่อ		ผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ	14	25	15	16	11	13	94
		ศึกษาต่อสาขาเดิม	จำนวน	11	22	8	14	7	13
		ร้อยละ	78.6	88.0	53.3	87.5	63.6	100.0	79.8
ศึกษาต่อสาขาใหม่		จำนวน	3	3	7	2	4	-	19
		ร้อยละ	21.4	12.0	46.7	12.5	36.4	-	20.2

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ศึกษาต่อสาขาเดิม ร้อยละ 79.8

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2542 ศึกษาต่อสาขาเดิมสูงที่สุด ร้อยละ 100.0 รองลงมาปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2540 ศึกษาต่อสาขาเดิมร้อยละ 88.0 และ 87.5 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2539 ศึกษาต่อในสาขาเดิมต่ำที่สุด ร้อยละ 53.3

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามประเภท
สถานศึกษา

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ศึกษาต่อ		14	25	15	16	11	13	94
		สถานศึกษาต่อ						
สถานศึกษารัฐบาล	จำนวน	11	17	7	10	6	10	61
	ร้อยละ	78.6	68.0	46.7	62.5	54.5	76.9	64.9
สถานศึกษาเอกชน	จำนวน	3	8	8	6	5	3	33
	ร้อยละ	21.4	32.0	53.3	37.5	45.5	23.1	35.1

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ศึกษาต่อใน
สถานศึกษารัฐบาล ร้อยละ 64.9

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่าปีการศึกษา 2537 ศึกษาต่อสถานศึกษา
รัฐบาลสูงที่สุด ร้อยละ 78.6 รองลงมาปีการศึกษา 2542 และปีการศึกษา 2538 ศึกษาต่อสถานศึกษา
รัฐบาลร้อยละ 76.9 และ 68.0 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2539 ศึกษาต่อสถานศึกษารัฐบาลต่ำที่สุด
ร้อยละ 46.7

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามเหตุผลที่ศึกษาต่อ

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ		14	25	15	16	11	13	94
เหตุผลที่ศึกษาต่อ								
ยังไม่ต้องการประกอบอาชีพ	จำนวน	-	-	-	-	4	4	8
	ร้อยละ	-	-	-	-	36.4	30.8	8.5
เงินเดือนตามวุฒิ น้อยเกินไป	จำนวน	1	6	3	-	2	3	15
	ร้อยละ	7.1	24.0	20.0	-	18.2	23.1	16.0
สอบเข้าทำงานไม่ได้	จำนวน	1	2	-	-	-	-	3
	ร้อยละ	7.1	8.0	-	-	-	-	3.2
เป็นความต้องการ ของผู้ปกครอง	จำนวน	5	5	1	7	3	4	25
	ร้อยละ	35.7	20.0	6.7	43.8	27.3	30.8	26.6
เพิ่มพูนความรู้ใน หน้าที่การงาน	จำนวน	7	12	11	9	2	2	43
	ร้อยละ	50.0	48.0	73.3	56.3	18.2	15.4	45.7

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ศึกษาต่อ เพราะเพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงาน ร้อยละ 45.7 รองลงมาคือเป็นความต้องการของผู้ปกครอง ร้อยละ 26.6 ส่วนเหตุผลเพราะสอบเข้าทำงานไม่ได้ มีน้อยที่สุด ร้อยละ 3.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2539 มีเหตุผลที่ศึกษาต่อเพราะเพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงานสูงที่สุด ร้อยละ 73.3 รองลงมาปีการศึกษา 2540 และปีการศึกษา 2537 มีเหตุผลที่ศึกษาต่อเพราะเพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงาน ร้อยละ 56.3 และ 50.0 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2542 มีเหตุผลที่ศึกษาต่อเพราะเพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงานต่ำที่สุด ร้อยละ 15.4 ซึ่งในปีการศึกษา 2542 นี้ จะมีเหตุผลที่ศึกษาต่อเพราะยังไม่ต้องการประกอบอาชีพ และเป็นความต้องการของผู้ปกครองสูงเท่ากัน คือ ร้อยละ 30.8

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อจำแนกตามอุปสรรค

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม		
อุปสรรค		ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ศึกษาต่อ		14	25	15	16	11	13	94
		มีอุปสรรค	จำนวน	10	18	9	7	7	10	61
		ร้อยละ	71.4	72.0	60.0	43.8	63.6	76.9	64.9	
ไม่มีอุปสรรค		จำนวน	4	7	6	9	4	3	33	
		ร้อยละ	28.6	28.0	40.0	56.3	36.4	23.1	35.1	

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีอุปสรรคในการศึกษาต่อ ร้อยละ 64.9

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2542 มีอุปสรรคในการศึกษาต่อสูงที่สุด ร้อยละ 76.9 รองลงมาปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2537 มีอุปสรรคในการศึกษาต่อ ร้อยละ 72.0 และ 71.4 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2540 มีอุปสรรคในการศึกษาต่อต่ำที่สุด ร้อยละ 43.8

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอุปสรรค
ในการศึกษาต่อ

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
อุปสรรค ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ศึกษาต่อ		10	18	9	7	7	10	61
ความรู้ทางวิชาการ น้อยเกินไป	จำนวน	3	9	6	5	3	3	29
	ร้อยละ	25.0	45.0	42.9	50.0	42.9	30.0	39.7
ความรู้วิชาชีพเฉพาะ สาขาน้อยเกินไป	จำนวน	1	1	2	3	1	2	10
	ร้อยละ	8.3	5.0	14.3	30.0	14.3	20.0	13.7
ความรู้ความสามารถ ปฏิบัติงานน้อยเกินไป	จำนวน	1	4	-	-	1	-	6
	ร้อยละ	8.3	20.0	-	-	14.3	-	8.2
สุขภาพ	จำนวน	-	-	-	-	-	2	2
	ร้อยละ	-	-	-	-	-	20.0	2.7
การเงิน	จำนวน	3	3	3	2	2	1	14
	ร้อยละ	30.3	16.7	33.3	28.6	28.6	10.0	23.0

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีอุปสรรคเรื่องความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไป ร้อยละ 39.7 รองลงมาคือการเงิน ร้อยละ 23.0 ส่วนอุปสรรคน้อยที่สุด คือ สุขภาพ ร้อยละ 2.7

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2540 มีอุปสรรคเรื่องความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไปสูงที่สุด ร้อยละ 50.0 รองลงมาปีการศึกษา 2538 มีอุปสรรคเรื่องความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไป ร้อยละ 45.0 ส่วนปีการศึกษา 2537 มีอุปสรรคเรื่องความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไปต่ำที่สุด ร้อยละ 25.0 ในปีการศึกษา 2539 จะมีอุปสรรคสูงที่สุดคือการเงิน ร้อยละ 33.3

3. ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

3.1 ประวัติการทำงานครั้งแรก

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		47	39	43	44	43	32	248
การทำงาน								
ว่างงาน	จำนวน	10	4	7	9	7	5	42
	ร้อยละ	21.3	10.3	16.3	20.5	16.3	15.6	16.9
ทำงานทันที	จำนวน	37	35	36	35	36	27	206
	ร้อยละ	78.7	89.7	83.7	79.5	83.7	84.4	83.1

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. จากโรงเรียนแล้วได้ทำงานทันที ร้อยละ 83.1

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2538 ได้ทำงานทันที สูงที่สุด ร้อยละ 89.7 รองลงมาปีการศึกษา 2542 ได้ทำงาน ร้อยละ 84.4 ส่วนปีการศึกษา 2537 ได้ทำงานต่ำที่สุด ร้อยละ 78.7

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการทำงานครั้งแรก

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		43	39	43	44	39	28	236
สาขาที่เรียน								
ตรงสาขาที่เรียน	จำนวน	36	23	36	27	25	14	161
	ร้อยละ	83.7	59.0	83.7	61.4	64.1	50.0	68.2
ไม่ตรงสาขาที่เรียน	จำนวน	7	16	7	17	14	14	75
	ร้อยละ	16.3	41.0	16.3	38.6	35.9	50.0	31.8

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ได้ทำงานครั้งแรกตรงสาขาที่เรียน ร้อยละ 68.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2537 และ 2539 ได้ทำงานตรงสาขาที่เรียนสูงที่สุด ร้อยละ 83.7 รองลงมาปีการศึกษา 2541 ได้ทำงานตรงสาขาที่เรียน ร้อยละ 64.1 ส่วนปีการศึกษา 2542 ได้ทำงานตรงสาขาที่เรียนต่ำที่สุด ร้อยละ 50.0

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการทำงานครั้งแรก จำแนกตามจังหวัดที่ทำงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		43	39	43	44	39	28	236
จังหวัดที่ทำงาน								
จังหวัดภูมิลำเนา	จำนวน	5	1	13	15	10	8	52
	ร้อยละ	11.6	2.6	30.2	34.1	25.6	28.6	22.0
กรุงเทพมหานคร	จำนวน	38	38	30	29	29	20	184
	ร้อยละ	88.4	97.4	69.8	65.9	74.4	71.4	78.0

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ทำงานครั้งแรกในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 78.0

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2538 ทำงานในกรุงเทพมหานครสูงที่สุด ร้อยละ 97.4 รองลงมาปีการศึกษา 2537 ทำงานในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 88.4 ส่วนปีการศึกษา 2540 ทำงานในกรุงเทพมหานครต่ำที่สุด ร้อยละ 65.9

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษากับการเปลี่ยนงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม	
การเปลี่ยนแปลงงาน		ผู้สำเร็จการศึกษา	47	39	43	44	39	28	240
		มีการเปลี่ยนแปลงงาน	จำนวน	32	30	25	36	34	21
		ร้อยละ	68.1	76.9	58.1	81.8	87.2	75.0	74.2
ไม่มีการเปลี่ยนแปลงงาน		จำนวน	15	9	18	8	5	7	62
		ร้อยละ	31.9	23.1	41.9	18.2	12.8	25.0	25.8

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงงาน ร้อยละ 74.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2541 มีการเปลี่ยนแปลงงาน สูงที่สุด ร้อยละ 87.2 รองลงมาปีการศึกษา 2540 มีการเปลี่ยนแปลงงาน ร้อยละ 81.8 ส่วนปี การศึกษา 2539 มีการเปลี่ยนแปลงงานต่ำที่สุด ร้อยละ 58.1

3.2 การทำงานในปัจจุบัน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามการทำงานในปัจจุบัน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		47	39	43	44	43	32	248
สภาพการทำงานปัจจุบัน								
มีงานทำ	จำนวน	34	28	29	35	36	23	185
	ร้อยละ	72.3	71.8	67.4	79.5	83.7	71.9	74.6
ว่างงาน	จำนวน	13	11	14	9	7	9	63
	ร้อยละ	27.7	28.2	32.6	20.5	16.3	28.1	25.4

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ปัจจุบันมีงานทำ ร้อยละ 74.6 เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2541 มีงานทำสูงที่สุด ร้อยละ 83.7 รองลงมาปีการศึกษา 2540 มีงานทำ ร้อยละ 79.5 ส่วนปีการศึกษา 2539 มีงานทำต่ำที่สุด ร้อยละ 67.4

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน จำแนกตามอาชีพ

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		34	28	29	35	36	23	185
อาชีพ								
รับราชการ	จำนวน	1	1	4	5	2	-	13
	ร้อยละ	2.9	3.6	13.8	14.3	5.6	-	7.0
รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	1	1	1	1	1	3	8
	ร้อยละ	2.9	3.6	3.4	2.9	2.8	13.0	4.3
พนักงานหรือบริษัทเอกชน	จำนวน	25	20	21	27	19	7	119
	ร้อยละ	73.5	71.4	72.4	77.1	52.8	30.4	64.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	4	3	1	1	10	8	27
	ร้อยละ	11.8	10.7	3.4	2.9	27.8	34.8	14.6
กิจการเดิมของครอบครัว	จำนวน	3	3	2	1	4	5	18
	ร้อยละ	8.8	10.7	6.9	2.9	11.1	21.7	9.7

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ปัจจุบันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ร้อยละ 64.3

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2540 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชนสูงที่สุด ร้อยละ 77.1 รองลงมาปีการศึกษา 2537 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ร้อยละ 73.5 ส่วนปีการศึกษา 2542 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชนต่ำที่สุด ร้อยละ 30.4 ซึ่งในปีการศึกษา 2542 นี้ ส่วนใหญ่จะไปประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 34.8

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน
จำแนกตามตำแหน่งงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		34	28	29	35	36	23	185
ตำแหน่งงาน								
พนักงาน/เจ้าหน้าที่	จำนวน	9	7	11	10	9	1	47
	ร้อยละ	26.5	25.0	37.9	28.6	25.0	4.3	25.4
ผู้ช่วยหัวหน้าแผนก	จำนวน	9	4	8	11	6	5	43
	ร้อยละ	26.5	14.3	27.6	31.4	16.7	21.7	23.2
หัวหน้างาน	จำนวน	14	9	9	12	16	14	74
	ร้อยละ	41.2	32.1	31.0	34.3	44.4	60.9	40.0
วิศวกร	จำนวน	2	3	1	2	5	3	16
	ร้อยละ	5.9	10.7	3.4	5.7	13.9	13.0	8.6
อื่น ๆ	จำนวน	-	5	-	-	-	-	5
	ร้อยละ	-	17.9	-	-	-	-	2.7

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ปัจจุบันส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างาน ร้อยละ 40.0

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2542 ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างานสูงที่สุด ร้อยละ 60.9 รองลงมาปีการศึกษา 2541 ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างาน ร้อยละ 44.4 ส่วนปีการศึกษา 2539 ทำงานในตำแหน่งหัวหน้างานต่ำที่สุด ร้อยละ 31.0 ซึ่งในปีการศึกษา 2539 นี้ ส่วนใหญ่จะทำงานตำแหน่งพนักงาน/เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 37.9

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน
จำแนกตามสาขางาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงาน		34	28	29	35	36	23	185
สาขางานปัจจุบัน								
ทำงานตรงตามสาขา	จำนวน	24	14	21	19	24	13	115
	ร้อยละ	70.6	50.0	72.4	54.3	66.7	56.5	62.2
ทำงานไม่ตรงสาขา	จำนวน	10	14	8	16	12	10	70
	ร้อยละ	29.4	50.0	27.6	45.7	33.3	43.5	37.8

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ปัจจุบันส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขา ร้อยละ 62.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2539 ทำงานตรงตามสาขา สูงที่สุด ร้อยละ 72.4 รองลงมาปีการศึกษา 2537 ทำงานตรงตามสาขา ร้อยละ 70.6 ส่วนปีการศึกษา 2538 มีงานทำตรงตามสาขาค่ำที่สุด ร้อยละ 50.0

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน
จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		34	28	29	35	36	23	185
ระยะเวลางานในปัจจุบัน								
1 – 2 ปี	จำนวน	9	9	1	6	5	10	40
	ร้อยละ	26.5	32.1	3.4	17.1	13.9	43.5	21.6
3 – 4 ปี	จำนวน	13	10	18	13	15	11	80
	ร้อยละ	38.2	35.7	62.1	37.1	41.7	47.8	43.2
มากกว่า 4 ปี	จำนวน	12	9	10	16	16	2	65
	ร้อยละ	35.3	32.1	34.5	45.7	44.4	8.7	35.1

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา 3-4 ปี ร้อยละ 43.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2539 ทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา 3-4 ปี สูงที่สุด ร้อยละ 62.1 รองลงมาปีการศึกษา 2542 ทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา 3-4 ปี ร้อยละ 47.8 ส่วนปีการศึกษา 2538 ทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา 3-4 ปี ต่ำที่สุด ร้อยละ 35.7 ซึ่งในปีการศึกษา 2538 ทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา 1-2 ปี และทำงานในปัจจุบันเป็นเวลา มากกว่า 5 ปี เท่ากัน คือ ร้อยละ 32.1

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน

จำแนกตามอัตราเงินเดือน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ผู้สำเร็จการศึกษา		34	28	29	35	36	23	185
อัตราเงินเดือน								
5,000 – 8,000 บาท	จำนวน	5	1	-	1	-	8	15
	ร้อยละ	14.7	3.6	-	2.9	-	34.8	8.1
8,001 – 10,000 บาท	จำนวน	16	10	14	19	16	-	75
	ร้อยละ	47.1	35.7	48.3	54.3	44.4	-	40.5
มากกว่า 10,000 บาท	จำนวน	13	17	15	15	20	15	95
	ร้อยละ	38.2	60.7	51.7	42.9	55.6	65.2	51.4

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 51.4

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2542 มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน มากกว่า 10,000 บาท สูงที่สุด ร้อยละ 65.2 รองลงมาปีการศึกษา 2538 มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 60.7 ส่วนปีการศึกษา 2537 มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน มากกว่า 10,000 บาท ต่ำที่สุด ร้อยละ 38.2 ซึ่งในปีการศึกษา 2537 นี้ ส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน 8,001-10,000 บาท ร้อยละ 47.1

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในปัจจุบัน
จำแนกตามความมั่นคงของงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
ความมั่นคง	ผู้สำเร็จการศึกษา	34	28	29	35	36	23	185
	มีความมั่นคง							
	จำนวน	21	19	28	19	28	16	131
	ร้อยละ	61.8	67.9	96.6	54.3	77.8	69.6	70.8
ไม่มีความมั่นคง	จำนวน	13	9	1	16	8	7	54
	ร้อยละ	38.2	32.1	3.4	45.7	22.2	30.4	29.2

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่เห็นว่างานที่ทำในปัจจุบันมีความมั่นคง ร้อยละ 70.8

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2539 เห็นว่างานที่ทำในปัจจุบันมีความมั่นคงสูงที่สุด ร้อยละ 96.6 รองลงมาปีการศึกษา 2541 เห็นว่างานที่ทำในปัจจุบันมีความมั่นคง ร้อยละ 77.8 ส่วนปีการศึกษา 2540 เห็นว่างานที่ทำในปัจจุบันมีความมั่นคงต่ำที่สุด ร้อยละ 54.3

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงาน จำแนกตามเหตุผลที่ว่างงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
เหตุผลที่ว่างงาน	ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ว่างงาน	13	11	14	9	7	9	63
	ไม่ได้รับการคัดเลือก	จำนวน ร้อยละ	1 7.7	1 9.1	4 28.6	2 22.2	2 28.6	2 22.2
ได้รับเงินเดือนน้อยเกินไป	จำนวน ร้อยละ	2 15.4	3 27.3	3 21.4	2 22.2	2 28.6	1 11.1	13 20.6
	ยังหางานถูกใจไม่ได้	จำนวน ร้อยละ	3 23.1	3 27.3	5 35.7	3 33.3	2 28.6	4 44.4
รอบรรจุงาน	จำนวน ร้อยละ	2 15.4	1 9.1	- -	1 11.1	- -	2 22.2	6 9.5
	เพราะความเจ็บป่วย	จำนวน ร้อยละ	5 38.5	3 27.3	2 14.3	1 11.1	1 14.3	- -

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่ว่างงานเนื่องจากยังหางานถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 31.7

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2542 ว่างงานเนื่องจากยังหางานถูกใจไม่ได้ สูงที่สุด ร้อยละ 44.4 รองลงมาปีการศึกษา 2539 ว่างงานเนื่องจากยังหางานถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 35.7 ส่วนปีการศึกษา 2537 ว่างงานเนื่องจากยังหางานถูกใจไม่ได้ ต่ำที่สุด ร้อยละ 23.1 ซึ่งในปีการศึกษา 2537 นี้ ส่วนใหญ่ว่างงานเนื่องจากเจ็บป่วย ร้อยละ 38.5

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงาน จำแนกตามสิ่งที่ต้องการทำระหว่างว่างงาน

ปีการศึกษา		2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
สิ่งที่ต้องการทำ	ผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงาน	13	11	14	9	7	9	63
	เตรียมความพร้อม	5	7	7	4	4	4	31
เพื่อการหางานทำ	ร้อยละ	38.5	63.6	50.0	44.4	57.1	44.4	49.2
หางานทำที่เป็นเงินเดือนประจำ	จำนวน	4	3	3	4	2	1	17
	ร้อยละ	30.8	27.3	21.4	44.4	28.6	11.1	27.0
เตรียมตัวเพื่อจะศึกษาต่อ	จำนวน	4	1	1	-	1	4	11
	ร้อยละ	30.8	9.1	7.1	-	14.3	44.4	17.5
อื่น ๆ	จำนวน	-	-	3	1	-	-	4
	ร้อยละ	-	-	21.4	11.1	-	-	6.3

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวม ส่วนใหญ่สิ่งที่ต้องการทำระหว่างว่างงาน คือ เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำ ร้อยละ 49.2

เมื่อพิจารณาผู้สำเร็จแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2538 เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำสูงสุด ร้อยละ 63.6 รองลงมาปีการศึกษา 2541 เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำ ร้อยละ 57.1 ส่วนปีการศึกษา 2537 เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำต่ำที่สุด ร้อยละ 38.5 ซึ่งในปีการศึกษา 2537 นี้ หางานทำที่เป็นเงินเดือนประจำ และเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อเท่ากัน คือ ร้อยละ 30.8

4. การนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายวิชาที่สำคัญ ในหมวดวิชาพื้นฐาน

หมวดวิชาพื้นฐาน	n = 248		ระดับการนำ ความรู้ไปใช้	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. ภาษาอังกฤษเทคนิค	3.38	.81	ปานกลาง	7
2. คณิตศาสตร์	3.31	.82	ปานกลาง	8
3. ภาษาไทยเพื่ออาชีพ	3.58	1.02	มาก	6
4. วิทยาศาสตร์	2.87	1.13	ปานกลาง	9
5. จิตวิทยาการทำงาน	4.08	.79	มาก	2
6. มนุษยสัมพันธ์	4.29	.69	มาก	1
7. การบริหารงานคุณภาพ ISO 9000	4.05	.87	มาก	3
8. การบริหารงานอุตสาหกรรม	3.96	.84	มาก	4
9. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม	3.75	.91	มาก	5
รวม	3.70	.30	มาก	

จากตารางที่ 4.21 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้หมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

เมื่อพิจารณาในรายวิชาสำคัญของหมวดวิชาพื้นฐาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำ ความรู้ไปใช้ในระดับมาก วิชามนุษยสัมพันธ์ ไปใช้มากเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ วิชาจิตวิทยาการทำงาน ($\bar{X} = 4.08$) วิชาการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนรายวิชา ที่นำไปใช้ในระดับปานกลางคือภาษาอังกฤษเทคนิค ($\bar{X} = 3.38$) วิชาคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.31$) และ วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามรายวิชาที่สำคัญ ในหมวดวิชาชีพ

หมวดวิชาชีพ	n = 248		ระดับการนำ ความรู้ไปใช้	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. วงจรไฟฟ้า	4.52	.52	มากที่สุด	1
2. เครื่องมือวัดและการวัดไฟฟ้า	4.48	.64	มาก	2
3. อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	4.14	.82	มาก	3
4. เครื่องกลไฟฟ้า	4.12	.85	มาก	4
5. การส่งและจ่ายไฟฟ้า	3.84	.95	มาก	6
6. การติดตั้งไฟฟ้า	4.11	.83	มาก	5
7. การออกแบบไฟฟ้าและแสงสว่าง	3.70	.84	มาก	9
8. คอมพิวเตอร์และการใช้งาน	3.45	.70	ปานกลาง	11
9. เครื่องปรับอากาศอุตสาหกรรม	3.70	1.01	มาก	8
10. การใช้โปรแกรมและการควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า	3.18	1.02	ปานกลาง	13
11. เขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์	3.44	1.07	ปานกลาง	12
12. การออกแบบและประมาณการไฟฟ้า	3.61	.91	มาก	10
13. การซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า	3.72	1.07	มาก	7
14. การเขียนโปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์	2.99	.90	ปานกลาง	14
รวม	3.79	0.31	มาก	

จากตารางที่ 4.22 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้หมวดวิชาชีพไปใช้ในระดั
มาก ($\bar{X} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาในรายวิชาสำคัญของหมวดวิชาชีพ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้
ไปใช้ในระดัมากที่สุด เพียงรายวิชาเดียว คือ วิชาวงจรไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนรายวิชาที่นำไปใช้
ในระดัมาก คือ วิชาเครื่องมือวัดและการวัดไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ วิชาอิเล็กทรอนิกส์
อุตสาหกรรม ($\bar{X} = 4.14$) วิชาเครื่องกลไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.12$) วิชาติดตั้งไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.11$) ส่วน
รายวิชาที่นำไปใช้ในระดัปานกลาง คือ คอมพิวเตอร์และการใช้งาน ($\bar{X} = 3.45$) เขียนแบบด้วย
คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.44$) วิชาการใช้โปรแกรมและการควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.18$) และวิชา
การเขียนโปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์ ($\bar{X} = 2.99$)

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำความรู้ไปใช้ ของผู้สำเร็จการศึกษา
จำแนกตามหมวดวิชา

หมวดวิชา	n = 248		ระดับการนำ ความรู้ไปใช้	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. หมวดวิชาพื้นฐาน	3.70	.30	มาก	2
2. หมวดวิชาชีพ	3.79	.31	มาก	1
รวม	3.74	.22	มาก	

จากตารางที่ 4.23 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้โดยรวมไปใช้ในระดั้มาก
($\bar{X} = 3.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ทั้งหมวดวิชา
พื้นฐานและหมวดวิชาชีพไปใช้ในระดั้มาก โดยมีค่าใกล้เคียงกัน คือ ความรู้ในหมวดวิชาชีพ
($\bar{X} = 3.79$) และความรู้ในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้เป็นลำดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.70$)

5. ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน
ของผู้สำเร็จการศึกษา

ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน	n = 248		ระดับ ความรู้สึก	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความมั่นใจในการทำงาน	4.56	.54	มากที่สุด	2
2. ความมั่นคงในงานที่ทำ	3.59	1.20	มาก	13
3. ความพึงพอใจในงาน	4.44	.73	มาก	3
4. งานที่ทำมีประโยชน์ต่อสังคม	3.98	.62	มาก	8
5. ความคุ้มค่าของผลตอบแทน	3.72	.85	มาก	12
6. มีโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำ	3.29	.69	ปานกลาง	14
7. ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน	3.98	.74	มาก	9
8. สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเอง ให้กับผู้ร่วมงานได้	4.21	.80	มาก	4
9. ได้รับความไว้วางใจในการควบคุมงาน	4.63	.61	มากที่สุด	1
10. ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างาน	3.92	.88	มาก	10
11. มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ	4.17	.96	มาก	5
12. มีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในอาชีพ	4.06	.65	มาก	7
13. ความรู้ที่ได้เรียนมาสนับสนุน ในตำแหน่งหน้าที่	4.16	1.05	มาก	6
14. ความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน	3.87	.88	มาก	11
รวม	4.04	.34	มาก	

จากตารางที่ 4.24 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้สึกในระดับมากที่สุด คือ ได้รับความไว้วางใจในการควบคุมงาน ($\bar{X} = 4.63$) และมีความมั่นใจในการทำงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนความรู้สึกในระดับมากที่สุดคือ ความพึงพอใจในงาน ($\bar{X} = 4.44$) สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองให้กับผู้ร่วมงานได้ ($\bar{X} = 4.21$) มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ ($\bar{X} = 4.17$) ความรู้ที่

ได้เรียนมาสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่ ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนข้อที่มีความรู้สึกประสพผลสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับปานกลางคือมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่ทำ ($\bar{X} = 3.29$)

6. ปัญหาในการทำงาน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ปัญหา	n = 248		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. ทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมา	3.09	1.15	ปานกลาง	1
2. งานที่รับผิดชอบมากเกินไป	2.65	1.20	ปานกลาง	7
3. ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน	2.74	1.34	ปานกลาง	3
4. ความก้าวหน้าของงานอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ	2.68	.99	ปานกลาง	5
5. เงินเดือนต่ำเกินไป	2.68	.55	ปานกลาง	4
6. ความไม่ปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน	2.52	.98	ปานกลาง	8
7. สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน	2.66	.98	ปานกลาง	6
8. ความไม่มั่นคงในอาชีพ	2.11	.74	น้อย	13
9. ความรู้ทางด้านทฤษฎีที่เรียนมาน้อยเกินไป	1.98	.91	น้อย	15
10. ความรู้ทางด้านทฤษฎีที่เรียนมาล้าสมัย	2.30	.70	น้อย	12
11. ทักษะการฝึกภาคปฏิบัติไม่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหา	1.84	.80	น้อย	16
12. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็ว	2.38	.93	น้อย	11
13. ความรู้ในวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมอื่น ๆ ไม่เพียงพอ	2.83	.89	ปานกลาง	2
14. ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ไม่เพียงพอ	2.02	.84	น้อย	14
15. ความรู้ทางภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ	2.45	1.29	น้อย	9
16. ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ	2.42	1.36	น้อย	10
17. ระบบการบริหารงานของสถานที่ทำงาน	1.79	.87	น้อย	17
รวม	2.42	.26	น้อย	

จากตารางที่ 4.25 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.42$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมาเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.09$) รองลงไป ความรู้ใน วิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมอื่นๆ ไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.83$) ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 2.74$) เงินเดือนต่ำเกินไปและความก้าวหน้าของงานอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 2.68$) สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน ($\bar{X} = 2.66$) งานที่รับผิดชอบมากเกินไป ($\bar{X} = 2.65$) และความไม่ปลอดภัย ขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.52$)

ตอนที่ 2 ข้อมูลของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้บังคับบัญชาโดยตรง จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ และจำนวนปีที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป		n = 102	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	89	87.3
	หญิง	13	12.7
อายุ			
	ต่ำกว่า 25 ปี	2	2.0
	25 - 30 ปี	14	13.7
	31 - 35 ปี	30	29.4
	36 - 40 ปี	26	25.5
	41 - 45 ปี	16	15.7
	มากกว่า 45 ปี	14	13.7
การศึกษา			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	24	23.5
	ปริญญาตรี	53	52.0
	สูงกว่าปริญญาตรี	25	24.5

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์		
ต่ำกว่า 15 ปี	62	60.8
15 – 30 ปี	39	38.2
31 – 45 ปี	1	1.0
จำนวนปีที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
1 – 2 ปี	29	28.4
3 – 4 ปี	35	34.3
มากกว่า 4 ปี	38	37.3
รวม	102	100.0

ตารางที่ 4.26 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.3 มีอายุ 31 – 35 ปี ร้อยละ 29.4 การศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 52.0 มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 60.8 รองลงมา ประสบการณ์ 15 – 30 ปี ร้อยละ 38.2 เป็นผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา มากกว่า 4 ปี ร้อยละ 37.3 รองลงมา 3 – 4 ปี ร้อยละ 34.3

2. ความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ความรู้ ความสามารถ	n = 102		ระดับความรู้	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรู้พื้นฐานทางไฟฟ้าในการทำงาน	4.67	.47	มากที่สุด	1
2. มีความสามารถในการนำความรู้ทางทฤษฎีในการแก้ปัญหาในการทำงาน	4.22	.41	มาก	3
3. มีความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือทางไฟฟ้าที่เหมาะสมกับงาน	4.20	.55	มาก	4
4. มีความรู้ในการออกแบบติดตั้งและควบคุมไฟฟ้า	4.53	.75	มากที่สุด	2
5. มีความรู้ในการออกแบบติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า	3.80	.72	มาก	8
6. ความสามารถประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการทำงาน	4.12	.49	มาก	5
7. มีความรู้ในการติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในงานอุตสาหกรรม	3.59	.89	มาก	11
8. มีความรู้ในการออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์	3.56	.75	มาก	12
9. มีความรู้ทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน	3.62	.61	มาก	10
10. มีความรู้ทางด้านการบริหารงานอุตสาหกรรม	3.71	.54	มาก	9
11. มีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	3.92	.71	มาก	7
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสิ่งประดิษฐ์ในการทำงาน	3.99	.70	มาก	6
รวม	3.99	.11	มาก	

จากตารางที่ 4.27 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้พื้นฐานทางไฟฟ้าในการทำงาน ($\bar{X} = 4.67$) และมีความรู้ในการ

ออกแบบติดตั้งและควบคุมไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานอยู่ในระดับมากคือ มีความสามารถในการนำความรู้ทางทฤษฎีในการแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 4.22$) รองลงไปมีความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือทางไฟฟ้าที่เหมาะสมกับงาน ($\bar{X} = 4.20$) และความสามารถประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.12$) ส่วนข้อที่มีความรู้ ความสามารถในการทำงานอยู่ในระดับมาก แต่ก่อนไปทางปานกลาง คือ มีความรู้ในการติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในงานอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.59$) มีความรู้ในการออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.56$)

3. กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ด้านกิจนิสัยทั่วไป

ด้านกิจนิสัยทั่วไป	n = 102		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่งานที่ทำ	3.52	.50	มาก	4
2. การตรงต่อเวลา	3.56	.50	มาก	3
3. มีความซื่อสัตย์ต่อน้ำที่	3.44	.50	ปานกลาง	6
4. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.73	.45	มาก	1
5. มีความขยันและอดทน	3.51	.50	มาก	5
6. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ	3.68	.47	มาก	2
รวม	3.57	.08	มาก	

จากตารางที่ 4.28 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยในการปฏิบัติงานด้านกิจนิสัยทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยทั่วไปอยู่ในระดับมาก คือ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 3.73$) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ ($\bar{X} = 3.68$) และการตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.56$) มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ งานที่ทำ ($\bar{X} = 3.52$) มีความขยันและอดทน ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนกิจนิสัยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความซื่อสัตย์ต่อน้ำที่ ($\bar{X} = 3.44$)

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ด้านกิจนิสัยเชิงช่าง

ด้านกิจนิสัยเชิงช่าง	n = 102		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. การรักษาความปลอดภัยขณะทำงาน	3.58	.50	มาก	3
2. การจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน	3.48	.50	ปานกลาง	5
3. การใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน	3.67	.47	มาก	2
4. การจัดเก็บเครื่องมือ	3.53	.50	มาก	4
5. การรักษาความสะอาด	3.40	.49	ปานกลาง	6
6. มีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน	3.70	.46	มาก	1
รวม	3.56	.08	มาก	

จากตารางที่ 4.29 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามี กิจนิสัยในการปฏิบัติงานด้านกิจนิสัยเชิงช่าง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยเชิงช่าง อยู่ในระดับมาก คือ มีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$) การใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน ($\bar{X} = 3.67$) และการรักษาความปลอดภัยขณะทำงาน ($\bar{X} = 3.58$) การจัดเก็บเครื่องมือ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน ($\bar{X} = 3.48$) และการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 3.40$)

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ในภาพรวม

กิจนิสัยในภาพรวม	n = 102		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. กิจนิสัยทั่วไป	3.57	.08	มาก	1
2. กิจนิสัยเชิงช่าง	3.56	.08	มาก	2
รวม	3.57	.06	มาก	

จากตารางที่ 4.30 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามี กิจนิสัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และมีกิจนิสัยเชิงช่าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

4. บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตาม ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ด้านบุคลิกภาพ	n = 102		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. ความเป็นผู้นำ	3.54	.50	มาก	7
2. ความมีเหตุผล	3.48	.50	ปานกลาง	8
3. ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.58	.67	มาก	6
4. ความมีระเบียบวินัย	3.73	.45	มาก	4
5. ความละเอียดรอบคอบ	3.62	.49	มาก	5
6. ความริเริ่มสร้างสรรค์	3.82	.38	มาก	2
7. การควบคุมอารมณ์	3.27	.45	ปานกลาง	10
8. ความสะอาดและแต่งกายได้เหมาะสมกับอาชีพ	3.76	.43	มาก	3
9. การอ่อนน้อมและอ่อนโยน	3.39	.49	ปานกลาง	9
10. การวางตัวเหมาะสมกับสถานภาพ	3.87	.34	มาก	1
รวม	3.61	.10	มาก	

จากตารางที่ 4.31 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก คือ การวางตัวเหมาะสมกับสถานภาพ ($\bar{X} = 3.87$) รองลงไป ความริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.82$) ความสะอาดและแต่งกายได้เหมาะสมกับอาชีพ ($\bar{X} = 3.76$) ความมีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 3.73$) และความละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนข้อที่มีบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.48$) การอ่อนน้อมและอ่อนโยน ($\bar{X} = 3.39$) การควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 3.27$)

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ด้านมนุษยสัมพันธ์	n = 102		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.88	.57	มาก	2
2. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.95	.59	มาก	1
3. การสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดี ในการทำงาน	3.88	.62	มาก	3
4. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	3.55	.50	มาก	6
5. ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.72	.45	มาก	4
6. เป็นที่เชื่อถือของผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหา ในการทำงาน	3.68	.63	มาก	5
รวม	3.78	.22	มาก	

จากตารางที่ 4.32 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.95$) การทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.88$) การสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน ($\bar{X} = 3.88$) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.72$) เป็นที่เชื่อถือของผู้ร่วมงาน ในการแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนข้อที่อยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.55$)

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง ในภาพรวม

บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	n = 102		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.78	.22	มาก	2
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.61	.10	มาก	1
รวม	3.69	.12	มาก	

จากตารางที่ 4.33 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และมีบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

5. ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา

พบว่า ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้น มีความขยัน และอดทน มีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน มีความพร้อมที่จะทำงานทั้งร่างกายและจิตใจ มีความมั่นใจในการตัดสินใจ การยอมรับการทำงานเป็นทีม มีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชา การมีเหตุผล ในการทำงาน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรงมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในด้านควบคุมไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า งานติดตั้งไฟฟ้า เทคนิคในการเชื่อม การซ่อม บำรุงต่างๆ ไป วงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ เครื่องกลไฟฟ้า เครื่องมือวัด วงจรอิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้า ด้วยคอมพิวเตอร์ งานซ่อมบำรุง เครื่องกลไฟฟ้า

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่หน่วยงานพึงประสงค์ คือ มีความรู้รอบตัว รู้จักประยุกต์ใช้ มีความชำนาญในงานที่ทำ มีความรู้และเข้าใจในงานได้เร็ว มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างานได้ดี มีความมั่นใจในตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่สูง มีความคิดและตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำงานตามสาขาที่เรียนมา มีความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความขยัน หมั่นเพียร อดทน แข็งแรง เชื่อฟังคำสั่ง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความชำนาญเฉพาะด้าน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สุขภาพ อ่อนนุ่ม อ่อนโยน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การวางตัวน่าเชื่อถือ มีภาวะความเป็นผู้นำ มีการควบคุมอารมณ์ จากความคิดเห็นดังกล่าว พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าว แต่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรงยังมีความต้องการในเรื่องดังกล่าวอยู่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้ เป็นเนื้อหาสรุปผลการวิจัย เรื่องการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัย ได้กำหนดประชากรเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ รวม 6 รุ่น จำนวน 391 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา

2. ผู้วิจัย ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ตามจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้จำนวน 248 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้จำนวน 102 คน

5.3 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา การนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้ในการทำงาน และศึกษาต่อ ความรู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน ปัญหาในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา มาสรุปผลของการวิจัยได้ดังนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.42 ของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเพศชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีจำนวนมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ศึกษา

ต่อในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 37.9 ในสาขาเดิม ร้อยละ 79.8 เหตุผลในการศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงาน ร้อยละ 45.7 และเป็นความต้องการของผู้ปกครอง ร้อยละ 26.6 ในการศึกษาต่อมีอุปสรรค ร้อยละ 64.9 เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไป ร้อยละ 39.7

ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. จากโรงเรียนแล้วได้งานทำทันที ร้อยละ 83.1 ทำงานตรงสาขาที่เรียน ร้อยละ 68.2 ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร

การทำงานในปัจจุบัน ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ ร้อยละ 74.6 ตรงตามสาขาที่เรียน ร้อยละ 62.2 โดยเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ร้อยละ 64.3 ในตำแหน่งหัวหน้างาน ร้อยละ 40.0 ผู้ช่วยหัวหน้าแผนก ร้อยละ 23.2 ระยะเวลาในการทำงานปัจจุบัน เป็นเวลา 3-4 ปี มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 51.4 ส่วนใหญ่เห็นว่างานที่ทำมีความมั่นคง ร้อยละ 70.8

ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงานในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ว่างงานเนื่องจาก ยังหางานถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 31.7 และสิ่งที่ต้องการทำระหว่างว่างงานคือ เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำ ร้อยละ 49.2

การนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ได้นำความรู้ไปใช้ในระดับมาก ใกล้เคียงกันทั้งหมวดวิชาพื้นฐาน และหมวดวิชาชีพ

ความรู้ในหมวดวิชาพื้นฐาน มีการนำไปใช้ในระดับมาก ได้แก่ วิชา มนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยาการทำงาน การบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 การบริหารงานอุตสาหกรรม ส่วนวิชาภาษาอังกฤษ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ นำไปใช้ในระดับปานกลาง

สำหรับหมวดวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษา มีการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด เพียงวิชาเดียวคือ วิชาวงจรไฟฟ้า ส่วนรายวิชาอื่น ๆ นำไปใช้ในระดับมาก แต่วิชาคอมพิวเตอร์และการใช้งาน การเขียนโปรแกรมด้วยคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมและการควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า การเขียนโปรแกรมเมเบิลคอลลโทรลเลอร์ เป็นวัตถุที่ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่านำไปใช้ในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า มีความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้รับความไว้วางใจในการควบคุมงาน มีความมั่นใจในการทำงานมากที่สุด และมีความพึงพอใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเอง ให้กับผู้ร่วมงานได้ มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ ความรู้ที่ได้เรียนมาสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก แต่การมีโอกาสดำเนินงานที่ทำ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า มีปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อย ซึ่งปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทำงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียน ความรู้ในวิชาพื้นฐาน

ทางวิศวกรรมอื่น ๆ ไม่เพียงพอ งานที่รับผิดชอบมากเกินไป ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ความก้าวหน้าของงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เงินเดือนต่ำเกินไป สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน ความไม่ปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาข้ออื่น ๆ เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ติดตามได้ จำนวน 102 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.3 อายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 29.4 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 52.0 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 60.8 และเป็นผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง โดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษามากกว่า 4 ปี ร้อยละ 37.3

ความรู้ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่ามีรู้ความสามารถในการทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นว่า มีความรู้พื้นฐานทางไฟฟ้าในการทำงาน มีความรู้ในการออกแบบติดตั้งและควบคุมไฟฟ้ามากที่สุด ส่วนความรู้ความสามารถ อื่น ๆ อยู่ในระดับมาก แต่ความรู้ทาวด์โปรแกรมคอมพิวเตอร์และการประยุกต์ในงาน ความรู้ในการติดตั้ง และการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในงานอุตสาหกรรม ความรู้ในการออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมากค่อนข้างปานกลาง

ทัศนคติในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่ามีผู้สำเร็จการศึกษามีทัศนคติทั่วไป และทัศนคติเชิงช่างอยู่ในระดับมาก

ด้านทัศนคติทั่วไป คือ ผู้สำเร็จการศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน การใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่งานที่ทำอยู่ในระดับมาก แต่มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านทัศนคติเชิงช่าง คือผู้สำเร็จการศึกษา มีทัศนคติประหยัดในการทำงาน มีการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน รักษาความปลอดภัยขณะทำงาน การจัดเก็บเครื่องมืออยู่ในระดับมาก แต่การจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน และรักษาความสะอาดอยู่ในระดับปานกลาง

บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

ด้านบุคลิกภาพ คือ ผู้สำเร็จการศึกษา มีการวางตัวเหมาะสมกับสถานภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสะอาดแต่งกายได้เหมาะสมกับอาชีพ มีระเบียบวินัยในระดับมาก แต่ความมีเหตุผล การอ่อนน้อมอ่อนโยน การควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้สำเร็จการศึกษา มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างบรรยากาศ และสัมพันธภาพที่ดี ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้น มีความขยัน และอดทน มีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน มีความพร้อมที่จะทำงานทั้งร่างกายและจิตใจ มีความมั่นใจในการตัดสินใจ การยอมรับการทำงานเป็นทีม มีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชา การมีเหตุผล ในการทำงาน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในด้านควบคุมไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า งานติดตั้งไฟฟ้า เทคนิคในการเชื่อม การซ่อม บำรุงต่างๆ ไป วงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ เครื่องกลไฟฟ้า เครื่องมือวัด วงจรอิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้า ด้วยคอมพิวเตอร์ งานซ่อมบำรุง เครื่องกลไฟฟ้า

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่หน่วยงานพึงประสงค์ คือ มีความรู้รอบตัว รู้จักประยุกต์ใช้ มีความชำนาญในงานที่ทำ มีความรู้และเข้าใจในงานได้เร็ว มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างานได้ดี มีความมั่นใจในตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่สูง มีความคิดและตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำงานตามสาขาที่เรียนมา มีความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความขยัน หมั่นเพียร อดทน แข็งแรง เชื่อฟังคำสั่ง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความชำนาญเฉพาะด้าน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สุภาพ อ่อนน้อม อ่อนโยน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การวางตัวน่าเชื่อถือ มีภาวะความเป็นผู้นำ มีการควบคุมอารมณ์ จากความคิดเห็นดังกล่าว พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าว แต่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างโดยตรงยังมีความต้องการในเรื่องดังกล่าวอยู่

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1 เป็นข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา และในตอนต้นที่ 2 เป็นข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ที่สามารถติดตามได้ เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.42 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนหนึ่งจะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 37.9 ในสาขาเดิม ร้อยละ 79.8 ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษามีเหตุผลในการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงาน ร้อยละ 45.7 จะเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา ได้ให้ความสำคัญของการศึกษา ต่อ เพื่อพัฒนาด้านความรู้ และนำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 69) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาช่างอุตสาหกรรม

ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 31.17 และยังคงคล้อยกับรายงานผลของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2539 : 9) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ศึกษาต่อร้อยละ 35.29 และยังคงคล้อยกับ ประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 7) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ร้อยละ 45.21 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 ศึกษาต่อสูงถึง ร้อยละ 64.1 ในสาขาเดิม ร้อยละ 88.0 อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาจบการศึกษามากหลายปี จึงมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้มาสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่และโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำ

ในการศึกษาค่อนั้น มีอุปสรรค ร้อย 64.9 เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการ น้อยเกินไป ร้อยละ 39.7 จะเห็นว่าในปัจจุบันนี้ งานไฟฟ้าเป็นงานที่กว้างขวาง และนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการเรียน การสอนที่ทันสมัย เนื้อหาวิชาควรจะต้องคล้อยกับการ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีทำให้อาชีวศึกษาต้องพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี เพื่อ สสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ตำราญ เซตุนุช (2535 : 118) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีปัญหาและอุปสรรค ด้านความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไป และยังคง คล้อยคล้อยกับผลการวิจัยของ สุวชัย จัยวัฒน์ (2533 : 70) ที่พบว่า ความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนมาน้อย เกินไป ไม่เพียงพอในการนำไปใช้เป็นพื้นฐานศึกษาเทคโนโลยีที่สูงขึ้น

ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. จาก โรงเรียนแล้ว ใช้เวลาในการหางานทำครั้งแรก น้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 83.1 ซึ่งมีโอกาสได้งาน มาก เพราะเป็นเวลาที่แรงงานใหม่ เข้าสู่ตลาดแรงงาน นายจ้างหรือสถานประกอบการส่วนใหญ่ ประกาศรับสมัครงาน ตั้งแต่เดือนมีนาคม จนถึง เดือนพฤษภาคม ต่อจากนั้นการรับสมัครงานจะ ลดน้อยลง และสาขาวิชาในระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สามารถหางานทำได้มาก เป็น ลำดับที่ 1 ในปี 2538-2539 คือสาขาช่างไฟฟ้ากำลัง (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 12) เมื่อ พิจารณาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2538 และปี 2539 ได้งานทำต่ำกว่า 6 เดือน ร้อยละ 89.7 และร้อยละ 83.7 อาจสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจขณะนั้น กำลังขยายอัตราการผลิตทางด้าน ภาคอุตสาหกรรม สถานประกอบการจึงมีความต้องการช่างมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2539 : 19) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานร้อยละ 88.57

ภาวะการทำงานในปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาที่ติดตามได้ จำนวน 248 คน มีงานทำ ร้อยละ 74.6 ตรงตามสาขาที่เรียนร้อยละ 62.2 โดยเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ร้อยละ 64.3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม นายจ้างมีความต้องการช่าง อุตสาหกรรมด้านนี้มากขึ้น จึงยื่นข้อเสนออัตราค่าจ้าง เงินเดือนที่สูงกว่า ภาครัฐบาล ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ (2541 : 83) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ทำงานกับสถาน ประกอบการมากที่สุด และยังคงคล้อยกับผลการวิจัยของ สุวชัย จัยวัฒน์ (2533 : 68) ที่พบว่า

ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนมากที่สุด และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของ กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 15) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา เข้าสู่ตลาดแรงงานที่ปฏิบัติงานตรงตามวุฒิร้อยละ 63.37

ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นปัจจุบันทำงานในตำแหน่งหัวหน้างาน ร้อยละ 40.0 ผู้ช่วยหัวหน้าแผนก ร้อยละ 23.0 จะเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการศึกษาต่อมีส่วนช่วยสนับสนุนตำแหน่งหน้าที่ การงาน และนำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ ดังที่ Mc Clelland ที่เชื่อว่า ความต้องการประสบผลสำเร็จ เป็นความต้องการมีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา

ระยะเวลาของการทำงานในปัจจุบัน เป็นเวลา 3-4 ปี ส่วนใหญ่เห็นว่า งานที่ทำ มีความมั่นคง มีอัตราเงินเดือนในปัจจุบันมากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 51.4 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ วิบูลย์ศิริรัตน์ (2539 : 48) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีอัตราเงินเดือนประจำ 10,001-14,000 บาท มากที่สุด

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงานในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ว่างงานเนื่องจากยังหางานถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 31.7 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันไม่มีการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรม จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา หางานที่ถูกใจได้ยากขึ้น และสิ่งที่ต้องการทำระหว่างว่างงาน คือ เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำ

การนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน และการศึกษาต่อ ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ได้นำความรู้ไปใช้ในระดับมาก ใกล้เคียงกันทั้งในหมวดวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐาน

ความรู้ในหมวดวิชาพื้นฐานมีการนำไปใช้ในระดับมาก ได้แก่ วิชามนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยาการทำงาน การบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 การบริหารงานอุตสาหกรรม ซึ่งตรงกับ เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ (2525 : 135) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญ ที่ทำให้ผู้นำประสบความสำเร็จในการทำงาน และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของ สำราญ เขตุนุช (2535 : 113) ที่พบว่า วิชามนุษยสัมพันธ์ ได้นำไปใช้ในระดับมาก ส่วนรายวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษานำไปใช้ในระดัปลานกลางคือวิชา ภาษาอังกฤษเทคนิค คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งทั้งสามวิชานี้มีความสำคัญในสาขาช่างไฟฟ้า เช่น วิชาภาษาอังกฤษเทคนิค ในปัจจุบันนี้คู่มือต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษเทคนิคและในภาคอุตสาหกรรม ก็มีการติดต่อสื่อสารกับต่างชาติมากขึ้น ส่วนวิชา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ก็เป็นวิชาที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานในการเรียนในสาขาช่างไฟฟ้า ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาได้นำไปใช้ในระดัปลานกลาง อาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาที่เรียนมาไม่เพียงพอสำหรับการทำงานและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน ซึ่งในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้น เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ล้วนเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าตลอดเวลา

สำหรับหมวดวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษา ได้นำไปใช้มากที่สุด เพียงวิชาเดียว คือ วงจรไฟฟ้า ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานตรงสาขาที่เรียน วิชาวงจรไฟฟ้า จึงถูกนำไปใช้มากที่สุด แต่วิชาคอมพิวเตอร์และการใช้งานการเขียนโปรแกรมด้วยคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมและการควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า การเขียนโปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์ เป็นวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่านำไปใช้ในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า งานไฟฟ้า เป็นงานที่กว้างขวางและนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่เนื้อหาวิชา ควรจะสอดคล้องกับงานที่จะต้องนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในตลาดแรงงานและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทาง New Technology อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธพร พานิชกุล (2520 : 12-16) ได้กล่าวไว้ว่า “การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชาต้องเน้นความรู้ และทักษะเป็นสำคัญ เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้ ความชำนาญ” ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานประกอบการ จึงมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างถูกต้อง

ความรู้ที่ศึกษาประสบความสำเร็จในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า มีความรู้ที่ศึกษาประสบความสำเร็จ ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้รับความไว้วางใจ ในการควบคุมงาน มีความมั่นใจในการทำงาน มีความพึงพอใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเอง ให้กับผู้ร่วมงานได้ มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ ความรู้ที่ได้เรียน มาสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก การที่จะประสบความสำเร็จนั้น เพื่อนร่วมงานจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญของการทำงาน จากทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow (อ้างใน เมธี ปิณฑานนท์. 2533 : 137) ได้กล่าวถึง ความต้องการในสังคม หมายถึง ความต้องการที่จะทำให้สังคมยอมรับตนเข้าเป็นสมาชิกร่วมกับ คนที่มีความรู้สูงกว่าสังคมยอมรับไว้เป็นสมาชิก ก็จะเกิดความภาคภูมิใจ เกิดความรับผิดชอบ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ ชม ภูมิภาค และคณะ (2528 : 134) ได้กล่าวถึงทางไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และอาชีพของเยาวชนนั้น ควรจะต้องสร้างคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคล ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพ ซึ่งควรจะได้เน้นลักษณะต่อไปนี้ ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความซื่อสัตย์สุจริต มนุษยสัมพันธ์ และสามารถในการแก้ปัญหาได้ คุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากมีในบุคคลใดแล้ว ย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ปัญหาในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า มีปัญหาในการทำงานอยู่ในระดับน้อย ซึ่งปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ทำงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียน อาจเป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และผู้สำเร็จอาชีพ จำเป็นต้องมีคุณลักษณะ ด้านวิชาชีพเป็นอย่างดี เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ได้อย่างมีคุณภาพ ตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จินดนา บริบูรณ์ทรัพย์ (2541 : 87) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน

ปัญหาความรู้ในวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมอื่น ๆ ไม่เพียงพอ ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนก็อาจเป็นปัญหาตามมาได้ ซึ่งคุณสมบัติด้านวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ตามหลักวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวชัย จัยวัฒน์ (2533 : 70) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้พื้นฐานทางวิศวกรรมอื่น ๆ ไม่เพียงพอ

ปัญหางานที่รับผิดชอบมากเกินไป นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ หากมีงานรับผิดชอบมากเกินไป อาจทำให้คุณภาพของงานอาจไม่ดีเท่าที่ควร หรือผู้บังคับบัญชาอาจจะเห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน และความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน เพราะถ้าผู้ร่วมงานมีทีมงานดี ก็จะช่วยลดปัญหางานมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุวชัย จัยวัฒน์ (2533 : 70) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีปัญหางานที่รับผิดชอบมากเกินไป

ปัญหาความก้าวหน้าของงาน อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และเงินเดือนต่ำเกินไป แสดงว่า หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาทำงาน มีความก้าวหน้าในงานน้อย และเงินเดือนที่ต่ำเกินไป ดังนั้น การที่จะมีความก้าวหน้าในอาชีพ จะต้องมีความพึงพอใจในงาน มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การปฏิบัติงานในอาชีพประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวัฒน์ วิบูลย์ศิริรัตน์ (2539 : 50) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความก้าวหน้าในการทำงานน้อยและเงินเดือนต่ำเกินไป

ปัญหาสภาพแวดล้อมของที่ทำงาน และความไม่ปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญมากในการทำงาน สภาพแวดล้อมก็มีส่วนทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย ขณะปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน สถานประกอบการมีความตื่นตัวในเรื่องมาตรฐาน ISO (2540 : 5) โดยมีข้อกำหนดให้ผู้ผลิตสินค้าจะต้องมีการบริหารงานในเรื่อง การรักษาความปลอดภัยที่อาจเกิดกับพนักงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถติดตามได้ จำนวน 102 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.3 ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-35 ปี เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษา มากกว่า 4 ปี ร้อยละ 37.3

ความรู้ความสามารถ ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความเห็นว่า มีความรู้ความสามารถในการทำงานในระดับมาก โดยเห็นว่ามีความรู้พื้นฐานทางไฟฟ้าในการทำงาน มีความรู้ในการออกแบบติดตั้งและควบคุมไฟฟ้ามากที่สุด เนื่องจาก งานด้านนี้เป็นงานหลักของสาขาไฟฟ้า ซึ่งในปัจจุบัน งานด้านนี้มีบทบาทต่อการควบคุมระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ของภาคอุตสาหกรรม ส่วนความรู้ทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และประยุกต์ใช้งาน ความรู้

ในการคิดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในงานอุตสาหกรรม ความรู้ในการออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์นำไปใช้ในระดั้มาก ก่อนไปทางปานกลาง ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาควรมีการพัฒนาความรู้ เพราะงานไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใฝ่หาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์ (2541 : 85) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในระดั้มาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเจือ ช่างต่อ (2540 : 91) พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะ ด้านวิชาชีพ ในข้อที่มีความรู้ และทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดั้มาก ในขณะที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) ได้กล่าวว่า “ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีฝีมือที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

กิจนิสัยในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยทั่วไป และกิจนิสัยเชิงช่างอยู่ในระดั้มาก ซึ่งในด้านกิจนิสัยทั่วไป มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบต่อนำที่งานที่ทำอยู่ในระดั้มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชระ วุฒิสานกุล (2536 : 51) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงานและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบต่อนำที่งานที่ทำอยู่ในระดั้มาก และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สำราญ จิตมณี (2539 : 72) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบต่อนำที่งานที่ทำในระดั้มาก

แต่กิจนิสัยทั่วไป ที่อยู่ในระดับปานกลางคือ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การอบรมให้มากกว่านี้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เมธี ปิณฑนานนท์ (2531 : 40) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ที่สถานประกอบการต้องการ ประกอบด้วยคุณสมบัติ 7 ประการ ซึ่งในจำนวนนี้ มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบรวมอยู่ด้วย และไม่สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 93) ที่พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษา มากเป็นอันดับหนึ่งคือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต

ด้านกิจนิสัยเชิงช่าง ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความเห็นว่ามีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน มีการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงานรักษาความปลอดภัยขณะทำงาน การจัดเก็บเครื่องมืออยู่ในระดั้มาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษา ว่ามีความระมัดระวัง ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำราญ จิตมณี (2539 : 72) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีการรักษาความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานในระดั้มาก และยังสอดคล้องกับมาตรฐาน ISO (2540 : 5) ที่มีข้อกำหนดให้ผู้ผลิตสินค้า จะต้องมีการบริหารงานใน

เรื่อง การรักษาความปลอดภัย ที่อาจจะเกิดขึ้นกับพนักงาน กล่าวคือ เพื่อจะรณรงค์ให้ลดอุบัติเหตุลงมาและป้องกันอุบัติเหตุไม่ให้เกิดขึ้น

ด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาโดยตรงมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีการวางตัวเหมาะสมกับสถานภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสะอาด แต่งกายได้เหมาะสมกับอาชีพ มีระเบียบวินัย อยู่ในระดับมาก แต่ความมีเหตุผล การอ่อนน้อม อ่อนโยน การควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน และพร้อมที่จะปรับตัวให้เคารพต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกติกายของหน่วยงาน หรือองค์กรนั้น เพื่อที่ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถที่จะทำงานให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งที่ทรงคุณภาพและมีคุณค่าขององค์กร ดังนั้น บุคลิกภาพที่สถานประกอบการต้องการนั้น ส่วนใหญ่จะไม่มุ่งที่ความสามารถทางวิชาชีพหรือทางวิชาการเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้น และให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้สำเร็จการศึกษาควบคู่ด้วย ดังที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) กล่าวว่า ในการประกอบอาชีพของคนเหล่านั้น สิ่งที่สำคัญที่ภาคธุรกิจเอกชน ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือนิสัยและคุณธรรม ประการที่สอง คือ มนุษยสัมพันธ์ เข้ากับคนอื่น ได้ สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อความหมายกับผู้อื่นได้ เป็นที่เข้าใจดีทั้งสองฝ่าย ประการที่สาม คือ เรื่องฝีมือที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะและมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมมั่นตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกริยาวาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็งอดทน (บุญเจือ ช่างต่อ. 2540 : 37)

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีการยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างบรรยากาศ และความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานอยู่ในระดับมาก การมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาร่วมทำงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้เป็นที่ชื่นชอบศรัทธา และยอมรับของบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้อง รุ่งทิวา จักร์กร (2526 : 149) ได้กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีประกอบด้วย ความเป็นกันเอง ความเสมอต้นเสมอปลาย การยิ้มแย้มแจ่มใส การรู้จักยกย่องชมเชย การ รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความสามารถปรับตัวได้ดี

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ด้านภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการเตรียมพร้อมในการมีงานทำ รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมทางด้านวิชาการ และประสบการณ์ของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้สำเร็จการศึกษา ควรมีการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมในแง่ของความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ตลอดจนการเตรียมตนเองให้พร้อมก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานจริง ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาย่อมประสบผลสำเร็จในการทำงานและมีความก้าวหน้าในอาชีพที่ทำ

2. คุณลักษณะของนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ควรจะมีความสามารถในการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ สามารถสร้างงานอาชีพหรือมีลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการได้ มีความรู้และทักษะวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรม และมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ดังนั้น ควรมีการกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยเน้นว่าต้องมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากโปรแกรมการเรียนทั่วไปต้องมีการกำหนดมาตรฐานสมรรถภาพทางวิชาชีพของนักเรียน (Competencies Standard) ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ มีการกำหนดทิศทางและความมั่นคงในการศึกษาสายอาชีพ ตลอดจนการกำหนดหลักสูตรต่อเนื่องถึงระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาชีพ โดยเฉพาะ เพื่อจูงใจนักเรียนเข้าสายอาชีพ และเห็นความก้าวหน้าในวิชาชีพที่เรียน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงด้านการเรียนการสอน มีดังนี้

3.1 ควรให้สถานศึกษาที่รับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมหรือสอนให้มีความรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน และรู้จักการทำงาน ตรงต่อเวลา อยู่ในระเบียบวินัยอันดีงาม

3.2 เน้นความสามารถด้านวิชาการ เช่น คณิตศาสตร์ อังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก สำหรับเป็นพื้นฐานของการนำไปประยุกต์ใช้ทำการศึกษาต่อและประดิษฐ์คิดค้นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ

3.3 ควรเน้นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เนื่องจากกลไกทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเน้นหนักด้านภาษาอังกฤษเทคนิค

3.4 ควรฝึกภาวะการเป็นผู้นำ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีปฏิภาณไหวพริบ เนื่องจากการนำไปใช้ขณะปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะเข้าไปทำงานในส่วนหัวหน้างานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

3.5 ในด้านวิชาชีพควรเน้นการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน/สถานประกอบการ มากที่สุด

3.6 ควรให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน-นักศึกษา มีความขยันขันแข็ง มีความกระตือรือร้นทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ฝึกให้พูดจาสุภาพ มีความสุขุมเยือกเย็น และอารมณ์ดี

3.7 ควรให้สถานศึกษาฝึก และจัดการกิจกรรมที่สามารถทำให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ให้เกียรติผู้อื่น รู้จักเสียสละต่อส่วนรวม

3.8 ควรให้สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียน-นักศึกษา มีความสนใจใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ ฝึกให้เกิดความชำนาญเฉพาะและประดิษฐ์คิดค้น

5.6 ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้มีความเห็นว่า หากมีการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยดังนี้

1. ควรมีการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถติดตามได้ในการวิจัยครั้งนี้ สถานศึกษาสมควรที่จะติดตามต่อไป เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาในการจัดทำทะเบียนต่อไป

2. ควรมีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในปีต่อๆ ไป อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงหลักสูตร เพื่อผลิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. ควรศึกษาความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาถึงความต้องการที่จะพัฒนาในด้านใด

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. 2529. การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 (ปวส. 2527) ประเภทช่างอุตสาหกรรม. เอกสารรายงานหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2531. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม. การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2539. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2540. เอกสารโครงการความร่วมมือ วิชาการระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000. กรุงเทพฯ : ครุสภา.
- กาญจนา บุญภักดี. 2544. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคงอยู่ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทบริหารธุรกิจ ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กัญญา เกิดโพธิ์ทอง. 2533. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย สาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521-2530.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา บริบูรณ์ทรัพย์. 2541. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช 2533 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จุฑา บุรีภักดี. 2528. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : เจตนการพิมพ์.
- ชนะ กสิภาร. 2529. หลักการและรูปแบบการอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. วารสารครุศาสตร์เทคโนโลยี (มิถุนายน 2529).
- ชม ภูมิภาค และคณะ. 2528. การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ชวน เตียวกุล. 2521. “ขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศักดิ์ เปลี้นนุ. ม.ป.ป.. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การสอนช่างอุตสาหกรรมภายใต้เงื่อนไข IMR. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- ชัยยุทธ มาลารัตน์. 2535. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนนายเรืออากาศ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชัยวิชญ์ ภูงามทอง. 2529. “การติดตามผลบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษาในโครงการฝึกอบรมครูและ
บุคลากรทางการศึกษาประจำการ ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- คณีย์ สุชีพจน์. 2533. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา
วิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีป ศิริรัมย์. 2517. “การติดตามผลคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนา โกมลภิส. ม.ป.ป.. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ทักษิณอักษร.
- ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. 2538. การบริหารงานอาชีพและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธีรวุฒิ ประทุมรัตน์. 2530. การบริหารการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาบริการการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธำรง บัวศรี. 2527. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์.
- นิพนธ์ สุขไชยะ. 2543. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขต
การศึกษา 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. 2533. การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิคส์. ที่ระลึกสูติบัตรงานศิลปหัตถกรรม
และอาชีพศึกษา ครั้งที่ 42. กรุงเทพฯ : ราไทยเพลสเซ็นเตอร์.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2535. ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีพศึกษาในแผน 7. กรุงเทพฯ : เอกสาร
อัดสำเนา.
- บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. 2511. “การสำรวจการทำงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา 2510.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญเจือ ช่างต่อ. 2540. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัด ฉะเชิงเทรา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญส่ง นิลแก้ว. 2521. คู่มือการใช้แบบทดสอบ อีพี พีเอส. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.
- บุศริน ปัทมาคม. 2527. แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา.
- ประคอง วรรณสูตร. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุง). ปทุมธานี : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า.
- ประยูทธ ใจเสงี่ยม. 2527. “การติดตามผลอบรมของครูโครงการอบรมครูประชากรศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปราณี เดกิงผล. 2525. การแนะแนวให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ผานิต มงคล. 2529. ศิลปการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา. นครสวรรค์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์.
- พงศ์ หรดวลดี. 2531. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. 2531. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พรเทพ พิมลเสถียร. 2532. เทคนิคการติดตามงาน. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษานอกระบบแห่งประเทศไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พันธุ์ศักดิ์ อัมระนันท์. 2532. แนวคิดการดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระจนประสบความสำเร็จ. เอกสารอาชีวตัวอย่าง 2532. กรุงเทพฯ : อักษรชนเศรษฐ.
- ภิญโญ สาธร. 2533. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ศ. การพิมพ์.
- เมตตา นพประดิษฐ์. 2525. “การติดตามผลการศึกษามหาบัณฑิตจากวิทยาลัยครู ภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธี ปิลันธนานนท์. 2533. การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รุ่งทิwa จักษ์กร. 2526. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535. “การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.” วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- รัชณี ลาซโรจน์. 2527. คหกรรมศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ลลิตา ฤกษ์สำราญ. 2534. **ความจำเป็นของความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้บริหารสถานประกอบการและองค์กรเอกชน.** เอกสารสรุปผลการสัมมนา เรื่องกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตและการใช้กำลังคน ระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (มีนาคม).
- วิทยา เทพยา. 2527. **มนุษย์สัมพันธ์.** กรุงเทพฯ : อ.อิทธิพล.
- วิทยา วิภาวิวัฒน์. 2530. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิรัช กุมุทมาศ. 2528. “การเตรียมตัวเยาวชนเพื่อการทำงานและอาชีพโดยวิธีการอาชีวศึกษา.” บทบทความวิทยุกระจายเสียง ชุด การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : เจริญวิทการพิมพ์.
- วีรพันธ์ สิทธิพงษ์. 2541. “ปรัชญาอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา.” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิเวก ปางพุดพิงศ์. 2525. **อาชีวศึกษา...ที่มองเห็น.** วารสารอาชีวศึกษา : 2(33).
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2521. **การแนะแนวอาชีพ.** แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2531. **การแนะแนวในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชรระ วนุศาสนกุล. 2536. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเทคนิคแวนตาและเลนส์.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วัฒนา พิชรานิช. 2531. **หลักการแนะแนว.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- เล็ก ขมื่นเขียว. 2535. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จากวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริจิต พุ่งหว่า. 2539. **การวางแผนโครงการพัฒนาการเกษตรสงขลา.** ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- สมนึก วงษ์ชวลิตกุล. 2542. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพชั้นสูง ประเภทช่าง
อุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดนครราชสีมา.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมาน แสงมะลิ. 2529. **อาชีวศึกษา...ทางที่มองเห็น.** วารสารอาชีวศึกษา ฉบับที่ 2.
สง สุขดานนท์ วัฒนา เชียงกุล และพงษ์ศักดิ์ ศิวภัทรกำพล. 2532. **ไฟฟ้าเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ :
ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2520. **จิตวิทยาการแนะแนว.** กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
สุภางค์ แสงวณิช. 2528. **บุคลิกภาพ.** ศูนย์การศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- สุรศักดิ์ หลามมาลา และคณะ. 2523. **รายงานวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันการ
ฝึกหัดครูที่สอนในระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : กรมฝึกหัดครู.
- สุวัฒน์ วิบูลย์ศิริรัตน์. 2539. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี
สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.”
ภาคบริหารเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุวชัย จัยวัฒน์. 2533. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
ครุศาสตร์ไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุโท เจริญสุข. 2521. **เทคนิคเบื้องต้นในการแนะแนวให้คำปรึกษาและจิตบำบัด.** กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2525. **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2537. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.
2536.** กรุงเทพฯ : ครุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539. **บนเส้นทางของการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ :
ครุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538. **รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการ
อาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. **ภาวะ : การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนเอกชน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542. **ภาวะ : การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนเอกชน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

- สำราญ จิตมณี. 2539. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาช่างไฟฟ้า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำราญ เขตนุช. 2535. “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิค ในกรุงเทพมหานคร.” ปริญญา นิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อานนท์ สีมากุลชร. 2534. รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์เชิงรุกใน การผลิตกำลังคนระดับกลาง. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.
- อาภา ภมรบุตร. 2524. จิตวิทยาในการปกครอง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อนันต์ อนันตรังสี. 2517. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อำนาจ อุดตระ. 2520. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชา เอกอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยครู.” วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำพล ทิมसान. 2532. เทคนิคการติดตามงาน. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษานอกระบบแห่งประเทศไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ



คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๒๓ / 2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.พจนา	ว่องตระกูล	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	กรรมการ
ดร.พจนา	ว่องตระกูล	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2542

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

30 Nov 2002



ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2542

1. นางสาวนันทวัน จักจุจันทร์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2541 โรงเรียนเทคโนโลยี บางกะปิ” โดยมี อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจนาว่องตระกูล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ขอเพิ่มอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ตามประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2542 ได้ประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติของ นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ โดยมี อ.ไพรัตน์ พักน้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจนา ว่องตระกูล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม นั้น

บัดนี้ บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุตสาหกรรมขอแต่งตั้งอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมอีก 1 ท่าน คือ ดร.ณรงค์ พิมสาร

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ทม 1504 / 2625

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/๗ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.อำนาจ แสงโนรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานบริการการศึกษา สจล. 3692

ที่ ทม 1504/ 2625

วันที่ 14 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

นางสาวนันทวัน จักขุจันท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูล ของนางสาวนันทวัน จักขุจันท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีและขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี



ที่ ทม 1504 / 2625

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศรีสมบัติ ศิริโรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040



ที่ ทม 1504 / 2625

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประเสริฐ ลิ้มสุขวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนันท์วัน จักขุจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวนันท์วัน จักขุจันทร์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040



ที่ ทม 1504 / 2625

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1๘ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายท่านอง นาคสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนันท์วัน จักขุจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและ
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ
นางสาวนันท์วัน จักขุจันทร์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี



ที่ ทม 1504 / 2625

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายจำเริญ ดึงค์อ้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุดมศึกษา
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและ
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ
นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยวิจัยศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040



ที่ ทม 1504 / 2626

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

14 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

ด้วย นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์ ระดับปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537 - 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรด อนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040



ที่ ทม 1504 / 2626

คณะกรรมการผู้ทดสอบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนันท์วัน จักขุจันทร์ ระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้า ปีการศึกษา 2537 – 2541 โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2542 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040



เทคโนโลยี บางกะปิ TECHNOLOGY BANGKAPI

190/1 ถนนรามคำแหง เขตบางกะปิ กทม. โทร. 378-2070, 378-2141, 378-2142

ที่ พิเศษ/2544

13 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน ศิษย์เก่า ที่รัก

เนื่องจากอาจารย์นันทวัน จักขุจันท์ อดีตเป็นอาจารย์โรงเรียน
เทคโนโลยีบางกะปิ ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท ของสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ดังนั้นทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ศิษย์เก่า ของโรงเรียนให้ข้อมูลใน
การตอบแบบสอบถาม ที่เ็นคว่ามจริง ข้อมูลทุกอย่างจะเป็นผลต่อการพัฒนาการ
เรียนการสอนของโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ในโอกาสต่อไป และขอความกรุณา
ส่งแบบสอบถามคืนโรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ ภายในวันที่ 20 มิถุนายน 2544
ตามที่ได้แนบของจดหมายมาด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ด้วยความปรารถนาดีจาก



(นายทำนอง นงศ์สวัสดิ์)

อาจารย์ใหญ่

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขา ช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542
โรงเรียน เทคโนโลยีบางกะปิ

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 การนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการทำงาน

ตอนที่ 4 ปัญหาในการทำงาน

ตอนที่ 1 ภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่กำหนดให้ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 20 ปี
() 21 - 25 ปี
() 26 - 30 ปี
() มากกว่า 30 ปี

3. ท่านสำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา

4. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. จากโรงเรียนแล้วได้ศึกษาต่อหรือไม่

- () ไม่ได้ศึกษาต่อ
() ศึกษาต่อ

ก. ประวัติการศึกษาต่อ

4.1 ระดับที่ท่านศึกษาต่อ

- () ปวส.
() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท

4.2 ท่านเข้าศึกษาต่อเมื่อปีการศึกษา

4.3 สาขาที่ท่านศึกษาต่อ

- () สาขาเดิม
() สาขาใหม่ โปรดระบุ

4.4 ประเภทของสถานศึกษา

- () รัฐบาล
() เอกชน

4.5 เหตุผลที่ท่านตัดสินใจศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ยังไม่ต้องการประกอบอาชีพ
- () เงินเดือนที่จะได้จากการประกอบอาชีพตามวุฒิน้อยเกินไป
- () สอบเข้าทำงานไม่ได้
- () เป็นความต้องการของผู้ปกครอง
- () เพิ่มพูนความรู้ในหน้าที่การงาน

4.6 ท่านมีอุปสรรคในการศึกษาต่อหรือไม่

- () มี
- () ไม่มี

4.7 อุปสรรคในการศึกษาต่อมีเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ความรู้ทางวิชาการน้อยเกินไป
- () ความรู้วิชาชีพเฉพาะสาขาน้อยเกินไป
- () ความรู้ความสามารถปฏิบัติงานน้อยเกินไป
- () สุขภาพ
- () การเงิน

5. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. จากโรงเรียน ท่านได้ทำงานหรือไม่

- () วางงาน
- () ได้ทำงานทันที

ข. ประวัติการทำงาน

5.1 การทำงานครั้งแรก

ใช้เวลานานเท่าใด จึงได้งานทำครั้งแรก.....

ลักษณะงาน.....

ตำแหน่ง.....

เงินเดือน.....บาท

ตรงตามสาขาหรือไม่ () ตรง () ไม่ตรง

เหตุผลในการตัดสินใจทำงานนั้น.....

5.2 จังหวัดที่ตั้งของสถานที่ทำงานครั้งแรกของท่าน

- () เป็นจังหวัดเดียวกันกับภูมิลำเนา
 () กรุงเทพมหานคร
 () จังหวัด.....

5.3 ตั้งแต่ทำงานครั้งแรก ถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงงานหรือไม่

- () มี
 () ไม่มี

5.4 เหตุผลในการเปลี่ยนงาน.....

6. สภาพในการทำงานของท่านในปัจจุบัน

- () มีงานทำ
 ()ว่างงาน (ผ่านไปตอบในข้อ ค.)

6.1การทำงานปัจจุบัน

ชื่อสถานที่ทำ.....เลขที่.....ถนน.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

6.2 ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ

- () รับราชการ
 () รัฐวิสาหกิจ
 () พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน
 () ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 () กิจการเดิมของครอบครัว

6.3 ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

- () พนักงาน/เจ้าหน้าที่
 () ผู้ช่วยหัวหน้าแผนก
 () หัวหน้างาน
 () วิศวกร
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6.4 งานที่ท่านทำในปัจจุบันนี้ ตรงกับสาขาวิชาที่ท่านสำเร็จหรือไม่

- () ตรงตามสาขา
 () ไม่ตรงตามสาขา

6.5 งานที่ท่านทำอยู่ปัจจุบันนี้ ได้ทำมาแล้วกี่ปี

- () 1 - 2 ปี
- () 3 - 4 ปี
- () มากกว่า 4 ปี

6.6 อัตราเงินเดือนในปัจจุบัน

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
- () 5,000 – 8,000 บาท
- () 8,001 – 10,000 บาท
- () มากกว่า 10,000 บาท

6.7 ท่านมีความคิดว่า งานที่ท่านทำในปัจจุบัน มีความมั่นคงหรือไม่

- () มี
- () ไม่มี (โปรดระบุ)

ค. สำหรับผู้ที่ว่างงาน

7. ท่านว่างงานเนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ยังไม่อยากทำงาน
- () ไม่ได้รับการคัดเลือก
- () ได้รับเงินเดือนน้อยเกินไป
- () ยังหางานถูกใจไม่ได้
- () รอบรรจงาน
- () หยุดว่างงานเพราะความเจ็บป่วย
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

8. ในระหว่างว่างงานนี้ ท่านต้องการทำอะไรมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เตรียมความพร้อมเพื่อการหางานทำ
- () หางานทำที่เป็นเงินเดือนประจำ
- () เตรียมตัวเพื่อจะศึกษาต่อ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 การนำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้ในการทำงานและศึกษาต่อ

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ศึกษาต่อหรือได้ทำงานมาแล้ว ท่านได้นำความรู้ในรายวิชาที่สำคัญไปใช้มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงตามระดับที่กำหนดให้

รายวิชาที่สำคัญ	การนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หมวดวิชาพื้นฐาน					
1. ภาษาอังกฤษเทคนิค
2. คณิตศาสตร์
3. ภาษาไทยเพื่ออาชีพ
4. วิทยาศาสตร์
5. จิตวิทยาการทำงาน
6. มนุษย์สัมพันธ์
7. การบริหารงานคุณภาพ ISO 9000
8. การบริหารงานอุตสาหกรรม
9. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
หมวดวิชาชีพ					
1. วงจรไฟฟ้า
2. เครื่องมือวัดและการวัดไฟฟ้า
3. อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
4. เครื่องกลไฟฟ้า
5. การส่งและจ่ายไฟฟ้า
6. การติดตั้งไฟฟ้า
7. การออกแบบไฟฟ้าและแสงสว่าง
8. คอมพิวเตอร์และการใช้งาน
9. เครื่องปรับอากาศอุตสาหกรรม
10. การใช้โปรแกรมและการควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า
11. เขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์
12. การออกแบบและประมาณการไฟฟ้า
13. การซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า
14. การเขียนโปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์

ตอนที่ 3 ความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงาน

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ทำงานมาแล้ว ท่านมีความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงาน
 มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงตามระดับที่กำหนดให้

เรื่อง	ความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความมั่นใจในการทำงาน
2. ความมั่นคงในงานที่ทำ
3. ความพึงพอใจในงาน
4. งานที่ทำมีประโยชน์ต่อสังคม
5. ความคุ้มค่าของผลตอบแทน
6. มีโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำ
7. ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน
8. สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองให้กับผู้ร่วมงานได้
9. ได้รับการไว้วางใจในการควบคุมงาน
10. ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างาน
11. มีความภูมิใจในอาชีพที่ทำ
12. มีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในอาชีพ
13. ความรู้ที่ได้เรียนมาสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่
14. ความรู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงาน

ตอนที่ 4 ปัญหาในการทำงาน

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ทำงานมาแล้ว ท่านพบปัญหาในการทำงานมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามลำดับปัญหาของข้อความต่อไปนี้

เรื่อง	ปัญหาในการทำงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ทำงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียนมา
2. งานที่รับผิดชอบมากเกินไป
3. ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน
4. ความก้าวหน้าของงานอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ
5. เงินเดือนต่ำเกินไป
6. ความไม่ปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน
7. สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน
8. ความไม่มั่นคงในอาชีพ
9. ความรู้ทางด้านทฤษฎีที่เรียนมาน้อยเกินไป
10. ความรู้ทางด้านทฤษฎีที่เรียนมาล้าสมัย
11. ทักษะการฝึกภาคปฏิบัติไม่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหา
12. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว
13. ความรู้ในวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมอื่น ๆ ไม่เพียงพอ
14. ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ไม่เพียงพอ
15. ความรู้ทางภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ
16. ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ
17. ระบบการบริหารงานของสถานที่ทำงาน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขา ช่างไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2537-2542
โรงเรียน เทคโนโลยีบางกะปิ

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 4 บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน
ของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง () ที่กำหนดให้ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 30 ปี 31 - 35 ปี 36 - 40 ปี 41 - 45 ปี มากกว่า 45 ปี

3. ท่านสำเร็จการศึกษา

 ต่ำกว่าปริญญาตรี

สาขา.....

 ปริญญาตรี

สาขา.....

 สูงกว่าปริญญาตรี

สาขา.....

4. ขณะนี้ท่านทำงานในตำแหน่ง.....

5. ประสบการณ์การทำงานของท่าน

 ต่ำกว่า 15 ปี 15 - 20 ปี 21 - 25 ปี 26 - 30 ปี 31 - 35 ปี มากกว่า 35 ปี

6. ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้สำเร็จการศึกษามาแล้ว

 1 - 2 ปี 3 - 4 ปี มากกว่า 4 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้ ความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ในการทำงานอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงตามระดับที่กำหนดไว้

เรื่อง	ความรู้ ความสามารถในการทำงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความรู้พื้นฐานทางไฟฟ้าในการทำงาน
2. มีความสามารถในการนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงาน
3. มีความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือทางไฟฟ้าที่เหมาะสมกับงาน
4. มีความรู้ในงานออกแบบติดตั้งและควบคุมไฟฟ้า
5. มีความรู้ในงานออกแบบติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า
6. ความสามารถประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการทำงาน
7. มีความรู้ในงานติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในงานอุตสาหกรรม
8. มีความรู้ในงานออกแบบและเขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์
9. มีความรู้ทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน
10. มีความรู้ทางด้านการบริหารงานอุตสาหกรรม
11. มีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสิ่งประดิษฐ์ในการทำงาน

ตอนที่ 3 กิจนิสัยในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ กิจนิสัยทั่วไป และ กิจนิสัยเชิงช่าง

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษามีกิจนิสัยที่ดีในการทำงานมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงตามระดับที่กำหนดไว้

เรื่อง	กิจนิสัยในการทำงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านกิจนิสัยทั่วไป</u>					
1. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่งานที่ทำ
2. การตรงต่อเวลา
3. มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
4. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
5. มีความขยันและอดทน
6. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ
<u>ด้านกิจนิสัยเชิงช่าง</u>					
1. การรักษาความปลอดภัยขณะทำงาน
2. การจัดลำดับขั้นตอนในการทำงาน
3. การใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
4. การจัดเก็บเครื่องมือ
5. การรักษาความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงาน
6. มีกิจนิสัยประหยัดในการทำงาน

ตอนที่ 4 บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงตามระดับที่กำหนดไว้

เรื่อง	บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลิกภาพ					
1. ความเป็นผู้นำ
2. ความมีเหตุผล
3. ความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ความมีระเบียบวินัย
5. ความละเอียดรอบคอบ
6. ความริเริ่มสร้างสรรค์
7. การควบคุมอารมณ์
8. ความสะอาดและแต่งกายได้เหมาะสมกับอาชีพ
9. การอ่อนน้อมและอ่อนโยน
10. การวางตัวเหมาะสมกับสถานภาพ
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน
4. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
5. ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
6. เป็นที่เชื่อถือของผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหาในการทำงาน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ในตอนที่ 5 นี้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดในด้านข้อเสนอแนะ เพื่อช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ท่านต้องการผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีความสามารถปฏิบัติงานในลักษณะใด (โปรดระบุ)

1.
2.
3.
4.
5.

2. ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษา ควรมีความรู้และทักษะในเรื่องใดเป็นพิเศษ (โปรดระบุ)

- ความรู้.....
-
-
- ทักษะ.....
-
-

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ท่านคิดว่าจำเป็นต่อหน่วยงานของท่าน (โปรดระบุ)

1.
2.
3.
4.
5.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนันทวัน จักขุจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	31 มีนาคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 16/238 หมู่ 8 หมู่บ้านริมสวน ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง พระรามหกเทคโนโลยี พ.ศ. 2537 ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พ.ศ. 2540 เข้าศึกษาปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง